20230626141336

Årsredovisning

för

AF Gruppen Sverige AB

556615-4208

Räkenskapsåret

2022–01–01 – 2022–12–31

Fastställelseintyg

Undertecknad styrelseledamot i AF Gruppen Sverige AB intygar att resultaträkningen och balansräkningen i årsredovisningen har fastställts på årsstämma 8 / 6 2023. Årsstämman beslutade att godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Jag intygar också att innehållet i årsredovisningen och revisionsberättelsen stämmer överens med originalen.

Göteborg 8 / 6 2023

Bård Fryderlund

20230526041337

Årsredovisning

för

AF Gruppen Sverige AB

556615-4208

Räkenskapsåret

2022–01–01 – 2022–12–31

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	1-3
Resultaträkning	4
Balansräkning	5-6
Noter	7-12

20230626041338

Styrelsen och verkställande direktören för AF Gruppen Sverige AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022–01–01 – 2022–12–31.

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

AF Gruppen Sverige AB utgör ägare och moderbolag för stora delar av den svenska verksamheten inom AF Gruppen. Bolaget bedriver verksamhet inom byggbranschen, köper, säljer och förvaltar mark, fastigheter och aktier samt bedriver administrativ verksamhet. Bolaget erbjuder överordnade koncerntjänster till bolagen inom koncernen. Dessa består av tjänster inom HMS, kvalitet, HR, ekonomi och kommunikation. Bolaget har fyra medarbetare.

Bolaget har sitt säte i Göteborg.

I AF Gruppen Sverige ingår sex affärsdrivande bolag/underkoncerner, som beskrivs nedan.

Kanonaden Entreprenad AB, org nr 556231-2636, utför mark- och anläggningsarbeten med spetskompetens inom logistik- och energiprojekt. Företagsgruppen har tolv kontor i Stockholm, Mälardalen, Småland och Göteborg med 408 medarbetare. Bolaget har sitt säte i Nässjö.

HMB Construction AB, org nr 556483-0957, bygger bostäder, samhällsfastigheter och kommersiella fastigheter för privata och offentliga beställare. HMB har kontor i Falun, Gävle, Eskilstuna, Örebro, Västerås, Uppsala och Stockholm med 348 medarbetare. Bolaget har sitt säte i Falun.

AF Bygg Syd AB, org nr 556178-9313, bedriver byggprojekt i sydvästra Sverige med kontor i Halmstad och Löddeköpinge med 64 medarbetare. Företaget bygger bostäder, samhällsfastigheter, kommersiella fastigheter och industrifastigheter med spetskompetens inom byggnation av vatten- och avloppsreningsverk. Bolaget har sitt säte i Göteborg.

AF Härnösand Byggreturer AB, org nr 556538-8955, erbjuder helhetslösningar inom rivning, betonghåltagning och asbest- och PCB-sanering. Företaget har kontor i Härnösand och Stockholm med 59 medarbetare. Bolaget har sitt säte i Älandsbro.

AF Prefab i Mälardalen AB, org nr 556244-3373, driver en betongfabrik som tillverkar bland annat lösbetong, betongelement och specialanpassade pålar och plintar i alla hållfasthetsklasser. Anläggningen finns i Nykvarn med sex medarbetare. Bolaget har sitt säte i Nykvarn. AF Prefab i Mälardalen är inte organiserat juridiskt under AF Gruppen Sverige AB, men styrs av AF Gruppen Sverige AB.

AF Projektutveckling AB, org nr 556668-7009, utvecklar bostäder och kommersiella fastigheter i nära samarbete med kommuner och partners. Alla projekt utvecklas i partnerskap för att sprida riskerna och öka förmågan att driva flera samtidiga projekt. Bolaget har sex medarbetare och sitt säte i Göteborg.

20230626141339

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

År 2022 kännetecknades av höga materialpriser och långa leveranstider för material som en följd av covid-pandemi och krig i Ukraina. Det pågår dialoger med beställare om hantering av de extraordinära kostnadsökningarna. Trots detta så är resultatet som helhet mycket gott med fina resultat i samtliga bolag.

Under året har bolagets VD slutat. Ny VD, tillika medlem i koncernledningen för AF Gruppen ASA, är tillsatt.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

AF Gruppen Sveriges orderstock är på den högsta nivån någonsin, vilket borgar för ett bra resultat även för 2023. För AF Projektutveckling AB så påverkar utvecklingen inom fastighetsbranschen vilket medför att kommande byggstarter skjuts framåt.

Utsikterna för 2023 och framåt ser goda ut, men ett flertal osäkerheter kommer att behöva bevakas och eventuellt hanteras. Det gäller framför allt utvecklingen av råvaru- och energipriser som kan ha stor påverkan på verksamheten. Särskilt vid beräkning av nya anbud behöver noggranna bedömningar göras kring framtida prisutveckling och därutöver bör prissäkring respektive indexklausuler övervägas. Konjunkturen på byggmarknaden är vikande och många beställare skjuter byggstarter framför sig.

AF Gruppen Sverige ABs styrelse och ledning kommer vid varje tidpunkt att värdera vilka åtgärder som är nödvändiga för att säkra en god drift av verksamheten. Bolaget är anslutet till AF Gruppens koncernkontosystem vilket gör att tillgång på likvida medel inte kommer att utgöra något problem.

Ägarförhållanden

Bolaget är ett helägt dotterbolag till AF Gruppen Holding AS, org nr 819 366 942, med säte i Oslo, Norge.

Med stöd av Årsredovisningslagen 7 kap 2§ upprättas inte någon koncernredovisning för bolaget. Bolaget och samtliga dotterbolag omfattas av en överordnad koncernredovisning inklusive hållbarhetsredovisning som upprättas av AF Gruppen ASA (Oslo, Norge), org nr 938 702 675 och kan erhållas via www.afgruppen.no.

I bokslutsrapporten för AF Gruppen ASA redovisas AF Gruppen Sveriges verksamhet som en del av verksamhetsområde Sverige. AF Gruppens Sveriges verksamhet omsatte under 2022 MSEK 4 875 (4 329). Rörelseresultatet uppgick till MSEK 337 (263) vilket innebar en rörelsemarginal på 6,9% (6,1%). Orderstocken uppgick per 2022-12-31 till MSEK 5 439 (4 891).

Flerårsöversikt (Tkr)	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**
Nettoomsättning	42 658	38 474	34 568	36 036	24 999
Resultat efter finansiella poster	158 446	127 270	163 277	80 532	68 220
Eget kapital	739 494	726 656	597 951	514 811	435 147
Balansomslutning	797 258	739 052	814 088	916 868	465 228
Soliditet (%)	92,8	98,3	73,5	56,1	93,5

20230626413 40

Förändring av eget kapital

	Aktie-kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	1 000 000	597 032 223	128 623 514	**726 655 737**
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:				
Utdelning		-50 000 000		**-50 000 000**
Balanseras i ny räkning		128 623 514	-128 623 514	**0**
Optioner		13 226		**13 226**
Utdelning enligt extra bolagsstämma		-100 000 000		**-100 000 000**
Årets resultat			162 824 658	**162 824 658**
Belopp vid årets utgång	**1 000 000**	**575 668 963**	**162 824 658**	**739 493 621**

Förslag till vinstdisposition
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	575 668 963
årets vinst	162 824 658
	738 493 621

disponeras så att	
till aktieägare utdelas (17 500 kronor per aktie)	175 000 000
i ny räkning överföres	563 493 621
	738 493 621

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.

Styrelsen anser att förslaget till vinstutdelning är förenligt med försiktighetsregeln i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

20230626413411

Resultaträkning

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning		42 657 728	38 473 549
Övriga rörelseintäkter		82 676	4 567
		42 740 404	**38 478 116**
Rörelsens kostnader			
Övriga externa kostnader		-33 650 156	-26 331 642
Personalkostnader	2	-9 530 496	-15 694 005
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-105 358	-55 469
Övriga rörelsekostnader		0	-10 796
		-43 286 010	**-42 091 912**
Rörelseresultat		**-545 606**	**-3 613 796**
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	3	158 821 602	131 608 541
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		328 667	703
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	-158 777	-725 693
		158 991 492	**130 883 551**
Resultat efter finansiella poster		**158 445 886**	**127 269 755**
Bokslutsdispositioner		5 527 361	0
Resultat före skatt		**163 973 247**	**127 269 755**
Skatt på årets resultat		-1 148 589	1 353 759
Årets resultat		**162 824 658**	**128 623 514**

20230626041342

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	5	302 155	407 513
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	6	782 348 769	706 405 754
Uppskjuten skattefordran	7	868 131	2 016 721
Andra långfristiga fordringar	8	70 000	70 000
		783 286 900	**708 492 475**
Summa anläggningstillgångar		**783 589 055**	**708 899 988**
Omsättningstillgångar			
Varulager m m			
Färdiga varor och handelsvaror		202 850	70 948
Kortfristiga fordringar			
Fordringar hos koncernföretag		11 189 072	27 821 080
Aktuella skattefordringar		288 860	328 878
Övriga fordringar		888 407	954 337
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 099 892	976 469
		13 466 231	**30 080 764**
Summa omsättningstillgångar		**13 669 081**	**30 151 712**
SUMMA TILLGÅNGAR		**797 258 136**	**739 051 700**

20230622641343

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	9		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		1 000 000	1 000 000
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		575 668 963	597 032 223
Årets resultat		162 824 658	128 623 514
		738 493 621	**725 655 737**
Summa eget kapital		**739 493 621**	**726 655 737**
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		705 601	478 443
Skulder till koncernföretag		48 783 996	3 750
Övriga skulder		2 075 040	1 712 756
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		6 199 878	10 201 014
Summa kortfristiga skulder		**57 764 515**	**12 395 963**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**797 258 136**	**739 051 700**

20230526041344

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning
Intäkterna består av tjänster som utförs åt dotterbolagen och de redovisas i den period de avser.

Ränta redovisas som intäkt enligt den så kallade effektivräntemetoden. Utdelning redovisas som intäkt när företagets rätt till betalning är säkerställd.

Anläggningstillgångar
Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Avskrivning sker linjärt över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar	
Inventarier, verktyg och installationer	20%

Finansiella instrument

Andelar i koncernföretag
Aktier och andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår köpeskillingen som erlagts för aktierna samt förvärvskostnader. Eventuella kapitaltillskott och koncernbidrag läggs till anskaffningsvärdet när de lämnats. Utdelning från dotterföretag redovisas som intäkt.

Kundfordringar och övriga fordringar
Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Leverantörsskulder och övriga skulder
Kortfristiga leverantörsskulder redovisas till anskaffningsvärde.

Koncernvalutakonto
Bolaget ingår i ett koncernvalutakonto som redovisas som en kortfristig fordran/skuld på koncernföretag. Innehavaren av koncernvalutakontot är AF Gruppen Norge AS, org nr 938333572.

20230626413345

Varulager
Varulagret har värderats till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen. Med nettoförsäljningsvärde avses varornas beräknade försäljningspris minskat med försäljningskostnader. Den valda värderingsmetoden innebär att inkurans i varulagret har beaktats.

Inkomstskatter
Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Aktuell skatt
Aktuell skatt avser inkomstskatt för innevarande räkenskapsår samt den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte redovisats. Aktuell skatt beräknas utifrån den skattesats som gäller per balansdagen.

Uppskjuten skatt
Uppskjuten skatt är inkomstskatt som avser framtida räkenskapsår till följd av tidigare händelser. Redovisning sker enligt balansräkningsmetoden. Enligt denna metod redovisas uppskjutna skatteskulder och uppskjutna skattefordringar på temporära skillnader som uppstår mellan bokförda respektive skattemässiga värden för tillgångar och skulder samt för övriga skattemässiga avdrag eller underskott.

Uppskjutna skattefordringar nettoredovisas mot uppskjutna skatteskulder endast om de kan betalas med ett nettobelopp. Uppskjuten skatt beräknas utifrån gällande skattesats på balansdagen. Effekter av förändringar i gällande skattesatser resultatförs i den period förändringen lagstadgats. Uppskjuten skattefordran redovisas som finansiell anläggningstillgång och uppskjuten skatteskuld som avsättning.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den omfattning det är sannolikt att avdragen kan avräknas mot framtida skattemässiga överskott.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Ersättningar till anställda
Ersättningar till anställda avser alla former av ersättningar som företaget lämnar till de anställda. Kortfristiga ersättningar utgörs av bland annat löner. betald semester. betald frånvaro. bonus och ersättning efter avslutad anställning (pension). Kortfristiga ersättningar redovisas som kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning till följd av en tidigare händelse och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning
I företaget finns endast avgiftsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter.

Koncernbidrag
Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

20230626041346

Nyckeltalsdefinitioner
Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader men före bokslutsdispositioner och skatter.

Eget kapital
Företagets nettotillgångar, dvs skillnaden mellan tillgångar och skulder.

Balansomslutning
Företagets samlade tillgångar.

Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Medelantalet anställda

	2022-01-01 -2022-12-31	**2021-01-01 -2021-12-31**
Medelantalet anställda	5	6

Not 3 Resultat från andelar i koncernföretag

	2022-01-01 -2022-12-31	**2021-01-01 -2021-12-31**
Erhållna utdelningar	159 287 472	146 606 104
Resultat vid avyttringar	-465 870	-14 997 563
	158 821 602	**131 608 541**

Not 4 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2022-01-01 -2022-12-31	**2021-01-01 -2021-12-31**
Räntekostnader till koncernföretag	-154 083	-691 478
Övriga räntekostnader	0	-64
Kursdifferenser	-4 694	-34 151
	-158 777	**-725 693**

20230526413447

Not 5 Inventarier, verktyg och installationer

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	466 238	16 745
Inköp	0	486 289
Försäljningar/utrangeringar	0	-36 796
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**466 238**	**466 238**
Ingående avskrivningar	-58 725	-3 256
Försäljningar/utrangeringar	0	3 067
Årets avskrivningar	-105 358	-58 536
Utgående ackumulerade avskrivningar	**-164 083**	**-58 725**
Utgående redovisat värde	**302 155**	**407 513**

Not 6 Andelar i koncernföretag

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	706 405 754	863 374 658
Förvärv	75 943 015	5 954 648
Försäljningar	0	-162 923 552
Nedsättning av tilläggsköpeskilling		0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**782 348 769**	**706 405 754**
Ingående nedskrivningar	0	-56 300 000
Försäljningar	0	56 300 000
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**0**	**0**
Utgående redovisat värde	**782 348 769**	**706 405 754**

Not 7 Uppskjuten skattefordran

	2022-12-31	2021-12-31
Underskottsavdrag	868 131	2 013 774
Temporära skillnader	0	2 947
	868 131	**2 016 721**

20230526413348

Not 8 Andra långfristiga fordringar

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	70 000	0
Tillkommande fordringar	0	70 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**70 000**	**70 000**
Utgående redovisat värde	**70 000**	**70 000**

Not 9 Antal aktier och kvotvärde

Namn	Antal aktier	Kvot-värde
Antal aktier och kvotvärde	10 000	100
	10 000	

20230623541349

Not 10 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
Per den 1 februari 2023 har samtlig personal i Betonmast Sverige AB anställts av AF Gruppen Sverige AB och en samlokalisering har skett till gemensamt kontor. Bolaget kommer framöver att utöva ägarstyrning och erbjuda tjänster inom HMS, kvalitet, HR, ekonomi och kommunikation även för AF Bygg Väst AB, org nr 556931-4080, AF Anläggning Väst AB, org nr 559189-6146, AF Öresund AB, org nr 559158-0526, AF Bygg Stockholm AB, org nr 559184-9004 samt AF Bygg Öst AB, org nr 559099-1898. Dessa bolag är inte organiserade juridiskt under AF Gruppen Sverige AB.

Göteborg den dag som framgår av styrelsens elektroniska signatur.

Amund Töftum
Ordförande

Anny Öen

Bård Frydenlund
Verkställande direktör

Revisorspåteckning

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska signatur.

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

Deltagare

BÅRD FRYDENLUND Sverige

Signerat med Norskt BankID — *2023-05-31 10:44:37 UTC*

Namn returnerat från Norskt BankID: Bård Konrad Frydenlund — Datum

Bård Frydenlund
bard.frydenlund@afgruppen.no

Leveranskanal: E-post

ANNY ÖEN Sverige

Signerat med Norskt BankID — *2023-05-29 15:27:31 UTC*

Namn returnerat från Norskt BankID: Anny Øen — Datum

Anny Öen
anny.oen@afgruppen.no

Leveranskanal: E-post

AMUND TÖFTUM Norge

Signerat med Norskt BankID — *2023-05-29 18:50:34 UTC*

Namn returnerat från Norskt BankID: Amund Tøftum — Datum

Amund Töftum
amund.toftum@afgruppen.no

Leveranskanal: E-post

INGER KOLLBERG Sverige

Signerat med Svenskt BankID — *2023-05-31 14:39:22 UTC*

Namn returnerat från Svenskt BankID: INGER KOLLBERG — Datum

Inger Kollberg
inger.kollberg@pwc.com

Leveranskanal: E-post

20230526141350

20230626413S1

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Af Gruppen Sverige AB, org.nr 556615-4208

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Af Gruppen Sverige AB för år 2022.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Af Gruppen Sverige ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Af Gruppen Sverige AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Af Gruppen Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Af Gruppen Sverige AB för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och de verkställande direktörerna ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

✔ Signerat 2023-05-31 14:39:14 UTC Oneflow ID 5005760 Sida 1 / 3

20230525041352

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Af Gruppen Sverige AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Inger Kollberg
Auktoriserad revisor

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID	*2023-05-31 14:39:14 UTC*
Namn returnerat från Svenskt BankID: INGER KOLLBERG	Datum

Inger Kollberg

Leveranskanal: E-post

20230626413353

KONSERNREGNSKAP

138	**KONSERNREGNSKAP AF GRUPPEN ASA**	
139	Resultatregnskap	
140	Finansiell stilling	
142	Endringer i egenkapital	
143	Kontantstrømoppstilling	
144	**NOTER**	
144	**Note 1**	Overordnet informasjon
144	**Note 2**	Rammeverk for utarbeidelsen av årsregnskapet
145	**Note 3**	Nye og endrede regnskapsstandarder
146	**Note 4**	Segmentinformasjon
150	**Note 5**	Kjøp og salg av virksomhet
151	**Note 6**	Driftsinntekter og andre inntekter
152	**Note 7**	Lønnskostnader
154	**Note 8**	Andre driftskostnader
154	**Note 9**	Netto gevinster (tap)
155	**Note 10**	Kundefordringer og kontraktseiendeler
156	**Note 11**	Beholdninger
157	**Note 12**	Egenregiprosjekter
158	**Note 13**	Immaterielle eiendeler
162	**Note 14**	Varige driftsmidler
163	**Note 15**	Leieavtaler
165	**Note 16**	Avsetning for forpliktelser
166	**Note 17**	Leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld
166	**Note 18**	Pensjoner
167	**Note 19**	Netto finansposter
168	**Note 20**	Netto rentebærende fordringer (gjeld)
170	**Note 21**	Resultat og utbytte per aksje
171	**Note 22**	Finansiell risikostyring
174	**Note 23**	Derivater
176	**Note 24**	Finansielle instrumenter: kategoritabell
178	**Note 25**	Skattekostnad
179	**Note 26**	Utsatt skatt/ utsatt skattefordel
180	**Note 27**	Tilknyttede selskaper
184	**Note 28**	Felleskontrollerte virksomheter
187	**Note 29**	Datterselskaper
189	**Note 30**	Vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser
190	**Note 31**	Felleskontrollert driftsordning
191	**Note 32**	Aksjekapital og aksjonærinformasjon
193	**Note 33**	Ytelser til ledende ansatte og styret
195	**Note 34**	Nærstående parter
196	**Note 35**	Pantstillelser og garantier
197	**Note 36**	Betingede utfall
198	**Note 37**	Klimarisiko
199	**Note 38**	Hendelser etter balansedagen
199	**Note 39**	Vesentlige regnskapsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger
200	**Note 40**	Regnskapsprinsipper
206	**SELSKAPSREGNSKAP AF GRUPPEN ASA**	
218	Erklæring fra styrets medlemmer og konsernsjef	
219	Revisors beretning	

RESULTATREGNSKAP

		For regnskapsåret		
Beløp i MNOK	**Note**	**2022**	**2021**	**2020**
Driftsinntekter	6	30 970	27 751	26 944
Andre inntekter	6	235	117	81
Sum driftsinntekter og andre inntekter		**31 205**	**27 868**	**27 025**
Underentreprenører		-16 554	-14 633	-15 041
Materialkostnader		-5 346	-4 440	-3 712
Lønnskostnader	7, 33	-5 487	-5 142	-4 953
Av- og nedskrivninger av varige driftsmidler	14	-209	-206	-193
Av- og nedskrivninger av bruksrettigheter	15	-317	-360	-377
Av- og nedskrivninger av immaterielle eiendeler	13	-2	-1	-3
Andre driftskostnader	8	-2 072	-1 677	-1 571
Sum driftskostnader		**-29 986**	**-26 459**	**-25 850**
Netto gevinster (tap)	9	56	99	89
Resultat fra tilknyttede selskaper og fellesk. virksomhet	27, 28	134	101	216
Driftsresultat (EBIT)		**1 409**	**1 609**	**1 480**
Netto finansposter	19	-10	-29	-33
Resultat før skatt (EBT)		**1 400**	**1 580**	**1 447**
Skattekostnad	25, 26	-248	-351	-289
Årets resultat		**1 151**	**1 229**	**1 158**
Tilordnet:				
Aksjonærene i morselskapet		958	1 019	971
Ikke-kontrollerende eierinteresser		193	210	187
Årets resultat		**1 151**	**1 229**	**1 158**
Resultat per aksje (NOK)	21	8,96	9,60	9,29
Utvannet resultat per aksje (NOK)	21	8,96	9,57	9,27
Utbytte per aksje (NOK) [1]	21	6,50	10,50	10,50

[1] *Utbytte for 2022 er foreslått, ikke vedtatt utbytte for utbetaling 1. halvår 2023.*

TOTALRESULTAT

Beløp i MNOK	**Note**	**2022**	**2021**	**2020**
Årets resultat		1 151	1 229	1 158
Endring estimatavvik på pensjoner (brutto)	18	2	-3	-
Endring estimatavvik på pensjoner (skatt)	26	-	1	-
Omregningsdifferanser ikke-kontrollerende eiere		-6	-8	14
Inntekter og kostnader som ikke vil bli reklassifisert til resultatregnskapet		**-5**	**-10**	**14**
Endring kontantstrømsikring (brutto)	23	5	35	-26
Endring kontantstrømsikring (skatt)	23, 26	-1	-8	6
Omregningsdifferanser majoritet		-35	-46	66
Inntekter og kostnader som kan bli reklassifisert til resultatregnskapet		**-31**	**-19**	**46**
Sum andre inntekter og kostnader (OCI)		**-36**	**-30**	**60**
Årets totalresultat		**1 116**	**1 199**	**1 218**
Tilordnet:				
- Aksjonærene i morselskapet		929	997	1 016
- Ikke-kontrollerende eierinteresser		187	202	202
Årets totalresultat		**1 116**	**1 199**	**1 218**

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Varige driftsmidler	14, 35	1 462	1 437
Bruksrettighet leieavtaler	15	859	780
Immaterielle eiendeler	13	4 461	4 335
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	27, 28	490	639
Utsatt skattefordel	26	76	7
Rentebærende fordringer	20, 22, 24	268	282
Pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18, 23, 24	13	10
Sum anleggsmidler		**7 630**	**7 490**
OMLØPSMIDLER			
Beholdninger	11	301	198
Egenregiprosjekter	12	158	51
Kundefordringer og kontraktseiendeler	10, 24	5 557	4 623
Rentebærende fordringer	20, 24	44	65
Kontanter og kontantekvivalenter	20, 24	765	680
Sum omløpsmidler		**6 827**	**5 618**
Sum eiendeler		**14 457**	**13 108**

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Egenkapital tilordnet aksjonærene i morselskapet		2 575	2 654
Ikke-kontrollerende eierinteresser	30	918	918
Sum egenkapital		**3 494**	**3 572**
LANGSIKTIG GJELD			
Rentebærende lån og kreditter	20, 22, 24	75	90
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15, 20, 22, 24	607	554
Pensjonsforpliktelser	18	3	6
Avsetning for forpliktelser	16	117	100
Utsatt skatt	26	445	585
Derivater	22, 23, 24	2	8
Sum langsiktig gjeld		**1 250**	**1 343**
KORTSIKTIG GJELD			
Rentebærende lån og kreditter	20, 22, 24	433	54
Rentebærende lån - leieforpliktelser	15, 20, 22, 24	290	301
Leverandørgjeld og annen ikke rentebærende gjeld	17, 24	7 969	6 956
Derivater	22, 23, 24	20	24
Avsetning for forpliktelser	16	585	625
Betalbar skatt	25	416	232
Sum kortsiktig gjeld		9 713	8 193
Sum gjeld		10 963	9 536
Sum egenkapital og gjeld		14 457	13 108

Oslo, 30. mars 2023

Pål Egil Rønn	**Hege Bømark**	**Saloume Djoudat**	**Kristian Holth**	**Arne Baumann**	**Hilde Kristin Herud**
Styrets leder					

Amund Tøftum	**Espen Jahr**	**Hilde Wikesland Flaen**	**Arne Sveen**	**Erik Tømmeraas Veiby**
Konsernsjef				

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

ENDRINGER I EGENKAPITAL

Beløp i MNOK	Note	Aksje-kapital	Annen innskutt egen-kapital	Om-regnings-differanser	Estimat-avvik pensjon	Kontant-strøm-sikring	Opptjent egen-kapital	Sum	Egenkapital tilordnet aksjonærene i morselskapet	kontroll. eierint.	Sum egenkapital
2020											
Egenkapital 1. januar 2020		5	935	-4	-18	-29	1 302	2 189	809		2 999
Årets resultat		-	-	-	-	-	971	971	187		1 158
Andre inntekter og kostnader (OCI)		-	-	66	-	-20	-	46	14		60
Årets totalresultat		-	-	66	-	-20	971	1 016	202		1 218
Kapitalforhøyelser	32	-	410	-	-	-	-	410	55		465
Kjøp av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	-73	-73	-		-73
Salg av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	62	62	-		62
Vedtatt og utbetalt utbytte		-	-631	-	-	-	-371	-1 001	-162		-1 163
Aksjeverdibasert avlønning	7	-	41	-	-	-	-	41	5		46
Ikke kontr. eierint. put-opsjoner	16	-	-	-	-	-	40	40	-7		34
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser		-	-	-	-	-	-92	-92	-1		-93
Egenkapital 31. desember 2020		5	756	62	-18	-49	1 839	2 593	901		3 494
2021											
Årets resultat		-	-	-	-	-	1 019	1 019	210		1 229
Andre inntekter og kostnader (OCI)		-	-	-46	-2	27	-	-21	-8		-30
Årets totalresultat		-	-	-46	-2	27	1 019	997	202		1 199
Kapitalforhøyelser	32	-	118	-	-	-	-	118	2		121
Kjøp av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	-27	-27	-		-27
Salg av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	51	51	-		51
Vedtatt og utbetalt utbytte		-	-427	-	-	-	-689	-1 116	-186		-1 302
Aksjeverdibasert avlønning	7	-	55	-	-	-	-	55	7		62
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser		-	-	-	-	-	-18	-18	-8		-26
Egenkapital 31. desember 2021		5	501	16	-20	-22	2 175	2 654	918		3 572
2022											
Årets resultat		-	-	-	-	-	958	958	193		1 151
Andre inntekter og kostnader (OCI)		-	-	-35	2	4	-	-29	-6		-36
Årets totalresultat		-	-	-35	2	4	958	929	187		1 116
Kapitalforhøyelser	32	-	125	-	-	-	-	125	-		125
Kjøp av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	-66	-66	-		-66
Salg av egne aksjer	32	-	-	-	-	-	57	57	-		57
Vedtatt og utbetalt utbytte		-	-	-	-	-	-1 125	-1 125	-240		-1 365
Aksjeverdibasert avlønning	7	-	51	-	-	-	-	51	4		55
Ikke-kontr. eierint. put-opsjoner		-	-	-	-	-	41	41	-5		36
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	-	-	-	-	-	-	-	14		14
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierinteresser		-	-	-	-	-	-89	-89	39		-50
Egenkapital 31. desember 2022		5	677	-19	-19	-18	1 950	2 575	918		3 494

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK	Note	2022	2021	2020
KONTANTSTRØM FRA DRIFTSAKTIVITETER				
Resultat før skatt		1 400	1 580	1 447
Av- og nedskrivninger	13, 14	528	567	573
Endring pensjonsforpliktelse	18	-	-	3
Aksjeverdibasert avlønning innregnet mot egenkapital		55	62	51
Netto finanskostnader/(-inntekter)	19	10	29	33
Netto (gevinster)/tap	9	-56	-99	-89
Resultatandel fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	27, 28	-134	-101	-216
Endring i driftskapital (ekskl. oppkjøp og valuta):				
Endring i beholdninger og egenregiprosjekter	11, 12	-169	18	-8
Endring i kunde- og andre ikke-rentebærende fordringer	10	-886	-672	225
Endring i leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld	17	1 013	314	-453
Betalte skatter		-299	-283	-376
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		**1 460**	**1 415**	**1 189**
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
Utbetaling ved kjøp av virksomhet	5	-70	-	-2
Utbetaling ved investeringer i eiendomsselskaper		-70	-119	-110
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	13, 14	-291	-207	-219
Innbetaling ved salg av virksomhet	5	-	-	1
Innbetaling ved salg av eiendomsselskaper		11	57	-
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler		118	113	113
Innbetaling (utbetaling) derivater		1	-8	-5
Innbetaling av utbytte og kapital fra tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet		329	109	340
Utbetaling av lån gitt til tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet	20	-16	-10	-85
Innbetaling av lån gitt til tilknyttede selskap og fellesk. virksomhet	20	32	217	43
Mottatte renter og andre finansinntekter	19	23	23	35
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		**67**	**175**	**112**
Netto kontantstrøm før finansieringsaktiviteter		**1 527**	**1 589**	**1 301**
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
Aksjeemisjon		85	119	410
Utbytte betalt til aksjonærer i morselskapet		-1 125	-1 116	-1 001
Utbytte betalt til ikke-kontrollerende eiere		-240	-186	-162
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere		-135	-28	-46
Innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld	20	381	50	37
Nedbetaling rentebærende gjeld	20	-352	-393	-336
Netto (kjøp)/salg av egne aksjer	32	-9	24	-10
Betalte renter og andre finanskostnader	19	-41	-35	-58
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		**-1 437**	**-1 565**	**-1 166**
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		**90**	**24**	**135**
Kontanter og kontantekvivalenter 1. januar	20	680	708	563
Valutaeffekt på kontanter og kontantekvivalenter		-4	-52	10
Kontanter og kontantekvivalenter 31. desember	20	**765**	**680**	**708**

NOTE 1 OVERORDNET INFORMASJON

AF Gruppen ASA er et allmennaksjeselskap registrert i Norge, og selskapet er notert på Oslo Børs. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Innspurten 15, 0603 Oslo, Norge.

Årsregnskapet ble vedtatt av styret 30. mars 2023.

AF Gruppen er et av Norges ledende entreprenør- og industrikonsern med virksomhet innen anlegg, bygg, eiendom, energi, miljø og offshore, hovedsakelig i Norge og Sverige. Konsernets virksomhet er nærmere beskrevet i note 4 – Segmentinformasjon.

Ledelsen har i utarbeidelsen av årsregnskapet tatt stilling til hva som er vesentlige opplysninger. For årsregnskapet er opplysninger vurdert vesentlige dersom utelatelser, feilaktige opplysninger eller tilsløring av opplysninger med rimelighet kan forventes å påvirke beslutninger som primærbrukere treffer på grunnlag av konsernregnskapet. Hvorvidt opplysninger er vurdert vesentlige vil avhenge av utelatelsens eller den feilaktige opplysningens størrelse og art vurdert ut fra de rådende omstendigheter.

Som følge av avrundinger vil ikke alltid tall og prosentsatser i årsregnskapet kunne summeres opp til totalen.

NOTE 2 RAMMEVERK FOR UTARBEIDELSEN AV ÅRSREGNSKAPET

Konsernregnskapet til AF Gruppen er avlagt i henhold til International Financial Reporting Standards (IFRS), slik standardene er godkjent av EU, samt norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven.

Konsernets vesentlige regnskapsprinsipper er beskrevet i note 40 – Vesentlige regnskapsprinsipper. Anvendte regnskapsprinsipper i konsernregnskapet er konsistent med prinsippene anvendt i foregående regnskapsperioder, unntakene er beskrevet i note 3 – Nye og endrede regnskapsstandarder.

Konsernregnskapet er utarbeidet etter ensartede regnskapsprinsipper for like transaksjoner og hendelser under ellers like forhold.

I konsernregnskapet legges prinsippene i et historisk kost-regnskap til grunn, med unntak av følgende regnskapsposter:

- finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet
- finansielle instrumenter til virkelig verdi over andre inntekter og kostnader (OCI)
- betinget vederlag ved kjøp av virksomhet

Utarbeidelse av regnskaper i samsvar med IFRS krever bruk av estimater. Videre krever anvendelse av AF Gruppens regnskapsprinsipper at ledelsen må utøve skjønn. Områder med stor grad av skjønnsmessige vurderinger, høy kompleksitet, eller områder hvor forutsetninger og estimater er vesentlige for regnskapet, er beskrevet i note 39 - Vesentlige regnskapsmessige vurderinger, estimater og forutsetninger.

NOTE 3 NYE OG ENDREDE REGNSKAPSSTANDARDER

NYE STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER SOM ER TATT I BRUK AV KONSERNET

AF Gruppen har i 2022 ikke tatt i bruk nye eller endrede regnskapsstandarder eller fortolkninger som har hatt vesentlig innvirkning på konsernregnskapet.

Relevante endringer og fortolkninger med effekt for regnskapsåret 2022, vedtatt av The International Accounting Standards Board (IASB), omfatter:

Endringer i IFRS 3 – Referanse til det konseptuelle rammeverket
IFRS 3 sine henvisninger til det konseptuelle rammeverket er oppdatert for å gjelde det nåværende rammeverket og ikke det som eksisterte da IFRS 3 ble lansert, uten å endre kravene vesentlig.

Endringene innebærer at for transaksjoner og andre hendelser innenfor virkeområdet til IAS 37 Avsetninger, betingede forpliktelser og betingede eiendeler eller IFRIC 21 Avgifter, skal en overtaker anvende kriteriene i IAS 37 eller IFRIC 21 (i stedet for det konseptuelle rammeverket) for å avgjøre om en nåværende forpliktelse eksisterer på oppkjøpstidspunktet. Endringen er gjort for å unngå potensielle «dag 2»-gevinster eller -tap som oppstår for forpliktelser og betingede forpliktelser som vil være innenfor omfanget av IAS 37 og IFRIC 21, dersom de pådras hver for seg. Endringene tydeliggjør også at betingede eiendeler ikke kvalifiserer for innregning på oppkjøpstidspunktet.

Endringene har ikke hatt innvirkning på AF Gruppens konsernregnskap.

Endringer i IAS 16 – Inntekter før tiltenkt bruk
Endringene forbyr et foretak å trekke fra eventuelle inntekter fra anskaffelseskostnaden til en enhet av eiendom, anlegg og utstyr ved salg av enheter som er produsert mens selskapet klargjør eiendelen til dens tiltenkte bruk. I stedet skal et foretak innregne inntekter og tilhørende kostnader i resultatet.

Endringene har ikke hatt innvirkning på AF Gruppens konsernregnskap.

Endringer i IAS 37 – Tapsbringende kontrakter – utgiftene ved å oppfylle pliktene i henhold til kontrakten

Endringene klargjør at ved vurderingen av hvorvidt en kontrakt er tapsbringende, skal kostnader for å oppfylle kontrakten inkluderes. Det vil si både de inkrementelle kostnadene (f.eks. kostnader knyttet direkte til arbeidskraft og materialer) og en allokering av andre kostnader som kan relateres direkte til oppfyllelse av kontraktsaktiviteter (f.eks. avskrivning på utstyr som brukes til å oppfylle kontrakten, samt kostnader relatert til kontraktsstyring og oppfølging). Kostnader som ikke er direkte knyttet til en kontrakt (f.eks. generelle kostnader og administrasjonskostnader) skal ikke inkluderes med mindre det fremkommer eksplisitt av kontrakten at disse skal belastes motparten.

Endringene har ikke hatt innvirkning på AF Gruppens konsernregnskap.

Endringer i IFRS 1 Førstegangsanvendelse av IFRS – Datterselskap som førstegangsbruker

Endringen tillater et datterselskap som bruker unntaket i IFRS 1.D16 (a) til å måle akkumulerte omregningsdifferanser for alle utenlandske virksomheter til balanseført verdi som vil bli inkludert i morselskapets konsernregnskap, basert på mors dato for overgang til IFRS. Dette valget er også tilgjengelig for et tilknyttet selskap eller en felleskontrollert virksomhet som bruker unntaket i IFRS 1.D16 (a).

Endringene har ikke hatt innvirkning på AF Gruppens konsernregnskap.

Endringer i IFRS 9 Finansielle instrumenter – Gebyrer i '10 prosent'-testen for fraregning av finanselle forpliktelser

Endringen klargjør gebyrene et foretak skal inkludere ved vurdering av om vilkårene for en ny eller modifisert finansiell forpliktelse er vesentlig forskjellig fra betingelsene for den opprinnelige finansielle forpliktelsen. Ved fastsettelse av disse gebyrene som betales (fratrukket gebyrer mottatt), inkluderer en låntaker bare gebyrer betalt eller mottatt mellom låntakeren og långiveren, inkludert gebyrer betalt eller mottatt av enten låntakeren eller långiveren på den andres vegne. Ingen tilsvarende endring er foreslått for IAS 39.

Endringene har ikke hatt innvirkning på AF Gruppens konsernregnskap.

NYE FREMTIDIGE STANDARDER, ENDRINGER OG FORTOLKNINGER
IASB har vedtatt endringer i eksisterende standarder og fortolkninger som enda ikke har trådt i kraft ved utgangen av 2022. Disse endrede standarder og fortolkninger forventes ikke å få vesentlig innvirkning på konsernregnskapet til AF Gruppen.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON

Driftssegmentene, slik disse presenteres i årsrapporten, samsvarer med operativ struktur og den inndelingen konsernledelsen styrer etter når de vurderer prestasjoner og lønnsomhet på et strategisk nivå. Segmentresultatene konsernledelsen styrer etter er driftsresultat (EBIT) og resultat før skatt (EBT). AF Gruppen er operativt inndelt delvis etter virksomhet og delvis etter geografi. Driftssegmentene benevnes i følgende avsnitt og ellers i årsrapporten for virksomhetsområder.

VIRKSOMHETSOMRÅDER

AF Gruppen er et prosjektbasert entreprenør- og industrikonsern. Konsernledelsen styrte i 2022 forretningsvirksomheten ut fra virksomhetsområdene Anlegg, Bygg, Betonmast, Eiendom, Energi og Miljø, Sverige og Offshore. Forretningsenhetene Eigon og Consolvo er overført fra virksomhetsområdet Bygg til virksomhetsområdet Anlegg fra 01.01.21. Forretningsenhetene Betonmast Göteborg, Betonmast Mälardalen, Betonmast Malmö, Betonmast Stockholm og Betonmast Anläggning er overført fra virksomhetsområdet Betonmast til virksomhetsområdet Sverige fra 01.01.22, og enhetene har skiftet navn til AF. Sammenligningstall er omarbeidet.

Anlegg utfører store komplekse anleggsprosjekter og nisjeprosjekter innenfor vei og bane, bru, havn, flyplass, tunnel, fundamentering, kraft og energi, rehabilitering og nybygg av betongkonstruksjoner, samt landanlegg for olje og gass. Virksomhetsområdet er totalleverandør av anleggstjenester i Norge og har også et prosjekt i Sverige. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene AF Anlegg, Målselv Maskin & Transport, Eigon, Consolvo og Stenseth & RS.

Bygg driver tradisjonell byggvirksomhet i det norske markedet med solid lokal forankring. Virksomheten omfatter utvikling, prosjektering og bygging av nærings-, bolig- og offentlige bygg i tillegg til rehabiliteringsarbeid. Bygg har en sterk markedsposisjon i det sentrale østlandsområdet og i Bergensregionen. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene AF Bygg Oslo, AF Byggfornyelse, AF Bygg Østfold, Strøm Gundersen, Strøm Gundersen Vestfold, Haga & Berg, AF Håndverk, LAB Entreprenør, Åsane Byggmesterforretning, Fundamentering (FAS), og Helgesen Tekniske Bygg (HTB).

Betonmast er en av Norges største byggentreprenører. Prosjektporteføljen omfatter alt fra store boligprosjekter til nærings- og offentlige bygg. Betonmast har spesialkompetanse på prosjektutvikling og samspillskontrakter. Betonmast har også eiendomsutvikling, hovedsakelig i Norge. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene Betonmast Boligbygg, Betonmast Oslo, Betonmast Trøndelag, Betonmast Romerike, Betonmast Røsand, Betonmast Østfold, Betonmast Innlandet, Betonmast Buskerud-Vestfold, Betonmast Asker og Bærum og Betonmast Eiendom.

Eiendom utvikler boliger og næringsbygg i Norge. Aktiviteten foregår i geografiske områder der AF har egen produksjonskapasitet. AF samarbeider tett med andre aktører i bransjen og utbyggingsprosjektene er i hovedsak organisert i deleide selskaper som innregnes etter egenkapitalmetoden. Resultatet som innregnes i Eiendom tilsvarer resultat etter skatt multiplisert med eierandel. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene AF Eiendom og LAB Eiendom.

Energi og Miljø tilbyr smarte og energieffektive løsninger for bygg og industri og er en ledende aktør innen miljøsanering, riving og gjenvinning. Forurenset masse sorteres, renses og resirkuleres i AFs miljøparker, og over 80 % av massene kan gjenbrukes. Energitjenester for landbasert virksomhet drives i forretningsenheten AF Energi. Miljøvirksomheten drives i forretningsenheten AF Decom samt miljøparkene Rimol, Jølsen og Nes.

Virksomhetsområdet Sverige omfatter aktiviteter knyttet til bygg, anlegg, eiendom og miljøvirksomhet i Sverige. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene Kanonaden Entreprenad, AF Prefab i Mälardalen, AF Bygg Syd, AF Projektutveckling, AF Härnösand Byggreturer, HMB, AF Bygg Väst, AF Bygg Öst, AF Öresund, AF Bygg Stockholm og AF Anläggning Väst. Virksomheten har sitt geografiske tyngdepunkt i området fra Göteborg til Halmstad samt i Stockholm og Mälardalen.

Offshore omfatter AFs tjenester knyttet til fjerning, riving og gjenvinning av offshoreinstallasjoner. Offshore inkluderer også nybyggs-, modifikasjons- og vedlikeholdsarbeid innen HVAC samt elektrifisering av marine fartøyer. Virksomhetsområdet består av forretningsenhetene: Aeron og AF Offshore Decom. Offshore har i tillegg aktivitet i AF Miljøbase Vats.

Det som ikke er allokert til virksomhetsområdene presenteres som Øvrige og omfatter i hovedsak aktiviteter i morselskapet samt stabs- og fellestjenester. AF Gruppens konsernkontosystem er inkludert i Øvrige. Transaksjoner mellom segmenter i konsernet gjennomføres basert på markedsmessige vilkår og i henhold til prinsippet om armlengdes avstand. Transaksjoner og mellomværende, i tillegg til elementer av internfortjeneste, mellom de ulike segmentene er presentert i kolonnen for elimineringer i segmentoppstillingen.

KONTRAKTSTYPER

AF Gruppens inntekter kommer i hovedsak fra tilvirkningskontrakter med varierende størrelse og varighet. Byggherren, som kan være offentlig eller privat, står for finansieringen. AF Gruppen leverer også en liten andel timebaserte tjenester, jamfør note 6 – Driftsinntekter og andre inntekter. I tillegg leverer virksomhetsområdet Eiendom egenregiprosjekter knyttet til utvikling og oppføring av boliger og næringseiendom for salg. Egenregiprosjekter er egenfinansierte og organiseres som hovedregel i tilknyttede og felleskontrollerte selskaper.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Segmentinformasjonen er presentert i samsvar med konsernets regnskapsprinsipper etter IFRS, med unntak av prinsippene for inntektsføring av salg av boligeiendom. Prinsippavviket gjelder segmentene Bygg, Eiendom og Sverige. Inntekter fra egenregiprosjekter i disse segmentene innregnes som produktet av fullføringsgrad, salgsgrad og forventet dekningsbidrag. Dette innebærer for eksempel at et prosjekt som på rapporteringstidspunktet er 50 % ferdig produsert og 50 % solgt ved inngåelse av salgskontrakt, innregnes med et dekningsbidrag på 25 % av totalt forventet dekningsbidrag. I konsernregnskapet inntektsføres egenregiprosjekter etter prinsippene i IFRS 15 Inntekt fra kundekontrakter. Etter IFRS 15 blir hele inntekten med tilhørende kostnad innregnet på ett tidspunkt, normalt ved overlevering. Effekten av avvikende prinsippanvendelse for konsernregnskapet er vist i egen tabell i segmentoppstillingen (GAAP-just.).

VESENTLIGE KUNDER

Det offentlige i Norge, representert ved blant annet Nye Veier, kommuner og Helse Sør-Øst RHF, utgjør 23,2 % (17,9 %) av samlede driftsinntekter i AF Gruppen. I 2022 ble det inntektsført MNOK 7 199 (4 716) knyttet til kontrakter inngått med det offentlige i Norge. Definisjonen av det offentlige er inkludert 100 % offentlig eide aksjeselskaper som for eksempel Nye Veier AS. Nye Veier stod for 2,8 % (6,4 %) av driftsinntektene i AF Gruppen i 2022 og dette representerer en inntekt på MNOK 863 (1 784). Trafikverket i Sverige er en annen vesentlig kunde i 2022 som sto for 4,5 % av driftsinntektene. Dette tilsvarer en inntekt på MNOK 1 391.

TAP VED VERDIFALL

I 2022 og 2021 er det ikke foretatt nedskrivninger. I 2020 ble det nedskrevet goodwill med MNOK 1 knyttet til avviklet virksomhet i Anlegg.

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betonmast	Eiendom	Energi og Miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2022											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne inntekter	5 370	10 992	5 142	30	988	7 438	1 236	59	152	-203	31 205
Interne inntekter	549	98	2	-	74	7	1	48	-779	-	-
Sum inntekter	**5 919**	**11 090**	**5 145**	**30**	**1 062**	**7 445**	**1 238**	**107**	**-627**	**-203**	**31 205**
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	636	410	190	75	150	193	194	40	33	15	1 937
Driftsresultat (EBIT)	445	322	166	75	84	130	164	-24	33	15	1 409
Resultat før skatt (EBT)	440	318	174	82	82	127	160	-31	33	15	1 400
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	10,7 %	3,7 %	3,7 %	-	14,2 %	2,6 %	15,7 %	-	-	-	6,2 %
Driftsmargin	7,5 %	2,9 %	3,2 %	-	7,9 %	1,7 %	13,2 %	-	-	-	4,5 %
Resultatmargin	7,4 %	2,9 %	3,4 %	-	7,7 %	1,7 %	12,9 %	-	-	-	4,5 %
Eiendeler 31. desember	3 546	4 887	3 257	660	733	2 712	1 003	2 175	-4 448	-67	14 457
Investert kapital 31. desember	1 228	1 770	1 417	654	358	1 142	460	1 564	-3 619	-73	4 900
Antall ansatte 31. desember	1 812	1 720	635	24	399	1 058	236	181	-	-	5 975
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSER (ORDRERESERVE)											
Ordrereserve 2023	4 856	6 903	3 261	-	610	5 448	1 053	-	-241	-49	21 840
Ordrereserve senere år	10 512	3 142	1 155	-	30	2 189	641	-	-169	424	17 925
Total ordrereserve 31. desember	**15 368**	**10 045**	**4 415**	**-**	**640**	**7 638**	**1 694**	**-**	**-410**	**375**	**39 765**
FORDELING AV INNTEKTER ETTER TJENESTETYPE											
Inntekter fra anleggsvirksomhet	5 919	570	-	-	-	2 861	-	-	-558	-	8 792
Inntekter fra byggvirksomhet	-	10 510	5 137	-	-	4 461	-	-	81	-203	19 985
Inntekter fra rivevirksomhet on- og offshore	-	-	-	-	620	116	869	-	-71	-	1 534
Inntekter fra annen virksomhet	-	9	8	30	442	7	369	107	-78	-	894
Sum inntekter	**5 919**	**11 090**	**5 145**	**30**	**1 062**	**7 445**	**1 238**	**107**	**-627**	**-203**	**31 205**
FORDELING AV INNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Inntekter i Norge	4 571	11 090	5 145	30	1 062	-	1 238	107	-627	-251	22 365
Inntekter i Sverige	1 315	-	-	-	-	7 445	-	-	-	48	8 807
Inntekter i andre land	33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33
Sum inntekter	**5 919**	**11 090**	**5 145**	**30**	**1 062**	**7 445**	**1 238**	**107**	**-627**	**-203**	**31 205**
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	1 040	253	-134	-9	112	67	157	-27	-	-	1 460
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-101	-21	631	184	-16	95	-23	-681	-	-	67
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	**939**	**231**	**497**	**175**	**96**	**162**	**134**	**-708**	**-**	**-**	**1 527**

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betonmast	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2021											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne inntekter	5 597	8 740	5 194	35	1 047	6 289	847	94	-50	75	27 868
Interne inntekter	405	125	3	-	104	11	1	57	-706	-	-
Sum inntekter	**6 002**	**8 865**	**5 196**	**35**	**1 152**	**6 300**	**848**	**150**	**-756**	**75**	**27 868**
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	734	532	168	76	170	372	115	32	-16	-7	2 176
Driftsresultat (EBIT)	515	447	132	75	109	302	83	-30	-16	-7	1 609
Resultat før skatt (EBT)	510	450	111	76	107	295	78	-21	-19	-7	1 580
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	12,2 %	6,0 %	3,2 %	-	14,8 %	5,9 %	13,6 %	-	-	-	7,8 %
Driftsmargin	8,6 %	5,0 %	2,5 %	-	9,4 %	4,8 %	9,8 %	-	-	-	5,8 %
Resultatmargin	8,5 %	5,1 %	2,1 %	-	9,3 %	4,7 %	9,2 %	-	-	-	5,7 %
Eiendeler 31. desember	2 229	4 554	2 817	735	706	2 776	988	1 894	-3 505	-85	13 108
Investert kapital 31. desember	727	1 670	1 278	703	398	1 008	512	1 300	-2 846	-88	4 571
Antall ansatte 31. desember	1 406	1 551	772	25	254	1 010	214	181	-	-	5 413
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSER (ORDRERESERVE)											
Ordrereserve 2022	3 891	8 804	4 372	-	589	5 609	837	-	-235	172	24 040
Ordrereserve senere år	2 988	4 745	2 682	-	125	3 503	677	-	-113	-	14 607
Total ordrereserve 31. desember	**6 878**	**13 549**	**7 054**	**-**	**714**	**9 112**	**1 515**	**-**	**-348**	**172**	**38 646**
FORDELING AV INNTEKTER ETTER TJENESTETYPE											
Inntekter fra anleggsvirksomhet	6 002	521	-	-	-	2 572	-	-	-410	-	8 685
Inntekter fra byggvirksomhet	-	8 338	5 188	-	-	3 584	-	-	-189	75	16 996
Inntekter fra rivevirksomhet on- og offshore	-	-	-	-	692	140	581	-	-59	-	1 354
Inntekter fra annen virksomhet	-	6	8	35	459	4	267	150	-98	-	832
Sum inntekter	**6 002**	**8 865**	**5 196**	**35**	**1 152**	**6 300**	**848**	**150**	**-756**	**75**	**27 868**
FORDELING AV INNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Inntekter i Norge	4 980	8 865	5 196	35	1 152	-	848	150	-756	119	20 589
Inntekter i Sverige	995	-	-	-	-	6 300	-	-	-	-44	7 251
Inntekter i andre land	27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	27
Sum inntekter	**6 002**	**8 865**	**5 196**	**35**	**1 152**	**6 300**	**848**	**150**	**-756**	**75**	**27 868**
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	593	36	276	-38	144	218	175	11	-	-	1 415
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-15	-12	89	212	-25	-37	-6	-31	-	-	175
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	**578**	**24**	**365**	**174**	**119**	**181**	**169**	**-21**	**-**	**-**	**1 589**

NOTE 4 SEGMENTINFORMASJON FORTS.

Beløp i MNOK	Anlegg	Bygg	Betonmast	Eiendom	Energi og miljø	Sverige	Offshore	Øvrige	Elim.	GAAP-just.	Sum
2020											
RESULTATREGNSKAP											
Eksterne inntekter	4 818	8 507	5 808	33	796	6 175	671	62	49	106	27 025
Interne inntekter	399	178	-	-	166	22	1	44	-811	-	-
Sum inntekter	**5 218**	**8 684**	**5 808**	**33**	**962**	**6 197**	**672**	**106**	**-761**	**106**	**27 025**
Driftsresultat før av- og nedskr. (EBITDA)	543	584	205	136	108	387	7	59	2	21	2 053
Driftsresultat (EBIT)	314	502	182	135	54	298	-25	-3	2	21	1 480
Resultat før skatt (EBT)	292	513	173	132	52	291	-40	10	2	21	1 447
NØKKELTALL OG BALANSE											
EBITDA-margin	10,4 %	6,7 %	3,5 %	-	11,2 %	6,2 %	1,1 %	-	-	-	7,6 %
Driftsmargin	6,0 %	5,8 %	3,1 %	-	5,6 %	4,8 %	-3,7%	-	-	-	5,5 %
Resultatmargin	5,6 %	5,9 %	3,0 %	-	5,5 %	4,7 %	-5,9%	-	-	-	5,4 %
Eiendeler 31. desember	2 437	4 332	2 762	894	650	2 531	1 055	1 849	-3 572	-75	12 862
Investert kapital 31. desember	951	1 626	1 244	844	282	1 905	631	1 069	-2 953	-78	4 621
Antall ansatte 31. desember	1 479	1 497	842	26	263	984	220	179	-	-	5 510
IKKE TILFREDSTILTE LEVERANSEFORPLIKTELSER (ORDRERESERVE)											
Ordrereserve 2021	4 245	6 125	4 056	-	589	3 916	650	-	-85	247	19 742
Ordrereserve senere år	3 074	3 549	1 660	-	115	1 762	715	-	-	-	10 876
Total ordrereserve 31. desember	**7 319**	**9 674**	**5 715**	**-**	**703**	**5 678**	**1 365**	**-**	**-85**	**247**	**30 617**
FORDELING AV INNTEKTER ETTER TJENESTETYPE											
Inntekter fra anleggsvirksomhet	5 218	369	-	-	-	2 078	-	-	-447	-	7 217
Inntekter fra byggvirksomhet	-	8 311	5 766	-	-	4 000	-	-	-123	106	18 060
Inntekter fra rivevirksomhet on- og offshore	-	-	-	-	623	116	344	-	-69	-	1 014
Inntekter fra annen virksomhet	-	4	42	33	339	3	328	106	-122	-	734
Sum inntekter	**5 218**	**8 684**	**5 808**	**33**	**962**	**6 197**	**672**	**106**	**-761**	**106**	**27 025**
FORDELING AV INNTEKTER ETTER GEOGRAFI											
Inntekter i Norge	4 998	8 684	5 808	33	962	-	672	106	-761	131	20 634
Inntekter i Sverige	162	-	-	-	-	6 197	-	-	-	-25	6 334
Inntekter i andre land	57	-	-	-	-	-	-	-	-	-	57
Sum inntekter	**5 218**	**8 684**	**5 808**	**33**	**962**	**6 197**	**672**	**106**	**-761**	**106**	**27 025**
KONTANTSTRØM											
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	234	147	243	-58	119	408	120	-25	-	-	1 189
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-91	12	-60	204	-4	7	-25	69	-	-	112
Netto kontantstrøm før finansieringsakt.	**143**	**159**	**183**	**145**	**115**	**416**	**95**	**44**	**-**	**-**	**1 301**

NOTE 5 KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET

KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET 2022

Kjøp av Stenseth & RS Holding AS

Den 25. mars 2022 gjennomførte AF Gruppen kjøpet av 80% av aksjene i Stenseth & RS Holding AS. Stenseth & RS er en veldrevet betongentreprenør med god historikk. Selskapet har totalt 300 ansatte og består av driftsselskapene Stenseth & RS Entreprenør AS, Stenseth & RS Anlegg og Stenseth & RS Ressurs. Hovedkontoret ligger på Åros og det sentrale Østlandsområdet er selskapets primære nedslagsfelt. Selskapet tilbyr ulike betongarbeider innen bygg- og anleggssektoren som forskaling, armering og andre typer betongarbeider. I tillegg er selskapet ledende på utstøping og overflatebehandling av gulv. Stenseth & RS har de siste tre årene hatt en gjennomsnittlig omsetning på MNOK 495 og en driftsmargin på 7,2 %. Avtalt entrepriseverdi for 100 % av Stenseth & RS Holding AS var MNOK 220 på gjeldfri basis. Oppgjøret bestod av et aksjevederlag i AF Gruppen ASA tilsvarende MNOK 40, og MNOK 154 i kontanter. Det er i tillegg avtalt et betinget vederlag som er estimert til MNOK 16 som gjøres opp i 2025. Stenseth & RS inngår i virksomhetsområdet Anlegg.

Tall i MNOK	**Stenseth & RS**
Kontantvederlag	154
Aksjevederlag	40
Nåverdi av forventet betinget vederlag	16
Vederlag for 80 % av aksjene i Stenseth & RS Holding AS	**210**
Ikke-kontrollerende eierinteresser i Stenseth & RS Holding AS (20 % av eiendeler og gjeld)	14
Brutto vederlag Stenseth & RS Holding AS	**224**
Varige driftsmidler og bruksrettigheter	15
Likvide midler	83
Kortsiktige ikke-rentebærende fordringer	136
Utsatt- og betalbar skatt	-18
Langsiktig leasing-gjeld	-4
Kortsiktig ikke-rentebærende gjeld	-143
Sum identifiserte eiendeler og forpliktelser	**70**
Goodwill	**154**
Kontantvederlag for 80 % av aksjene i Stenseth & RS Holding AS	154
- Likvide midler i Stenseth & RS (100 %)	-83
Netto vederlag til kontantstrømoppstilling	**70**

Kjøp etter balansedagen

I januar 2023 gjennomførte AF Gruppen kjøp av 60 % av aksjene i Mepex Consult AS. Mepex er et konsulentselskap med spisskompetanse innen avfall og gjenvinning. Mepex vil inngå i virksomhetsområdet Energi og Miljø.

Salg av Betonmast Telemark AS

I februar 2022 ble salget av Betonmast Telemark AS gjennomført. Salget har ikke påvirket resultatet. Betonmast Telemark hadde en omsetning på MNOK 46 de første to månedene av 2022 da de var inkludert i AF Gruppen. Selskapet var en del av virksomhetsområdet Betonmast.

Salg av Palmer Gotheim Skiferbrudd AS

I september 2022 ble salget av Palmer Gotheim Skiferbrudd AS gjennomført. Salget har ikke påvirket resultatet. Palmer Gotheim Skiferbrudd hadde en omsetning på MNOK 4 de første ni månedene av 2022 da de var inkludert i AF Gruppen. Selskapet var en del av virksomhetsområdet Anlegg.

AVSTEMMING AV TILGANG VED KJØP AV VIRKSOMHET 2022

Tall i MNOK	**Note**	**Stenseth & RS**
Ikke-kontrollerende eierinteresser		14
Goodwill	13	154
Immaterielle eiendeler	13	**154**
Maskiner og driftsløsøre	14	8
Leide maskiner og driftsløsøre	15	6
Varige driftsmidler og bruksrettigheter	15	**15**
Langsiktig rentebærende gjeld	20	4
Rentebærende gjeld	20	**4**

KJØP OG SALG AV VIRKSOMHET 2021

AF Gruppen hadde ingen kjøp eller salg av virksomhet i 2021.

NOTE 6 DRIFTSINNTEKTER OG ANDRE INNTEKTER

Beløp i MNOK	**Note**	**2022**	**2021**	**2020**
Inntekter fra tilvirkningskontrakter		29 708	26 767	25 901
Inntekter fra egenregiprosjekter		8	4	5
Inntekter fra salg av tjenester		1 023	752	862
Inntekter fra salg av varer		231	228	176
Sum driftsinntekter		**30 970**	**27 751**	**26 944**
Leieinntekter		68	36	35
Andre inntekter		167	81	46
Sum andre inntekter		**235**	**117**	**81**
Sum driftsinntekter og andre inntekter	4	**31 205**	**27 868**	**27 025**

Driftsinntekter inkluderer alle inntekter fra kontrakter med kunder som regnskapsføres etter IFRS 15.

FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER INNTEKTSFØRINGSPRINSIPP

Beløp i MNOK	**2022**	**2021**	**2020**
Andel av driftsinntekter som inntektsføres over tid	30 731	27 519	26 762
Andel av driftsinntekter som inntektsføres på et tidspunkt	239	232	182
Sum driftsinntekter	**30 970**	**27 751**	**26 944**

FORDELING AV DRIFTSINNTEKTER ETTER TYPE KUNDER

Andel av driftsinntekter mot offentlige kunder[1)]	9 121	6 316	8 025
Andel av driftsinntekter mot private kunder	21 849	21 435	18 919
Sum driftsinntekter	**30 970**	**27 751**	**26 944**

[1)] Offentlige kunder defineres som stats- og kommuneforvaltningen samt 100% offentlig eide aksjeselskaper.

Disaggregerte driftsinntekter fordelt på virksomhetsområder (marked) og etter geografi er presentert i note 4 - Segmentinformasjon. Opplysninger om transaksjonspris for helt eller delvis ikke utførte leveranseforpliktelser er inkludert i note 4 - Segmentinformasjon under informasjon om ordrereserve.

Informasjon om kontraktsfordringer og kontraktseiendeler presenteres i note 10 – Kundefordringer og kontraktseiendeler. Informasjon om kontraktsforpliktelser presenteres i note 17 - Leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld.

INNTEKTSFØRT PÅ PROSJEKTER UNDER UTFØRELSE

Beløp i MNOK	**2022**	**2021**	**2020**
Inntektsført beløp i året som var inkludert i kontraktsforpliktelsens åpningssaldo	959	1 010	1 188
Inntektsført beløp i året fra leveranseforpl. som var helt eller delvis tilfredsstilt i tidl. perioder	167	77	286

NOTE 7 LØNNSKOSTNADER

Beløp i MNOK	Note	2022	2021	2020
Lønn		-4 224	-3 966	-3 863
Arbeidsgiveravgift		-727	-711	-635
Pensjonskostnader	18	-225	-212	-201
Aksjeverdibasert avlønning		-62	-69	-51
Andre ytelser		-250	-185	-204
Sum lønnskostnader		**-5 487**	**-5 142**	**-4 953**

AVSTEMMING AV AKSJEVERDIBASERT AVLØNNING

Aksjeverdibasert avlønning - kostnadsført	62	69	51
- herav rabatt aksjeprogram på aksjer fra egen beholdning	-7	-7	-10
Innskutt opsjonspremie for nytt opsjonsprogram	-	-	4
Aksjeverdibasert avlønning i egenkapital	**55**	**62**	**46**

GJENNOMSNITTLIG ANTALL ÅRSVERK

Norge	4 722	4 404	4 509
Sverige	1 068	1 042	980
Tyskland	15	13	11
Litauen	15	11	22
Storbritannia	1	-	-
Totalt	**5 821**	**5 469**	**5 521**

AKSJESALG TIL ANSATTE

AF Gruppen har de senere år gitt alle ansatte tilbud om å kjøpe aksjer med 20 % rabatt. Rabatten beregnes i forhold til gjennomsnittlig aksjekurs i tegningsperioden. Bindingstiden for aksjene er ett år.

ANTALL AKSJER/KURS	2022	2021	2020
Antall aksjer solgt fra egen beholdning	305 626	193 997	284 774
Antall aksjer tilført gjennom emisjon	694 374	806 003	715 226
Aksjekurs i tegningsperioden (NOK)	152,28	183,84	172,28
Salgskurs (NOK)	121,80	147,10	137,80

Regnskapsmessig effekt av aksjesalg til ansatte:			
Lønnskostnader (rabatt ved aksjesalg inkl. arbeidsgiveravgift)	-30	-40	-28

OPSJONSPROGRAM 2017-2020

Generalforsamlingen vedtok i mai 2017 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kunne tildeles var 3 500 000 over tre år, og ordningen innebar en årlig tildeling i årene 2017–19, med utøvelse i mars 2020. Kjøpskursen for aksjene ble basert på gjennomsnittlig aksjekurs siste uke før de tre respektive tegningsperiodene, dog ikke lavere enn kursen i den første tegningsperioden. Kjøpskursen ble nedjustert med den del av utbetalt utbytte som overstiger 50 % av resultat per aksje foregående år. Opsjonspremien var 1,00 krone per opsjon. Det var en betingelse at man må være ansatt i AF Gruppen eller et av datterselskapene 1. mars 2020 for å kunne utøve opsjonene. Totalt utestående opsjoner per 1. januar 2020 var 3 151 893. 2 217 994 opsjoner ble innløst i mars 2020 og emisjon i forbindelse med opsjonsinnløsningen ble gjennomført i april 2020. Utestående opsjoner knyttet til dette programmet etter innløsning var 0.

OPSJONSPROGRAM 2020-2023

Generalforsamlingen vedtok i mai 2020 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 4 000 000 over tre år med årlig tildeling i årene 2020–22, med utøvelse i mars 2023. Kjøpskursen for aksjene blir basert på gjennomsnittlig aksjekurs siste uke før de tre respektive tegningsperiodene, dog ikke lavere enn kursen i den første tegningsperioden. Kjøpskursen nedjusteres med den del av utbetalt utbytte som overstiger 50 % av resultat per aksje foregående år. Opsjonspremien er 1,00 krone per opsjon. Det er en betingelse at man må være ansatt i AF Gruppen eller et av datterselskapene 1. mars 2023 for å kunne utøve opsjonene. AF Gruppen utstedte 3 850 000 opsjoner til 1 584 ansatte i 2020, 150 000 opsjoner til 184 ansatte i 2021 og 151 669 opsjoner til 142 ansatte i 2022. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2022 var 3 505 712 justert for ansatte som har sluttet. Markedskursen for AF-aksjen på innløsningstidspunktet 1. mars 2023 var lavere enn utøvelseskursene. 1 361 opsjoner ble innløst. Resterende opsjoner bortfalt. Resultatført opsjonskostnad for 2022 var MNOK 32 (31).

NOTE 7 LØNNSKOSTNADER FORTS.

UTESTÅENDE OPSJONER	Frist for utøvelse	Utøvelseskurs per 31.12.22 (NOK per aksje)	Antall opsjoner
Antall utestående opsjoner per 1. januar 2020	**1.3.2020**		**3 151 893**
Bortfall opsjoner eid av ansatte som sluttet før innløsning			-28 946
Antall utestående opsjoner per 1. mars 2020	**1.3.2020**		**3 122 947**
Ikke innløste opsjoner			-904 953
Innløste opsjoner			-2 217 994
Antall opsjoner tegnet i 2020	1.3.2023	154,77	3 850 000
Bortfall opsjoner eid av ansatte som sluttet i 2020			-43 340
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2020	**1.3.2023**		**3 806 660**
Antall opsjoner tegnet i 2021	1.3.2023	183,80	150 000
Bortfall opsjoner eid av ansatte som sluttet i 2021			-226 041
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2021	**1.3.2023**		**3 730 619**
Antall opsjoner tegnet i 2022	1.3.2023	165,82	151 669
Bortfall opsjoner eid av ansatte som sluttet i 2022			-376 576
Antall utestående opsjoner per 31. desember 2022	**1.3.2023**		**3 505 712**

AF Gruppen har benyttet Black-Scholes opsjonsprisingsmodell i verdsettelsen av opsjonene.
I modellen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2022	2021	2020
Forventet utbytte-yield [1]	2,6 %	2,6 %	2,6 %
Historisk volatilitet	25,2 %	31,3 %	26,5 %
Riskofri rente	2,1 %	0,9 %	0,2 %
Forventet levetid på opsjonen (år)	0,8	1,8	2,8
Innløsningskurs på tildelingstidspunktet (NOK) [1]	169,82	193,85	169,82

[1] *Utbytte utover 50 % av foregående års resultat per aksje er ikke inkludert i yield-beregningen. Dette fordi utbytte over dette nivået skal redusere innløsningskurs (strike).*

NOTE 8 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i MNOK	Note	2022	2021	2020
ANDRE DRIFTSKOSTNADER				
Husleie		-79	-52	-54
Andre leiekostnader		-567	-510	-485
Forsikring		-71	-56	-59
Innleie av arbeidskraft		-311	-110	-122
Revisjonshonorar		-14	-15	-16
Øvrige honorar		-155	-137	-144
Tap på fordringer	10	-27	-7	-6
Deponi og fyllplassavgifter		-110	-105	-119
Markedsføring og reklame		-29	-24	-23
IT-kostnader		-170	-169	-145
Øvrige andre driftskostnader		-537	-493	-399
Sum andre driftskostnader		**-2 072**	**-1 677**	**-1 571**

Beløp i TNOK	2022	2021	2020
GODTGJØRELSER TIL KONSERNETS VALGTE REVISOR			
Lovpålagt revisjon	-7 741	-8 463	-7 080
Andre attestasjonstjenester	-292	-268	-62
Skatterådgivning	-283	-78	-130
Andre tjenester utenfor revisjon	-29	-684	-136
Sum	**-8 253**	**-9 493**	**-7 409**
GODTGJØRELSER TIL ANDRE REVISORER			
Lovpålagt revisjon	-5 297	-4 772	-6 281
Andre tjenester	-864	-865	-2 133
Sum	**-6 161**	**-5 637**	**-8 414**
Sum revisjonshonorar	**-14 415**	**-15 130**	**-15 823**

Godtgjørelse til revisor er oppgitt eksklusive merverdiavgift.

NOTE 9 NETTO GEVINSTER (TAP)

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Gevinster (tap) ved salg av virksomhet [1]	-	-	15
Gevinster (tap) ved salg av aksjer i eiendomsselskap, TS og FKV [2]	11	38	-
Gevinster (tap) finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-1	-
Endring i virkelig verdi av derivater	3	3	-2
Netto gevinster (tap) finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	-1	-2	-
Netto gevinster (tap) ved salg av varige driftsmidler	50	71	72
Netto valutagevinster/(-tap) knyttet til driften	-7	-9	3
Sum netto gevinster (tap)	**56**	**99**	**89**

[1] Gevinster (tap) ved salg av virksomhet i 2020 gjelder salget av Betonmast Bergen.

[2] Gevinster (tap) ved salg av aksjer i eiendomsselskap inkluderer salg av aksjer i tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet samt salg av aksjer i datterselskaper som driver eiendomsvirksomhet. For 2021 er det for konsernet en gevinst på MNOK 27 relatert til salg av aksjer i tilknyttet selskap Construction City Eiendom AS, til OBOS Eiendom AS.

NOTE 10 KUNDEFORDRINGER OG KONTRAKTSEIENDELER

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
Fakturerte kundefordringer		4 466	4 230
Fakturert ikke opptjent på prosjekter under utførelse		-1 111	-1 298
Avsetning for tap		-15	-9
Kontraktsfordringer	**6**	**3 340**	**2 923**
Opptjent ikke fakturert inntekt på prosjekter under utførelse		1 047	789
Innestående hos byggherrer [1]		974	758
Kontraktseiendeler	**6**	**2 021**	**1 547**
Forskuddsbetalt skatt		34	15
Forskuddsbetalt mva og andre offentlige avgifter		39	28
Forskuddsbetalte kostnader		109	53
Øvrige kortsiktige ikke rentebærende fordringer		13	56
Andre ikke-rentebærende fordringer		**196**	**153**
Sum kundefordringer og kontraktseiendeler	**24**	**5 557**	**4 623**

[1] Det tilbakeholdes opp til 10 % av kontraktssummen som sikkerhet for AF Gruppens kontraktsforpliktelser i utførelsestiden for kontrakten, herunder ansvar for forsinket fullføring. Det tilbakeholdte beløpet betegnes som «innestående hos byggherrer» og er regulert i kontraktsstandarder som NS 8405. Når sluttoppgjøret utbetales løses innestående opp.

MAKSIMAL EKSPONERING FOR KREDITTRISIKO

Tabellen under viser maksimal eksponering for kredittrisiko knyttet til kundefordringer på balansedagen aldersfordelt etter antall dager.

Aldersfordeling 2022	Ikke forf.	1-30	31-60	61-90	91-120	>120	Sum
Fakturerte kundefordringer	3 135	640	70	110	57	453	4 466

Aldersfordeling 2021	Ikke forf.	1-30	31-60	61-90	91-120	>120	Sum
Fakturerte kundefordringer	3 111	406	81	112	77	442	4 230

En forholdsmessig stor andel av kundefordringene er forfalt med mer enn 120 dager. Dette har sammenheng med kompleksiteten i sluttoppgjøret til prosjektene. Sluttoppgjøret vil normalt omfatte arbeid knyttet til poster som ikke er beskrevet i kontrakten og partene må komme til enighet om pris og mengde på dette arbeidet. Sluttoppgjørsforhandlinger tar vanligvis flere måneder og for komplekse kontrakter kan det ta et år eller mer. Estimatendringer i sluttoppgjøret innregnes som korreksjon av prosjektinntekter.

Avsetning for tap på kundefordringer er relatert til kundenes betalingsevne og regnskapsføres i andre driftskostnader. Annen risiko knyttet til kundefordringene og kontraktseiendelene er hensyntatt ved vurdering av prosjektene. Inntektsføring av både kundefordringer og kontraktseiendeler på prosjektene er kun foretatt i den grad ledelsen har vurdert det som svært sannsynlig at det ikke vil bli foretatt reversering av akkumulerte inntekter. Det har ikke vært vesentlige konstaterte tap på inntektsførte fordringer eller kontraktseiendeler de siste årene, jfr. note 8 - Andre driftskostnader.

NOTE 11 BEHOLDNINGER

Beløp i MNOK	2022	2021
Reservedeler og prosjektbeholdninger	171	93
Råmaterialer	65	50
Ferdigvarer	66	55
Sum beholdninger	**301**	**198**

Beholdningene består i hovedsak av reservedeler og utstyr til bruk i produksjonen. Beholdningene har ikke vært gjenstand for nedskrivninger i 2022.

Av lagerbeholdningen er MNOK 6 (4) pantsatt som sikkerhet for forpliktelser, jamfør note 35 - Pant og garantier.

NOTE 12 EGENREGIPROSJEKTER

Utbyggingsprosjektene i AF Gruppen organiseres i stor grad ved at det etableres felles utbyggingsselskaper med samarbeidspartnere. De fleste av disse selskapene organiseres som tilknyttede selskaper eller felleskontrollert virksomhet, jamfør note 27 - Tilknyttede selskaper og note 28 - Felleskontrollert virksomhet. Det som fremkommer i balansen som egenregiprosjekter, og som spesifiseres i tabellen under, er kun de prosjektene som utvikles i datterselskaper.

Beløp i MNOK	2022	2021
Boligprosjekter under oppførelse	43	7
Ferdigstilte boligenheter for salg	1	1
Tomter for utbygging	115	43
Sum egenregiprosjekter	**158**	**51**

TOMTER FOR UTBYGGING

Tomter for utbygging er tomter og utbyggingsrettigheter som ennå ikke er besluttet utbygget. Sammen med tomter og utbyggingsrettigheter i tilknyttede selskaper kan disse utnyttes til å bygge 2 932 (2 291) boenheter og 74 156 (58 856) m² næringsareal. Av disse er AFs andel 1 380 (929) boenheter og 36 299 (29 048) m² næringsareal.

FERDIGSTILTE BOLIGENHETER FOR SALG	2022	2021
Antall ferdigstilte boligenheter for salg i datterselskaper	14	1
AFs andel ferdigstilte boligenheter for salg i tilknyttede og felleskontr. selskaper	12	8

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER

Beløp i MNOK	Note	Goodwill	immaterielle eiendeler	Sum
ANSKAFFELSESKOST				
1. januar 2021		4 459	62	4 521
Ordinær tilgang		-	6	6
Avgang		-1	-10	-11
Omregningsdifferanse		-36	-	-36
31. desember 2021		**4 422**	**57**	**4 479**
Ordinær tilgang		-	1	1
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	154	-	154
Avgang		-	-3	-3
Omregningsdifferanse		-27	-	-27
31. desember 2022		**4 549**	**56**	**4 604**
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2021		-94	-59	-154
Avgang		1	10	11
Årets avskrivninger		-	-1	-1
Årets nedskrivninger		-	-	-
31. desember 2021		**-93**	**-51**	**-144**
Avgang		-	3	3
Årets avskrivninger		-	-2	-2
Årets nedskrivninger		-	-	-
31. desember 2022		**-93**	**-50**	**-143**
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		4 422	57	4 479
Av- og nedskrivninger		-93	-51	-144
31. desember 2021		**4 328**	**6**	**4 335**
Anskaffelseskost		4 549	56	4 604
Av- og nedskrivninger		-93	-50	-143
31. desember 2022		**4 455**	**6**	**4 461**

	Andre imm. eiendeler
Økonomisk levetid	2-5 år
Avskrivningsplan	Lineær

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

ALLOKERING AV GOODWILL TIL KONTANTGENERERENDE ENHETER

Goodwill allokeres til de av konsernets kontantgenererende enheter som forventes å få synergier av virksomhetssammenslutningen. I hovedsak er goodwill allokert til forretningsenheter. Allokeringen presenteres i oversikten under:

Beløp i MNOK	2022	2021
Consolvo	166	166
Målselv Maskin & Transport	64	64
AF Anlegg	37	37
Stenseth & RS	154	-
Sum Anlegg	**420**	**266**
Strøm Gundersen	457	457
LAB Entreprenør	432	432
Haga & Berg	147	147
Åsane Byggmesterforretning	123	123
Helgesen Tekniske Bygg (HTB)	102	102
AF Håndverk	96	96
Fundamentering (FAS)	94	94
AF Bygg Østfold	47	47
Sum Bygg	**1 498**	**1 498**
Betonmast Romerike	462	462
Betonmast Oslo	348	348
Betonmast Buskerud-Vestfold	165	165
Betonmast Boligbygg	184	184
Betonmast Østfold	98	98
Betonmast Røsarid	94	94
Betonmast Trøndelag	90	90
Sum Betonmast	**1 440**	**1 440**
Aeron	127	127
Sum Offshore	**127**	**127**
AF Energi		
AF Decom	37	37
Sum Energi og Miljø	**91**	**91**
HMB	342	353
Kanonaden Entreprenad	131	135
AF Bygg Öst[1]	91	94
AF Öresund[1]	36	37
AF Anläggning Väst[1]	18	19
AF Bygg Väst[1]	247	254
AF Härnösand Byggreturer	13	13
Sum Sverige	**878**	**905**
Balanseført verdi 31. desember	**4 455**	**4 328**

[1] *Selskapene inngikk i virksomhetsområde Betonmast i 2021. Tallene er omarbeidet.*

NEDSKRIVNINGSTESTER FOR GOODWILL

AF Gruppen gjennomfører årlig tester for å vurdere verdifall på goodwill og immaterielle eiendeler. I nedskrivningstesten blir innregnet verdi av goodwill og netto arbeidskapital, heretter kalt eiendelene, i finansiell stilling målt mot gjenvinnbart beløp fra den kontantgenererende enheten eiendelene er allokert til. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter er fastsatt ved beregninger av bruksverdi. Bruksverdien er beregnet basert på en diskontering av forventede framtidige kontantstrømmer før skatt, diskontert med en relevant diskonteringsrente (WACC) før skatt som hensyntar løpetid og risiko. Det er benyttet ulik diskonteringsrente for norsk og svensk virksomhet som følge av forskjeller i risikofri rente. Det er også benyttet ulikt avkastningskrav for enheter innen offshore og øvrig entreprenørvirksomhet for å reflektere forskjeller i markedsrisiko.

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

De viktigste forutsetningene som er benyttet ved beregning av gjenvinnbare beløp:

NORGE	**2022**	**2021**
Vekstrate [1]	2,0 %	2,0 %
WACC før skatt offshore	10,3 %	11,0 %
WACC før skatt øvrige	8,3 %	7,5 %

SVERIGE	**2022**	**2021**
Vekstrate [1]	1,5 %	1,5 %
WACC før skatt	6,5 %	5,7 %

[1] *Vekstraten er nominell og forutsatt å være evigvarende.*

NEDSKRIVNINGTEST AV GOODWILL I 2022

Forventede kontantstrømmer for 2023 i beregningen av gjenvinnbart beløp er basert på budsjett for 2023 godkjent av ledelsen. Dersom neste års budsjett ikke er representativt og det foreligger ledelsesgodkjente budsjetter for flere år, legges det til grunn budsjetter på inntil tre år. Budsjettene og forretningsplanene bygger på forutsetninger om blant annet etterspørsel, materialkostnader, lønnskostnader og konkurransesituasjonen i markedene AF Gruppen har virksomhet i. Forutsetningene som er gjort bygger på ledelsens erfaring samt eksterne kilder. For alle forretningsenheter er det lagt til grunn en forventning om 4,0 % lønnsvekst i 2023.

Beregnet verdi av de kontantstrømgenererende enhetene overstiger innregnet verdi av eiendelene i test med relativt god margin ved utgangen av 2022 for de fleste enhetene i testen. Det er i 2022 ikke nedskrevet goodwill.

SENSITIVITETSANALYSE FOR NØKKELFORUTSETNINGER

Det er gjennomført sensitivitetsanalyser for alle goodwillposter knyttet til diskonteringsrente (WACC) og kontantstrømmer. Sensitivitetsanalyser for de forretningsenhetene med de høyeste goodwillpostene presenteres i avsnittet under. Aeron er også inkludert i oversikten da de har goodwill som ble delvis nedskrevet i 2019 og fremdeles har relativt små marginer mellom beregnet gjenvinnbart beløp og eiendelene i finansiell stilling. Basert på nåværende informasjon er ledelsen i AF Gruppen av den oppfatning at rimelige endringer i nøkkelforutsetningene som er lagt til grunn for beregning av gjenvinnbart beløp ikke vil medføre behov for nedskrivning i noen enheter. Sum goodwill som ikke er vist i tabellene relatert til sensitivitetsanalyse under er MNOK 2 287 (2 093).

A) SENSITIVITETSANALYSE FOR DISKONTERINGSRENTE (WACC)

Tabellen under viser forholdet mellom estimert gjenvinnbart beløp og innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten for AF Gruppens største goodwillposter. Innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten er uttrykt som indeks 100. Indeksert gjenvinnbart beløp (gjenvinnbart beløp/innregnet verdi av eiendelene)*100 representerer hvor mye gjenvinnbart beløp overstiger innregnet verdi. I tillegg vises det hvordan gjenvinnbart beløp endrer seg dersom diskonteringsrenten (WACC) endrer seg med henholdsvis 50, 100 og 300 basispunkter (dvs. 0,5, 1,0 og 3,0 prosentpoeng). Alle andre forutsetninger er holdt konstant i beregningen.

Jo høyere indeksen for gjenvinnbart beløp er, desto mer robust er enheten mot en eventuell nedskrivning. HMB har for eksempel en beregnet verdi som er 3,75 ganger høyere enn eiendelene som skal forsvares i testen. 3,75 er da beregnet som indeks 375 dividert med indeks 100. Selv med en økning i WACC på 300 basispunkter vil HMB ha en beregnet verdi som er 2,35 ganger høyere enn det som er nødvendig for å forsvare eiendelene. Dersom indeksen for gjenvinnbart beløp er mindre enn 100, er gjenvinnbart beløp lavere enn innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten, slik at nedskrivning av goodwill er nødvendig. Av tabellen fremgår det eksempelvis at ved en økning av WACC med 1,0 prosentpoeng er det nedskrivningsbehov for goodwill allokert til Aeron.

2022 **Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling**

FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Innregnet verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om WACC økes med: 50 bp	100 bp	300 bp
Strøm Gundersen	148	100	137	127	100
Betonmast Romerike	192	100	170	166	122
LAB Entreprenør	170	100	158	147	115
HMB	375	100	341	313	235
Betonmast Oslo	366	100	327	316	236
Aeron	106	100	100	95	78

NOTE 13 IMMATERIELLE EIENDELER FORTS.

2021		Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling			
FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Indeksert verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om WACC økes med: 50 bp	100 bp	300 bp
Strøm Gundersen	250	100	229	211	162
Betonmast Romerike	595	100	536	417	298
LAB Entreprenør	325	100	298	275	210
HMB	339	100	305	238	170
Betonmast Bygg Sverige	540	100	483	437	247
Aeron	108	100	98	76	54

B) SENSITIVITETSANALYSE FOR KONTANTSTRØMMER

På samme måte som i sensitivitetsanalysen under A viser tabellen under forholdet mellom estimert gjenvinnbart beløp og innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten for AF Gruppens største goodwillposter. Innregnet verdi av eiendelene i nedskrivningstesten er uttrykt som indeks 100. Indeksert gjenvinnbart beløp (gjenvinnbart beløp/innregnet verdi av eiendelene)*100 representerer hvor mye gjenvinnbart beløp overstiger innregnet verdi. I tillegg vises det hvordan gjenvinnbart beløp endrer seg ved en reduksjon av kontantstrømmen i test med henholdsvis 10 prosent, 30 prosent og 50 prosent. Jo høyere indeksen for estimert gjenvinnbart beløp er, desto mer robust er enheten mot en eventuell nedskrivning. HMB har for eksempel en beregnet verdi som er 3,75 ganger høyere enn eiendelene som skal forsvares i testen. 3,75 er da beregnet som indeks 375 dividert med indeks 100. Selv med en reduksjon i kontantstrøm på 50 % vil HMB ha en beregnet kontantstrøm som er 1,88 ganger høyere enn det som er nødvendig for å forsvare eiendelene. Dersom indeksen for gjenvinnbart beløp er mindre enn 100, er gjenvinnbart beløp lavere enn balanseført verdi av eiendelene i nedskrivningstesten, slik at nedskrivning av goodwill er nødvendig. Av tabellen fremgår det eksempelvis at ved en reduksjon av estimert kontantstrøm med 10 prosent er det nedskrivningsbehov for goodwill allokert til Aeron.

2022		Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling			
FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Indeksert verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om kontantstrøm reduseres med: 10%	30%	50%
Strøm Gundersen	148	100	133	103	74
Betonmast Romerike	192	100	173	135	96
LAB Entreprenør	170	100	153	119	85
HMB	375	100	338	263	188
Betonmast Oslo	366	100	329	256	183
Aeron	106	100	96	74	53

2021		Verdier indeksert mot innregnet verdi av eiendeler i test i finansiell stilling			
FORRETNINGSENHET	Beregnet gjenvinnbart beløp i test	Indeksert verdi av eiendeler i test	Gjenvinnbart beløp om kontantstrøm reduseres med: 10%	30%	50%
Strøm Gundersen	250	100	225	175	125
Betonmast Romerike	595	100	544	504	383
LAB Entreprenør	325	100	292	227	162
HMB	339	100	303	274	198
Betonmast Bygg Sverige	540	100	486	378	270
Aeron	108	100	103	97	81

NOTE 14 VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i MNOK		Bygninger, prod. anlegg og tomter	Maskiner og driftsløsøre	Sum
ANSKAFFELSESKOST				
1. januar 2021		1 057	1 312	2 369
Ordinær tilgang		6	198	204
Avgang		-9	-122	-131
Omregningsdifferanser		-8	-9	-18
31. desember 2021		**1 046**	**1 379**	**2 424**
Ordinær tilgang		12	278	290
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	-	8	8
Avgang		-40	-92	-133
Omregningsdifferanser		-4	-4	-8
31. desember 2022		**1 013**	**1 569**	**2 582**
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2021		-98	-778	-876
Årets avskrivning		-23	-182	-205
Årets nedskrivning		-1	-	-1
Akk. avskrivning årets avgang		9	80	88
Omregningsdifferanser		1	5	6
31. desember 2021		**-112**	**-875**	**-987**
Årets avskrivning		-22	-183	-205
Årets nedskrivning		-3	-1	-4
Akk. avskrivning årets avgang		14	60	74
Omregningsdifferanser		-	3	3
31. desember 2022		**-123**	**-996**	**-1 119**
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		1 046	1 379	2 424
Av- og nedskrivninger		-112	-875	-987
31. desember 2021		**934**	**504**	**1 437**
Anskaffelseskost		1 013	1 569	2 582
Av- og nedskrivninger		-123	-996	-1 119
31. desember 2022		**890**	**572**	**1 462**

AVSKRIVNINGSSATSER

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Produksjonsmaskiner avskrives vanligvis degressivt, mens en lineær metode benyttes for øvrige avskrivbare driftsmidler. Tomter avskrives ikke.

Maskiner og driftsløsøre	10-33 %
Bygninger og produksjonsanlegg	2-5 %

PANT

Opplysninger om pantsatte varige driftsmidler er gitt i note 35 – Pant og garantier.

NOTE 15 LEIEAVTALER

KONSERNET SOM LEIETAKER

AF Gruppen har flere ulike leieforpliktelser knyttet til virksomheten. Selskapet velger å leie enkelte anleggsmidler istedenfor kjøp da dette gir fleksibilitet og sikrer at selskapet har en best mulig utnyttelse av anleggsmidler. Enkelte av eiendelene som leies blir fremleid. For konsern som leietaker er beløp presentert brutto før fradrag for leieinntekter.

Leieperioden er den avtalte leieperioden for hver leieavtale. Enkelte avtaler har klausul om oppsigelse mot et gebyr. For leieforholdene i konsernet er det vurdert med rimelig sikkerhet at leieavtalene ikke blir avsluttet før tiden, men dette vurderes for hver enkelt leiekontrakt. Det er for de fleste leieavtaler ikke noen kjøpsopsjoner, men dette kan være relevant for enkelte avtaler. AF Gruppen vurderer tilbakelevering eller evt. kjøp for hver underliggende eiendel ved slutten av leieperioden dersom aktuelt.

Avtalene løper over ulike tidsperioder, de lengste avtalene er inngått for en tidsperiode på 10-15 år, men de fleste løper over 3-5 år. Unntaksvis er det inngått avtaler som løper uten tidsbegrensing, men med 3 måneders oppsigelsestid.

AF Gruppen har inngått konsernavtaler med flere leasingselskaper, hvor en leier anleggsmaskiner, heiser, stillaser, brakker og biler samt annet utstyr. Leieavtalene inngås i all hovedsak med en leieperiode på 3-5 år. Unntaket er brakker som kan leies for en periode på opptil 8 år.

Opplysninger om regnskapsprinsipper for leieavtaler er gitt i note 40 - Vesentlige regnskapsprinsipper.

BRUKSRETTIGHETER EIENDELER

Beløp i MNOK		Leide bygninger og prod. Anlegg	Leide maskiner og driftsløsøre	Sum
ANSKAFFELSESKOST				
1. januar 2021		516	898	1 414
Tilgang		67	224	290
Avgang		-30	-179	-209
Omregningsdifferanser		-2	-6	-8
31. desember 2021		**551**	**936**	**1 487**
Tilgang		42	373	415
Tilgang ved kjøp av virksomhet	5	-	6	6
Avgang		-36	-329	-365
Omregningsdifferanser		-1	-6	-6
31. desember 2022		**557**	**980**	**1 537**
AV- OG NEDSKRIVNINGER				
1. januar 2021		-155	-372	-527
Årets avskrivning		-98	-262	-360
Akk. avskrivning årets avgang		30	158	188
Omregningsdifferanser		-	-7	-7
31. desember 2021		**-224**	**-483**	**-707**
Årets avskrivning		-90	-227	-317
Akk. avskrivning årets avgang		36	315	351
Omregningsdifferanser		-	-4	-4
31. desember 2022		**-278**	**-399**	**-677**
BALANSEFØRT VERDI				
Anskaffelseskost		551	936	1 487
Av- og nedskrivninger		-224	-483	-707
31. desember 2021		**328**	**453**	**780**
Anskaffelseskost		557	980	1 537
Av- og nedskrivninger		-278	-399	-677
31. desember 2022		**279**	**581**	**859**

NOTE 15 LEIEAVTALER FORTS.

LEIEFORPLIKTELSER

Nedenfor vises udiskonterte leieforpliktelser og forfall på utgående kontantstrømmer. AF Gruppen er ikke bundet av andre påbegynte leieavtaler. Leieavtalene inneholder ikke restriksjoner på konsernets utbyttepolitikk eller finansieringsmuligheter.

LEIDE BYGNINGER OG PRODUKSJONSANLEGG

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år		100	101
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år		180	224
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år		57	71
Udiskonterte leieforpliktelser bygninger og prod. anlegg		**337**	**396**
- herav renter		-24	-28
Nåverdi leieforpliktelse leide bygninger og prod. anlegg		**313**	**367**

LEIDE MASKINER OG DRIFTSLØSØRE

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år		211	214
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år		374	257
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år		38	31
Udiskonterte leieforpliktelser maskiner og driftsløsøre		**623**	**502**
- herav renter		-38	-15
Nåverdi leieforpliktelse leide maskiner og driftsløsøre		**585**	**487**

TOTAL LEIEFORPLIKTELSE

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
Totale udiskonterte leieforpliktelser		**960**	**897**
- herav renter		-62	-43
Total nåverdi leieforpliktelse	**20**	**898**	**855**

Bruksrettighetseiendel på AF sitt hovedkontor Helsfyr Atrium er MNOK 86 og leieforpliktelsen er MNOK 80 per 2022. Det er inngått en ny 10-årlig leiekontrakt for nytt hovedkontor på Construction City, med estimert overtakelse i 2025. Avtalen inkluderer også to opsjoner på forlengelse av leieavtalen med 5 år per opsjon. Leieforpliktelsen for nytt hovedkontor innregnes på iverksettelsestidspunktet, når kontorlokalet er gjort tilgjengelig for leietaker.

SAMMENDRAG AV ANDRE LEIEINNTEKTER OG LEIEKOSTADER I RESULTATOPPSTILLINGEN

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
Inntekt fra fremleie av bruksrettighetseiendeler		3	3
Driftskostnader knyttet til kortsiktige og variable leiebetalinger	8	-646	-562
Sum		**-643**	**-559**

KONSERNET SOM UTLEIER

I konsernet er det i 2022 innregnet en leieinntekt på totalt MNOK 68 (36) i resultatregnskapet. Leieinntektene består hovedsakelig av utleie av kontorer og kortsiktig utleie av driftsmidler, hvor utleie av kontorlokaler hovedsaklig er relatert til fremleie av kontorleie i Helsfyr Atrium. Minimum fremleieinntekter for Helsfyr Atrium er presentert i tabell under.

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Fremleie, forfall innen 1 år	5	5	5
Fremleie, forfall mellom 1 og 5 år	5	10	15
Fremleie, forfall etter 5 år	-	-	-
Sum	**10**	**15**	**19**

PANT

Opplysninger om pantsatte leide driftsmidler er gitt i note 35 - Pant og garantier.

NOTE 16 AVSETNING FOR FORPLIKTELSER

Beløp i MNOK	Garanti-arbeider [1]	Betingede vederlag [2]	Ikke-kontr. eierinteressers put-opsjoner [3]	Øvrige avsetninger	Sum avsetninger
1. januar 2021	329	15	182	195	721
Reverserte tidligere avsetninger	-36	-2	-9	-18	-63
Avsatt i løpet av året	88	1	56	73	217
Sum innregnet i årets resultat	**52**	**-1**	**47**	**55**	**154**
Omregningsdifferanser	-3	-	-11	-	-13
Sum innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI)	**-3**	**-**	**-11**	**-**	**-13**
Tilgang i løpet av året	-	-	-	-	-
Benyttet i løpet av året	-62	-14	-	-61	-137
Sum andre endringer	**-62**	**-14**	**-**	**-61**	**-137**
31. desember 2021	**317**	**-**	**219**	**190**	**725**
Reverserte tidligere avsetninger	-22	-	-17	-31	-70
Avsatt i løpet av året	171	16	8	91	285
Sum innregnet i årets resultat	**149**	**16**	**-10**	**59**	**215**
Omregningsdifferanser	-1	-	-6	1	-7
Sum innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI)	**-1**	**-**	**-6**	**1**	**-7**
Tilgang i løpet av året	-	-	22	-	22
Tilgang ved kjøp av virksomhet	2	-	-	-	2
Avgang ved salg av virksomhet	-2	-	-	-10	-11
Benyttet i løpet av året	-80	-	-132	-30	-243
Sum andre endringer	**-80**	**-**	**-111**	**-40**	**-231**
31. desember 2022	**384**	**16**	**92**	**210**	**702**

[1] Avsetninger for garantiarbeider representerer ledelsens beste estimat på garantiansvaret knyttet til ordinære bygg- og anleggsprosjekter og garantiansvar etter Bustadoppføringslova. Garantitiden er vanligvis 3–5 år.

[2] Det er i løpet av året avsatt betinget vederlag knyttet til kjøpet av Stenseth & RS på MNOK 16. I 2021 ble det utbetalt betinget vederlag knyttet til kjøpet av Helgesen Tekniske Bygg AS i 2018 på MNOK 14.

[3] AF Gruppen har per 31.12.22 MNOK 92 i estimert forpliktelse knyttet til avtaler om ikke-kontrollerende eieres rett til å selge aksjer i datterselskaper til AF på gitte tidspunkter (put-opsjoner). Verdien er ikke forhåndsbestemt, men beregnes på innløsningstidspunktet til selskapsverdi justert for gjeld. Selskapsverdien beregnes som gjennomsnittlig driftsresultat de tre foregående årene multiplisert med en avtalt multippel. Den beregnede egenkapitalverdien er neddiskontert med risikofri rente. Verdsetteisene er basert på ledelsens beste estimater på fremtidige resultater og netto rentebærende gjeld, samt estimert tidspunkt for innløsning. Verdien som beregnes er vurdert å tilsvare virkelig verdi og er på nivå 2 i verdsetteiseshierarkiet etter IFRS 13. Motposten til forpliktelsen er majoritetens egenkapital, jf. egenkapitalavstemmingen. I 2022 er MNOK 68 av den estimert forpliktelsen klassifisert som kortsiktige avsetning siden put-opsjonene kan innløses i 2023.

KLASSIFISERING I FINANSIELL STILLING	2022	2021
Langsiktig gjeld	117	100
Kortsiktig gjeld	585	625
Sum avsetninger	**702**	**725**

NOTE 17 LEVERANDØRGJELD OG ANNEN IKKE-RENTEBÆRENDE GJELD

Beløp i MNOK	2022	2021
Leverandørgjeld	4 172	3 353
Offentlig gjeld	523	529
Forskudd fra kunder (kontraktsforpliktelse)	1 546	959
Påløpte feriepenger inklusive arbeidsgiveravgift	510	467
Andre påløpte kostnader og annen kortsiktig gjeld	1 219	1 657
Sum leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld	**7 969**	**6 956**

NOTE 18 PENSJONER

De norske selskapene i AF Gruppen er pålagt å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Konsernets pensjonsordninger tilfredsstiller lovens krav.

Innskuddspensjon
For konsernets ansatte i Norge er det etablert innskuddsbaserte pensjonsordninger for alle ansatte født i 1952 eller senere, eller som ble ansatt i 2003 eller senere. Fra 01.09.2019 var innskuddssatsene 4,75 % av lønn >1G<7,1G og 13,5 % av lønn >7,1G<12G (G er grunnbeløpet i folketrygden). Fra 01.01.2022 har innskuddssatsene vært 5 % av lønn opptil 7,1G og 13,5 % av lønn >7,1G<12G. Den ansatte betaler en egenandel på 2 % av lønnsgrunnlaget, maksimalt halvparten av innskuddet. Innbetalinger til innskuddsbaserte ordninger blir innregnet i resultatet det året innskuddet skjer.

Ansatte i de svenske konsernselskapene er medlem i innskuddsbaserte ordninger. Ordningene omfatter alderspensjon, sykepensjon og familiepensjon. En del av pensjonskostnaden inngår i det sosiale påslaget til lønnskostnadene. I tillegg til dette har de ansatte egne avtaleordninger som varierer med hvilken avtale man inngår i. Ordningene innregnes som innskuddsbaserte ordninger. Premiene betales løpende gjennom året til ulike forsikringsselskap og beregnes som en andel av lønnen til de ansatte.

Ytelsespensjon
Konsernet har hatt en kollektiv pensjonsordning for ansatte født i 1951 og tidligere som er definert som ytelsesplan. Ordningen omfattet kun alderspensjon. Planen hadde som siktemål å gi ytelser på 60 % av lønnsnivå innenfor 12G (folketrygdens grunnbeløp) på pensjoneringstidspunktet. Dette betinget 30 års opptjeningstid. Pensjonsalder var 67 år og det var 15 års utbetalingstid. Deler av pensjonsutbetalingene var dekket av den norske Folketrygden og forventet utbetaling fra denne. Resten ble finansiert gjennom fondsoppleggi forsikringsselskap. Ved utgangen av 2020 ble den sikrede ordningen avviklet. I den usikrede ordningen deltar 4 (5) pensjonister.

AFP
Konsernet er tilknyttet AFP (Privat avtalefestet pensjon), en tariffbasert pensjonsordning for ansatte i privat sektor. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling eller allokering av forpliktelser og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen derfor behandlet som innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger innregnes løpende i resultatet og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premie for AFP faktureres i prosent av den enkelte ansattes lønnsutbetaling mellom 1 og 7,1G. Konsernet betaler premie for arbeidstakere til og med kalenderåret de fyller 61 år. Premiesatsen er p.t. 2,6 %.

PENSJONSKOSTNAD

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Innskuddsbasert pensjon Norge	-119	-115	-105
Tilskudd til pensjonsordninger utland	-61	-67	-63
Andre pensjonskostnader	-45	-30	-33
Årets pensjonskostnad ekskl. arbeidsgiveravgift	**-225**	**-212**	**-201**
Arbeidsgiveravgift	-32	-33	-30
Årets pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	**-257**	**-244**	**-231**

PENSJONSFORPLIKTELSER OG PENSJONSMIDLER
Den fonderte pensjonsordningen ble avviklet i 2020. Konsernet har per 31.12 brutto pensjonsforpliktelser på MNOK 3 (6) hvorav alt er ufondert. Balanseførte pensjonsmidler i konsernet utgjør MNOK 0 (1). Aktuarielt tap innregnet i pensjonsforpliktelsen er MNOK 2 (3).

NOTE 19 NETTO FINANSPOSTER

Beløp i MNOK	Note	2022	2021	2020
FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter kontanter og kontantekvivalenter	20	6	8	5
Renteinntekter tilknyttede selskaper	20	13	15	18
Andre renteinntekter	20	1	-	-
Andre finansinntekter		2	-	4
Sum finansinntekter		**23**	**23**	**27**
FINANSKOSTNADER				
Rentekostnader lån og trekkfasiliteter	20	-13	-9	-6
Rentekostnader finansielle leieavtaler	20	-22	-20	-23
Andre rentekostnader	20	-8	-8	-25
Andre finanskostnader		-3	-	-3
Sum finanskostnader		**-46**	**-38**	**-58**
FINANSIELLE GEVINSTER (TAP) OG VERDIENDRINGER				
Netto valutagevinst (tap) knyttet til finansiering		14	-15	-2
Sum finansielle gevinster (tap) og verdiendringer		**14**	**-15**	**-2**
Netto finansposter		**-10**	**-29**	**-33**

NOTE 20 NETTO RENTEBÆRENDE FORDRINGER (GJELD)

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
NETTO RENTEBÆRENDE FORDRINGER (GJELD)			
Rentebærende fordringer - langsiktige		268	282
Rentebærende fordringer - kortsiktige		44	65
Kontanter og kontantekvivalenter		765	680
- Rentebærende lån og kreditter - langsiktige		-75	-90
- Leieforpliktelser - langsiktige		-607	-554
- Rentebærende lån og kreditter - kortsiktige		-433	-54
- Leieforpliktelser - kortsiktige		-290	-301
Netto rentebærende fordringer (gjeld)	22, 24	**-329**	**29**

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER			
Bankinnskudd		765	680
Kontanter og kontantekvivalenter	22, 24	**765**	**680**
Herav bundne midler		57	46

Bundne midler består hovedsakelig av innskudd knyttet til oppgjør av skattetrekksmidler.

TREKKRETTIGHETER

AF Gruppen har en rullerende 1-årig flervaluta konsernkontoordning i DNB med en kredittramme på MNOK 2 000. Ved årsskiftet 2022 hadde AF ubenyttede kassekreditter tilknyttet konsernkontoordninger på MNOK 1 843 (1 956). I tillegg har konsernet en revolverende kredittfasilitet i Handelsbanken på MNOK 1 000. Denne ble etablert i 2019 og har en løpetid på 3+1+1 år. Tilgjengelig likviditet per 31. desember 2022, inklusive trekkfasiliteter i Handelsbanken og DNB er MNOK 3 344.

Beløp i MNOK	Note	Rentebærende lån og kreditter	Leieforpliktelser	2022
ENDRINGER I FORPLIKTELSER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:				
1. januar 2022		144	855	999
Kontantstrømmer				
Kontantstrømmer - innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld		381	-	381
Kontantstrømmer - nedbetaling rentebærende gjeld		-17	-335	-352
Kontantstrømmer - betalte renter		-19	-22	-41
Andre endringer				
Tilgang leieforpliktelser	15	-	415	415
Avgang leieforpliktelser		-	-36	-36
Tilgang fra kjøp av virksomhet	5	-	4	4
Økt forpliktelse som følge av kalkulert rente		19	22	41
Andre nettoendringer		-	-5	-5
31. desember 2022		**508**	**898**	**1 406**

ÅRSREGNSKAP

NOTE 20 NETTO RENTEBÆRENDE FORDRINGER (GJELD) FORTS.

Beløp i MNOK	Note	Rentebærende lån og kreditter	Leieforpliktelser	2021
ENDRINGER I FORPLIKTELSER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER:				
1. januar 2021		163	963	1 127
Kontantstrømmer				
Kontantstrømmer - innbetaling ved opptak av rentebærende gjeld		50	-	50
Kontantstrømmer - nedbetaling rentebærende gjeld		-23	-370	-393
Kontantstrømmer - betalte renter		-15	-20	-35
Andre endringer				
Salg av eiendomsselskaper		-50	-	-50
Tilgang leieforpliktelser	15	-	290	290
Avgang leieforpliktelser		-	-23	-23
Økt forpliktelse som følge av kalkulert rente		15	20	35
Andre nettoendringer		4	-5	-2
31. desember 2021		**144**	**855**	**999**

Beløp i MNOK	Note	Effektiv rentesats	2022	2021
RENTEBÆRENDE LÅN OG KREDITTER				
Kassekreditt i konsernkontosystemet	22, 24	3,8 %	421	44
Pantelån	22, 24	4,3 %	1	2
Leieforpliktelser	15, 24, 22	2,7 %	898	855
Andre lån	22, 24	5,0 %	86	98
Sum rentebærende lån og kreditter			**1 406**	**999**
KLASSIFISERING I FINANSIELL STILLING				
Kortsiktig gjeld	22, 24		723	355
Langsiktig gjeld	22, 24		683	644
Sum rentebærende lån og kreditter			**1 406**	**999**
FORFALLSSTRUKTUR:				
Gjeld som forfaller til betaling innen 1 år	22, 24		746	369
Gjeld som forfaller til betaling mellom 1 og 5 år	22, 24		638	581
Gjeld som forfaller til betaling etter 5 år	22, 24		96	104
Fremtidig betaling			**1 480**	**1 054**
- Herav renter			-73	-55
Sum rentebærende lån og kreditter			**1 406**	**999**

Rentebærende lån og kreditter måles løpende til amortisert kost. Virkelig verdi beregnes ved å neddiskontere fremtidige kontantstrømmer og er klassifisert på nivå 2 i virkelig verdi-hierarkiet, jamfør note 24 – Finansielle instrumenter kategoritabell. Virkelig verdi er i det alt vesentlige lik bokført verdi.

NOTE 21 RESULTAT OG UTBYTTE PER AKSJE

KAPITALSTYRING

Formålet for konsernets kapitalstyring er å sikre forutsigbare finansielle rammebetingelser for driften og gi aksjonærene en avkastning som er bedre enn ved investeringer i sammenlignbare selskaper. Referansegruppen består av de andre børsnoterte entreprenørene i Norden: Veidekke, Skanska, NCC og PEAB. Kapitalstrukturen forvaltes løpende basert på nøkkeltall og vurderinger av de økonomiske forholdene virksomheten drives under, samt de utsikter man ser på kort og mellomlang sikt. AF Gruppens mål er å ha en egenkapitalandel på minimum 20 % og en netto rentebærende gjeld, eksklusive effekter av IFRS 16 Leieavtaler, som er lavere enn 2*EBITDA. Det har ikke vært endringer i retningslinjene for konsernets kapitalstyring i 2022. AF Gruppens policy for utbytte er at utbyttet skal utbetales halvårlig og utgjøre 50 % eller mer av årets resultat tilordnet majoritet. Dersom konsernets finansielle posisjon og kapitalstruktur tilsier det, kan utbyttet økes. Styret vil i sitt forslag til utbytte også ta hensyn til fremtidige finansielle og strategiske disposisjoner.

RESULTAT PER AKSJE

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Årets resultat tilordnet aksjonærene i morselskapet	958	1 019	971
ANTALL AKSJER PER 31. DESEMBER			
Tidsvekt gjennomsnittlig antall eksternt eide aksjer[1]	106 906 990	106 061 202	104 506 395
Utvanningseffekt av aksjeverdibasert avlønning[2]	-	405 958	201 172
Tidsvekt gjennomsnittlig antall eksternt eide aksjer etter utvanning	106 906 990	106 467 160	104 707 567
Resultat per aksje (NOK)	**8,96**	**9,60**	**9,29**
Utvannet resultat per aksje (NOK)	**8,96**	**9,57**	**9,27**

[1] *Tidsvekt gjennomsnitt av antall utstedte aksjer fratrukket egne aksjer.*

[2] *AF Gruppens ordning for aksjeverdibasert avlønning (opsjoner), jamfør note 7 – Lønnskostnader, medfører at eksternt eide aksjer kan bli utvannet som følge av innløsning av opsjoner. For å hensynta den fremtidige økningen i eksternt eide aksjer beregnes det, i tillegg til resultat per aksje, utvannet resultat per aksje. Utvanningseffekten beregnes ved å dividere verdien av opsjonene per balansedato fratrukket estimert fremtidig kostnad for opsjonsprogrammet med gjennomsnittlig aksjekurs for AF-aksjen i året. Verdien av opsjonene beregnes ved å multiplisere antall opsjoner med differansen mellom gjennomsnitt av AF-aksjens aksjekurs i året og gjennomsnittlig innløsningskurs.*

UTBYTTE PER AKSJE

Den 25. mai 2022 ble utbyttet for regnskapsåret 2021 utbetalt med NOK 6,50 per aksje. På grunn av AF Gruppen sterke finansielle posisjon, ble det den 23. november 2022 utbetalt ytterligere NOK 4,00 per aksje. Totalt ble det utbetalt MNOK 1 125 til aksjonærene i 2022.

For regnskapsåret 2022 foreslår styret et utbytte på NOK 6,50 per aksje for utbetaling 1. halvår 2023. Utbyttet forventes å bli utbetalt til aksjonærene den 25. mai 2023. Utbyttet må godkjennes av generalforsamlingen og er ikke avsatt som gjeld i balansen. Det utbetales ikke utbytte til aksjer eid av AF Gruppen ASA.

Totalt estimert utbytte for regnskapsåret 2022 for utbetaling 1. halvår 2023 er MNOK 700. Styret vil be generalforsamlingen om fullmakt til å utbetale utbytte også i november 2023.

Beløp i kroner	Utbytte 1. halvår 2023
Totalt antall aksjer 31. desember 2022	107 702 000
Estimert emisjon i forbindelse med innløsning av opsjoner	-
Estimert antall egne aksjer	-47 000
Estimert antall utbytteberettigede aksjer	107 655 000
Foreslått utbytte per aksje	6,50
Totalt estimert utbytte	699 757 500

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING

AF Gruppen blir, gjennom virksomheten, eksponert for ulike typer finansiell risiko; kredittrisiko, markedsrisiko og likviditetsrisiko.

Det overordnede målet for risikostyringen i konsernet er å minimere den del av risikoen AF Gruppen ikke kan påvirke. Et eksempel på dette er uforutsigbare endringer i kapitalmarkedene.

Styret har et overordnet ansvar for etablering av og tilsyn med konsernets rammeverk for risikostyring. Det er etablert prinsipper for risikostyring for å identifisere og analysere den risikoen konsernet er eksponert for, og det er fastsatt rammer for akseptabelt risikonivå. Tilhørende kontroller er etablert for å sikre at rammene overholdes. Prinsipper og systemer for risikostyring gjennomgås regelmessig for å gjenspeile endring i aktiviteter og markedsbetingelser. Gjennom opplæring, standarder og prosedyrer for styring av risiko, er målet å utvikle et disiplinert og konstruktivt kontrollmiljø hvor alle ansatte har en god rolle- og ansvarsforståelse.

A) KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for finansielle tap om en kunde eller motpart til et finansielt instrument ikke klarer å oppfylle sine kontraktsmessige forpliktelser. Kredittrisiko oppstår vanligvis som følge av konsernets fordringer mot kunder. Det er også kredittrisiko knyttet til kontanter og kontantekvivalenter og derivater. Ledelsen har fastsatt retningslinjer for kredittgiving, og eksponeringen for kredittrisiko følges opp løpende.

Kundefordringer og andre fordringer

Konsernets eksponering for kredittrisiko knyttet til kundefordringer og andre kortsiktige fordringer påvirkes hovedsakelig av spesifikke forhold knyttet til hver enkelt kunde. Andre forhold, som kundebasens demografi, geografiske forhold og lignende har liten innvirkning på kredittrisikoen.

Kundefordringer og andre fordringer i balansen er presentert netto etter avsetninger for påregnelige tap. Avsetning for tap gjøres når det forventes at en kredittrisiko resulterer i et tap. Dersom en kredittrisiko er identifisert på kontraktstidspunktet, vil selskapet kreve bankgaranti som sikkerhet for oppgjør i henhold til kontrakt.

AF Gruppens største enkeltkunder er Trafikverket i Sverige, Nye Veier og andre representanter for det offentlige som kommuner, kommunale selskap og helseforetak som Helse Sør-Øst RHF. Kredittrisikoen for disse kundene vurderes å være minimal. Kontrakter med norske private kunder følger som oftest standarder der det er krav til sikkerhetsstillelse. Etter Norsk standard for bygge- og anleggskontrakter skal kunden stille sikkerhet for oppfyllelse av sine kontraktsforpliktelser med 10-17,5 % av kontraktssummen. Entreprenøren er ikke pliktig til å starte utførelsen av en kontrakt før sikkerhetsstillelse fra kunden er mottatt. I Sverige er det ikke tilsvarende kontraktsbestemmelser så der er vurderinger av kundens kredittverdighet før kontraktsinngåelse et viktig seleksjonskriterium.

Konsernets øvrige kredittrisiko er spredt på mange kontraktspartnere og boligkjøpere. Boligkjøpere betaler alltid forskudd ved inngåelse av kjøpekontrakt med minimum 10 % av kjøpesummen. Selskapet har salgspant i solgte boligenheter hvor det er inngått salgskontrakter. Kredittrisikoen er spredt på mange boligkjøpere og vurderes som lav.

Se note 10 - Kundefordringer og kontraktseiendeler for maksimal eksponering for kredittrisiko knyttet til kundefordringer på balansedagen fordelt etter alder.

En forholdsmessig stor andel av kundefordringene er forfalt med mer enn 120 dager. Dette henger sammen med kompleksiteten i sluttoppgjøret i prosjektene. Ved sluttoppgjøret avregnes alle utførte mengder i entreprenørkontrakten mot kontraktens priser. I tillegg vil faktisk utført arbeid normalt omfatte poster som ikke er beskrevet i kontrakten og partene må komme til enighet om hvordan disse postene skal prises og hvordan mengdene skal beregnes. Dette arbeidet tar vanligvis flere måneder og for komplekse kontrakter kan dette ta opptil ett år. Verdifall knyttet til manglende betalingsvilje eller betalingsevne forekommer sjelden. Verdiendringer av fordringsmassen er i all hovedsak knyttet til estimatendringer av prosjektinntekter og bokføres som korreksjon av prosjektinntektene.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter omfatter bundne og ikke bundne bankinnskudd. Kredittrisikoen knyttet til bankinnskudd er begrenset da motparten er banker med høy kredittranking som er vurdert og publisert av internasjonale kredittvurderingsinstitutter som Moodys og Standard & Poors. De strenge kravene til kredittverdighet innebærer at det forventes at motpartene vil oppfylle sine forpliktelser. Eventuelle plasseringer i pengemarkedsfond gjøres kun i likvide verdipapirer og bare med motparter som har høy kredittverdighet.

Derivater

Kredittrisikoen knyttet til transaksjoner med derivater vurderes som liten fordi motpartene er banker med høy kreditrating.

Kreditteksponering for finansielle eiendeler

Maksimal kreditteksponering for finansielle eiendeler tilsvarer balanseført verdi.

B) MARKEDSRISIKO

i) Renterisiko

AF Gruppens finansiering er basert på flytende rente og konsernet er derfor utsatt for renterisiko. Konsernet benytter som hovedregel ikke rentebytteavtaler for å sikre den effektive renteeksponeringen. Se note 20 - Netto rentebærende fordringer (gjeld) for detaljer. AF er også eksponert for renterisiko for bygg- og eiendomsvirksomheten, spesielt ved boligbygging i egenregi, der det generelle rentenivået vil ha innvirkning på omsetteligheten av ferdige boliger og dermed konsernets kapitalbinding. Konsernet reduserer denne risikoen gjennom krav om forhåndssalg av boligenheter og forskudd fra boligkjøpere. Se nærmere beskrivelse i note 12 - Egenregiprosjekter.

IBOR-reformen påvirker avtaler som fastsetter rentenivået i henhold til en referanseindeks. NIBOR benyttes som referanse for prisingen i en rekke finansielle kontrakter. AF Gruppen vurderer at effekten av IBOR-reformen ikke vil ha vesentlig effekt på konsernregnskapet, og at risikoen for finansiell eksponering knyttet til IBOR-reformen er lav.

Sensitivitet for renteendringer

Konsernet er utsatt for renterisiko på finansielle eiendeler og forpliktelser med variabel rente. Tabellen viser effekten på resultat etter skatt ved en endring i renten med 100 basispunkter. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante.

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING FORTS.

Beløp i MNOK	2022	2021
Finansielle eiendeler med variabel rente	1 077	1 027
Finansielle forpliktelser med variabel rente	-1 406	-999
Netto finansielle fordringer (finansiell gjeld)	**-329**	**29**

EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT		
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved økning av rentene med 100 basispunkter	-3	-
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved reduksjon av rentene med 100 basispunkter	3	-

ii) Valutarisiko

AF Gruppen har virksomhet i flere land og er eksponert for valutarisiko i flere valutaer, spesielt SEK, EUR og USD. 72 % (74 %) av AF Gruppens innregnede inntekter kommer fra virksomhet med funksjonell valuta i NOK, 28 % (26 %) i SEK. Valutarisiko oppstår fra framtidige handelstransaksjoner, ved omregning til NOK av innregnede eiendeler og forpliktelser og nettoinvesteringer i utenlandsk virksomhet. Netto valutagevinster (-tap) i 2022 var MNOK 7 (-25). Totale omregningsdifferanser i 2022 var MNOK -41 (-54). Konsernet har lav valutarisiko knyttet til inntekt fra virksomhetsområdene Anlegg, Bygg, Betongmast, Eiendom, Energi og Miljø og Sverige da inntektene hovedsakelig er i funksjonell valuta. Virksomhetsområdet Offshore har deler av sin omsetning i EUR og USD.

Disse sikres i noen tilfeller naturlig ved at kostnadene er i samme valuta som inntektene eller de sikres ved bruk av terminkontrakter for valuta. Per 31.12.22 innregnes effektene av valutaterminene i tre kontrakter, en med inntekt i USD og to med inntekter i EUR, etter reglene for kontantstrømsikring, jamfør note 23 - Derivater og note 24 - Finansielle instrumenter - Kategoritabell. AF Gruppen gjør hovedparten av innkjøpene i sin respektive funksjonelle valuta. Konsernet har risiko knyttet til innkjøp i utenlandsk valuta, enten direkte ved innkjøp fra utenlandske leverandører eller indirekte fra norske leverandører som importerer varer fra utlandet. AF Gruppen sikrer seg ved at alle større innkjøpsavtaler er i NOK. Vesentlige enkeltinnkjøp i utenlandsk valuta som ikke omfattes av innkjøpsavtaler i NOK terminsikres.

SENSITIVITET VALUTADERIVATER

Beløp i MNOK	2022	2021
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT		
Effekt på resultat etter skatt ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-5	-24
Effekt på resultat etter skatt ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	5	24
EFFEKT PÅ ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER (OCI)		
Effekt på andre inntekter og kostnader (OCI) ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	43	24
Effekt på andre inntekter og kostnader (OCI) ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-43	-24
EFFEKT PÅ EGENKAPITAL		
Effekt på egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	38	-
Effekt på egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-38	-

SENSITIVITET VED OMREGNING AV FORDRINGER OG GJELD I UTENLANDSK VALUTA TIL NOK

AF Gruppen har innskudd og forpliktelser i EUR, GBP, USD, DKK og SEK. Netto bankinnskudd og fordringer i utenlandsk valuta som ikke er funksjonell valuta, er utsatt for valutarisiko og resulterer i valutagevinster (-tap) ved valutakursendringer. Tabellen viser effekten på resultat etter skatt ved en endring av samtlige valutakurser med 10 %. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstante.

Beløp i MNOK	2022	2021
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT OG EGENKAPITAL		
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	5	-4
Effekt på resultat etter skatt og egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-5	4

SENSITIVITET VED OMREGNING AV RESULTAT OG BALANSE I UTENLANDSK VALUTA TIL NOK

Resultat etter skatt for utenlandske selskaper omregnes til NOK etter gjennomsnittlig månedskurs i perioden for opptjening og balanseposter omregnes til balansedagens kurs. Tabellen viser hvordan resultat etter skatt og egenkapital påvirkes ved en endring i samtlige valutakurser med 10 %. Analysen forutsetter at øvrige variabler holdes konstant.

NOTE 22 FINANSIELL RISIKOSTYRING FORTS.

Beløp i MNOK	2022	2021
EFFEKT PÅ RESULTAT ETTER SKATT		
Effekt på resultat etter skatt ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-16	-26
Effekt på resultat etter skatt ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	16	26

EFFEKT PÅ EGENKAPITAL		
Effekt på egenkapital ved en styrking av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	-119	-126
Effekt på egenkapital ved en svekkelse av NOK med 10 % mot samtlige valutaer	119	126

iii) Annen prisrisiko

Rivevirksomheten i Offshore er utsatt for prisrisiko ved salg av skrapstål som gjenvinnes fra stålkonstruksjoner i Nordsjøen. Løpende vurderes det om stålprisen skal sikres, både med hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. AF har forpliktelser knyttet til råvarederivater for stål per 31.12.22 og per 31.12.21. Se note 23 – Derivater for ytterligere informasjon.

C) LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko er risikoen for at AF Gruppen ikke vil være i stand til å betjene sine finansielle forpliktelser etter hvert som de forfaller. Konsernets strategi for å håndtere likviditetsrisiko er å ha tilstrekkelig med likvide midler og finansieringsrammer til enhver tid for å kunne innfri finansielle forpliktelser ved forfall, uten å risikere uakseptable tap eller gå på bekostning av konsernets omdømme. De fleste selskapene i AF Gruppen er tilknyttet et konsernkontosystem. Overskuddslikviditet på konsernkontoen, utover den del som utgjør nødvendig arbeidskapital, forvaltes av konsernets finansfunksjon. Ledelsen får daglig oppdatert likviditeten via et likviditets-dashbord, og månedlig har konsernledelsen en gjennomgang av likviditet i prosjektene. Det utarbeides årlige likviditetsbudsjetter som oppdateres ved behov. Se note 20 – Netto rentebærende fordringer (gjeld) for informasjon om likviditet og tilgjengelige trekkrammer.

NOTE 23 DERIVATER

	2022		2021	
Beløp i MNOK	Eiendeler	Forpliktelser	Eiendeler	Forpliktelser
Valutaterminkontrakter - til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	-
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	-	2	-	8
Sum anleggsmidler / langsiktig gjeld	**-**	**2**	**-**	**8**
Råvarederivater - til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	-
Råvarederivater - kontantstrømsikring	-	4	-	7
Valutaterminkontrakter - til virkelig verdi over resultatet	-	-	-	6
Valutaterminkontrakter - kontantstrømsikring	-	17	-	11
Sum omløpsmidler / kortsiktig gjeld	**-**	**20**	**-**	**24**
Sum innregnede verdier i finansiell stilling	**-**	**22**	**-**	**32**

RÅVAREDERIVATER

For å sikre oss mot uønskede svingninger i prisen på råvarene AF benytter i entreprenørvirksomheten eller kildesorterer for gjenvinning, for eksempel stål, inngås i noen tilfeller råvarederivater. I vurderingen tas det hensyn til eksponering og hvor effektivt markedet for terminkontrakter er. Per 31. desember 2022 har AF Gruppen forpliktelser knyttet til råvarederivater for stål knyttet til rivevirksomheten i AF Miljøbase Vats.

VALUTATERMINKONTRAKTER

AF Gruppen innregner verdiendringer av valutaderivater knyttet til store kontrakter i valuta etter reglene for kontantstrømsikring. Per 31.12.22 gjelder dette en kontrakt med inntekter i USD og to kontrakter med inntekter i EUR. De sikrede forventede transaksjonene i disse kontraktene er svært sannsynlige og forventes å finne sted på ulike datoer frem til 2025. Gevinster og tap innregnet i sikringsreserven i egenkapitalen vil bli resultatført i de samme periodene som de sikrede transaksjonene påvirker resultatet. Det var ingen ineffektivitet knyttet til AF-Gruppens kontantstrømsikringer i 2022. For øvrige valutaterminkontrakter føres verdiendringene løpende over resultatet, jamfør note 9 – Netto gevinster (tap).

RENTEBYTTEAVTALER

AF Gruppen har ingen rentebytteavtaler per 31. desember 2022.

TABELLEN UNDER VISER HVORDAN KONTANTSTRØMSSIKRINGEN REKLASSIFISERES FRA ANDRE INNTEKTER OG KOSTNADER TIL RESULTATET:

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Kontantstrømsikring (brutto)	44	55	-1
Kontantstrømsikring (skatt)	-10	-12	-
Reklassifisert fra andre inntekter og kostnader (OCI) til resultatet	**34**	**43**	**-1**
Kontantstrømsikring (brutto)	-38	-21	-25
Kontantstrømsikring (skatt)	8	5	5
Årets verdiendring	**-30**	**-16**	**-19**
Kontantstrømsikring (brutto)	5	35	-26
Kontantstrømsikring (skatt)	-1	-8	6
Sum andre inntekter og kostnader (OCI)	**4**	**27**	**-20**

ÅRSREGNSKAP

NOTE 23 DERIVATER FORTS.

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI ETTER VERDSETTELSESHIERARKIET

AF Gruppen måler alle derivater og finansielle investeringer til virkelig verdi. AF Gruppen har per 31. desember 2022 derivater knyttet til valuta og stål. Valutaderivatene inngås for å ha forutsigbarhet enten for inntekter eller varekostnader i utenlandsk valuta.

Virkelig verdi-hierarki

Tabellen under viser finansielle instrumenter til virkelig verdi i henhold til verdsettelseshierarkiet i IFRS 13. De ulike nivåene er definert som følger:
Nivå 1 - Notert pris i et aktivt marked for en identisk eiendel eller forpliktelse.
Nivå 2 - Verdsettelse utledet direkte eller indirekte fra notert pris i nivå 1.
Nivå 3 - Verdsettelse basert på faktorer som ikke er hentet fra observerbare markeder.

FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER MÅLT TIL VIRKELIG VERDI ETTER VERDSETTELSESHIERARKIET

Beløp i MNOK 2022	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler - Derivater	-	-	-	-
Forpliktelser - Derivater	-	-22	-	-22
Sum	-	-22	-	-22

Beløp i MNOK 2021	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Eiendeler - Derivater	-	-	-	-
Forpliktelser - Derivater	-	-32	-	-32
Sum	-	-32	-	-32

Virkelig verdi av forwardkontrakter i fremmed valuta er beregnet som nåverdien av forskjellen mellom avtalt terminkurs og terminkursen for valutaen på balansedagen multiplisert med kontraktens volum i fremmed valuta. Virkelig verdi av rentebytteavtaler er beregnet som nåverdien av estimert fremtidig kontantstrøm basert på observerbar avkastningskurve.

NOTE 24 FINANSIELLE INSTRUMENTER: KATEGORITABELL

Tabellen nedenfor presenterer AF Gruppens klasser av finansielle instrumenter og tilhørende innregnet verdi etter IFRS 9 – Finansielle instrumenter. Alle de finansielle instrumentene er målt til virkelig verdi, eller tilnærmet lik virkelig verdi, med unntak av langsiktige finansielle forpliktelser. Se note 20 – Netto rentebærende fordringer (gjeld) for informasjon om virkelig verdi på langsiktige finansielle forpliktelser.

FINANSIELLE EIENDELER FORDELT PER KATEGORI

Beløp i MNOK 31.12.22	Note	Finansielle eiendeler til amortisert kost	Fin. eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Fin. eiendeler til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle eiendeler	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende fordringer	20	268	-	-	268	-	268
Langsiktige pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18	4	9	-	13	-	13
Kortsiktige kundefordringer og kontraktseiendeler [1]	10	3 353	-	-	3 353	2 204	5 557
Kortsiktige rentebærende fordringer	20	44	-	-	44	-	44
Kortsiktige derivater	23	-	-	-	-	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter	20	765	-	-	765	-	765
Sum		4 434	9	-	4 444	2 204	6 648

Beløp i MNOK 31.12.21	Note	Finansielle eiendeler til amortisert kost	Fin. eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Fin. eiendeler til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle eiendeler	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende fordringer	20	282	-	-	282	-	282
Langsiktige pensjonsmidler og andre finansielle eiendeler	18	3	6	-	9	1	10
Kortsiktige kundefordringer og kontraktseiendeler [1]	10	2 979	-	-	2 979	1 643	4 623
Kortsiktige rentebærende fordringer	20	65	-	-	65	-	65
Kortsiktige derivater	23	-	-	-	-	-	-
Kontanter og kontantekvivalenter	20	680	-	-	680	-	680
Sum		4 010	6	-	4 016	1 644	5 660

[1] *Kundefordringer og kontraktseiendeler klassifisert som finansielle eiendeler til amortisert kost omfatter ikke kontraktseiendeler og forskuddsbetalte kostnader.*

NOTE 24 FINANSIELLE INSTRUMENTER: KATEGORITABELL FORTS.

FINANSIELLE FORPLIKTELSER FORDELT PER KATEGORI

31.12.22	Note	Forpliktelser til amortisert kost	Derivater til virkelig verdi over resultatet	Derivater til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle forpliktelser	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	75	-	-	75	-	75
Langs. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	607	-	-	607	-	607
Kortsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	433	-	-	433	-	433
Korts. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	290	-	-	290	-	290
Kortsiktig leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld [2]	16, 22	5 391	-	-	5 391	2 578	7 969
Langsiktige derivater	22, 23	-		2	2	-	2
Kortsiktige derivater	22, 23	-		20	20	-	20
Sum		**6 797**		**22**	**6 819**	**2 578**	**9 397**

31.12.21	Note	Forpliktelser til amortisert kost	Derivater til virkelig verdi over resultatet	Derivater til virkelig verdi over OCI	Sum	Ikke-finansielle forpliktelser	Sum balanseført verdi
Langsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	90	-	-	90	-	90
Langs. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	554	-	-	554	-	554
Kortsiktige rentebærende lån og kreditter	20, 22	54	-	-	54	-	54
Korts. rentebærende lån - leieforpliktelser	20, 22, 15	301	-	-	301	-	301
Kortsiktig leverandørgjeld og annen ikke-rentebærende gjeld [2]	16, 22	5 010	-	-	5 010	1 946	6 956
Langsiktige derivater	22, 23	-	-	8	8	-	8
Kortsiktige derivater	22, 23	-	6	18	24	-	24
Sum		**6 009**	**6**	**26**	**6 041**	**1 946**	**7 987**

[2] *Leverandørgjeld og ikke-rentebærende gjeld klassifisert som finansiell gjeld til amortisert kost består av ordinær leverandørgjeld og annen kortsiktig gjeld. Som finansiell gjeld regnes ikke forskudd fra kunder og lovpålagte forpliktelser som skyldig merverdiavgift, pensjon og andre personalrelaterte kostnader.*

NOTE 25 SKATTEKOSTNAD

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Årets betalbare skatt	-466	-269	-238
Justering for tidligere år	-4	-16	8
Endring utsatt skatt	221	-66	-59
Sum skattekostnad	**-248**	**-351**	**-289**

AVSTEMMING AV BETALBAR SKATT I RESULTATET MOT BETALBAR SKATT I BALANSEN

Årets betalbare skatt	466	269	238
Betalbar skatt knyttet til tidligere år	4	28	11
Forskuddsbetalt skatt	-54	-64	-33
Effekt knyttet til deltakerlignet selskap som inngår etter egenkapitalmetoden	-	-	19
Valutaomregningsdifferanser	-	-1	2
Sum betalbar skatt i balansen	**416**	**232**	**236**

AVSTEMMING AV SKATTEKOSTNAD BEREGNET MED NORSK SKATTESATS OG SKATTEKOSTNADEN SLIK DEN FREMKOMMER I RESULTATET

Resultat før skatt	1 400	1 580	1 447
Forventet inntektsskatt etter norsk nominell sats	-308	-348	-318
Skatteeffekter av:			
- Avvikende skattesats	3	4	3
- Ikke fradragsberettigede kostnader	-28	-43	-28
- Resultat fra tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet	35	31	49
- Ikke skattepliktige inntekter	9	9	7
- Endring i skattesats	-	1	-
- Ikke innregnet / endret vurdering av utsatt skattefordel	5	-6	-3
- For mye/for lite avsatt tidligere år	36	2	3
Sum skattekostnad i resultatet	**-248**	**-351**	**-289**
Effektiv skattesats	17,7 %	22,2 %	20,0 %

NOTE 26 UTSATT SKATT / UTSATT SKATTEFORDEL

ENDRING I BALANSEFØRT NETTO UTSATT SKATT

Beløp i MNOK	2022	2021
Balanseført verdi 1. januar	578	500
Resultatført i perioden	-221	66
Ført i utvidet resultat	2	7
Effekter knyttet til kjøp/salg av virksomhet	-3	-1
Effekt knyttet til deltakerlignede selskaper	14	5
Valutaomregningsdifferanse	-	1
Balanseført verdi 31. desember	369	578

KLASSIFISERING I BALANSEN

Utsatt skattefordel	-76	-7
Utsatt skatt	445	585
Netto utsatt skatt i balansen	369	578

ENDRING AV UTSATT SKATTEFORDEL OG UTSATT SKATT (FØR NETTOFØRING INNEN SAMME SKATTEREGIME)

2022 UTSATT SKATT	1.1.22	Inngregnet i årets resultat	Innregnet i andre innt. og kostn. (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valuta-omregning/ annet	31.12.22
Varige driftsmidler	34	2	-	-1	-	34
Prosjekter under utførelse [1]	767	-144	-	-4	-	619
Andre eiendeler	30	-27	-	-	-	3
Periodiseringsfond	11	-10	-	-	-	1
Sum utsatt skatt	**841**	**-179**	**-**	**-5**	**-**	**657**
Herav nettoført mot utsatt skattefordel						-212
Balanseført utsatt skatt						445

UTSATT SKATTEFORDEL	1.1.22	Innregnet i årets resultat	Innregnet i andre innt. og kostn. (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valuta-omregning/ annet	31.12.22
Varige driftsmidler	-10	-1	-	-	-	-11
Andre eiendeler	-25	-6	2	-	14	-16
Avsetninger	-184	5	-	2	-	-177
Skatteverdi av fremførbart underskudd [2]	-56	-39	-	-	5	-91
Sum utsatt skattefordel	**-274**	**-42**	**2**	**1**	**18**	**-295**
Herav nettoført mot utsatt skatt						212
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel						7
Balanseført utsatt skattefordel						**-76**

[1] I Norge har prosjekter under utførelse stor betydning ved beregning av utsatt og betalbar skatt. Prosjekter under utførelse vurderes til direkte tilvirkningskostnad og inntektsføres skattemessig først ved overlevering.
[2] Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er innregnet i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd. Innregnet skattemessig fremførbart underskudd er ikke tidsbegrenset og utgjør MNOK 425 (262).

NOTE 26 UTSATT SKATT / UTSATT SKATTEFORDEL FORTS.

2021 UTSATT SKATT	1.1.21	Innregnet i årets resultat	Innregnet i andre innt. og kostn. (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valuta-omregning/ annet	31.12.21
Varige driftsmidler	40	-6	-	-	-	34
Prosjekter under utførelse [1]	702	66	-	-1	-	767
Andre eiendeler	33	-4	-	-	-	30
Periodiseringsfond	16	-4	-	-	-	11
Sum utsatt skatt	**790**	**53**	**-**	**-1**	**-**	**841**
Herav nettoført mot utsatt skattefordel						-256
Balanseført utsatt skatt						**585**

UTSATT SKATTEFORDEL	1.1.21	Innregnet i årets resultat	Innregnet i andre innt. og kostn. (OCI)	Kjøp/salg av virksomhet	Valuta-omregning/ annet	31.12.21
Varige driftsmidler	-18	9	-	-	-	-10
Andre eiendeler	-39	2	7	-	5	-25
Avsetninger	-200	16	-	-	-	-184
Skatteverdi av fremførbart underskudd [2]	-34	-13	-	-	-9	-56
Sum utsatt skattefordel	**-291**	**13**	**7**	**-**	**-4**	**-274**
Herav nettoført mot utsatt skatt						256
Herav ikke balanseført utsatt skattefordel						11
Balanseført utsatt skattefordel						**-7**

[1] I Norge har prosjekter under utførelse stor betydning ved beregning av utsatt og betalbar skatt. Prosjekter under utførelse vurderes til direkte tilvirkningskostnad og inntektsføres skattemessig først ved overlevering.
[2] Utsatt skattefordel knyttet til fremførbart skattemessig underskudd er innregnet i den grad det er sannsynlig at konsernet kan anvende dette mot fremtidig skattepliktig overskudd. Innregnet skattemessig fremførbart underskudd er ikke tidsbegrenset og utgjør MNOK 425 (262).

NOTE 27 TILKNYTTEDE SELSKAPER

INVESTERINGER I TILKNYTTEDE SELSKAPER

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Balanseført verdi av investering 1. januar	274	363	375
Tilgang	-	-	8
Avgang	-2	-24	-
Andel av årets resultat	136	35	164
Egenkapitaltransaksjoner inkl. utbytte	-227	-99	-185
Valutaomregningsdifferanser	-1	-2	1
Sum investering i tilknyttede selskaper 31. desember	**180**	**274**	**363**

AF Gruppen gjennomfører bolig- og næringsbyggprosjekter i samarbeid med profesjonelle medinvestorer. Dette gjøres for å tilføre komplementær kompetanse i prosjektene samt for å spre risiko. AF Gruppen eier vanligvis ikke mer enn 50 % i utbyggingselskapene. I tillegg har konsernet et fåtall tilknyttede selskaper med annen aktivitet, men disse er ikke definert som vesentlige for konsernet.

Eierne har i selskapsavtalene blant annet regulert samarbeid, forkjøpsrett, utkjøpsrett samt krav til flertall ved enkelte beslutninger. Det foreligger i alle de vesentlige pågående prosjektene lånefinansiering hvor det i avtaler er inntatt bestemmelser om at utbyggingselskapet ikke kan utbetale utbytte eller tilbakebetale lån fra eierne før eventuelle banklån er innfridd.

Alle de tilknyttede selskapene hvor AF har eierandel er vurdert mht. faktisk kontroll. Det ble konkludert med at AF ikke har kontroll over disse investeringene og selskapene tas inn i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Det foreligger ingen kunngjorte prisnoteringer for noen av de tilknyttede selskapene.

I noten er de tilknyttede selskapene gruppert etter vesentlighet for konsernet. Vurderingen av selskapenes vesentlighet er basert på en helhetsvurdering av aktivitet, økonomisk resultat og balanseført verdi. Da resultatet fra boligprosjekter i konsernregnskapet først innregnes når leilighetene overleveres, er aktivitet vektlagt mest i vurderingen da balanseført verdi og resultat er sterkt påvirket av overlevering.

NOTE 27 TILKNYTTEDE SELSKAPER FORTS.

2022

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Balanseførte beløp	33	147	180
Resultatførte beløp	107	29	136

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE TILKNYTTEDE SELSKAPER

Beløp i MNOK	Hasle Linje Næring DA	Bergerveien 24 AS og IS	Sum
Prosjektnavn	Hasle Linje Næring	Bo på Billingstad	
Prosjektsted	Oslo	Asker	
Forretningskontor	Oslo	Oslo	
Eierandel	49,5 %	33,3 %	
Omløpsmidler	6	39	45
Anleggsmidler	486	-	486
Sum eiendeler	**492**	**39**	**531**
Kortsiktige forpliktelser	69	32	101
Langsiktige forpliktelser	340	-	340
Sum gjeld	**409**	**32**	**441**
Egenkapital	83	7	90
Sum egenkapital og gjeld	**492**	**39**	**531**
Driftsinntekter	8	481	489
Resultat etter skatt/totalresultat	155	121	276

AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI

Konsernets andel av egenkapitalen	41	3	44
Andre poster	-10	-1	-11
Balanseført verdi av investeringen	**31**	**2**	**33**

AVSTEMMING ANDEL TOTALRESULTAT VESENTLIGE SELSKAPER

Konsernets andel av totalresultat	77	40	117
Andre poster	-10	-	-10
Resultatført andel av totalresultat	**66**	**40**	**107**

TOTALRESULTAT ALLE TILKNYTTEDE SELSKAPER	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	276	82	358
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	107	29	136

I 2022 ble det avviklet tre uvesentlige tilknyttede selskaper. Presentert totalresultat inneholder MNOK 0,2 fra de avviklede virksomhetene. Resterende totalresultat var fra videreførte virksomheter. Det ble i 2022 mottatt MNOK 146 i utbytte fra de tilknyttede selskapene.

NOTE 27 TILKNYTTEDE SELSKAPER FORTS.

2021

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Balanseførte beløp	139	135	274
Resultatførte beløp	26	9	35

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige tilknyttede selskaper. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE TILKNYTTEDE SELSKAPER

Beløp i MNOK	Hasle Linje Næring DA	Bergerveien 24 AS og IS	Sum
Prosjektnavn	Hasle Linje Næring	Bo på Billingstad	
Prosjektsted	Oslo	Asker	
Forretningskontor	Oslo	Oslo	
Eierandel	49,5 %	33,3 %	
Omløpsmidler	49	364	413
Anleggsmidler	1 159	8	1 167
Sum eiendeler	**1 208**	**373**	**1 581**
Kortsiktige forpliktelser	44	93	137
Langsiktige forpliktelser	934	208	1 142
Sum gjeld	**978**	**301**	**1 279**
Egenkapital	230	72	302
Sum egenkapital og gjeld	**1 208**	**373**	**1 581**
Driftsinntekter	12	543	555
Resultat etter skatt/totalresultat	-13	70	57
AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI			
Konsernets andel av egenkapitalen	114	24	139
Andre poster	3	-3	-
Balanseført verdi av investeringen	**117**	**21**	**139**
AVSTEMMING ANDEL TOTALTRESULTAT VESENTLIGE SELSKAPER			
Konsernets andel av totalresultat	-6	23	17
Mer-/mindreverdi	3	-	3
Andre poster	6	-	6
Resultatført andel av totalresultat	**3**	**23**	**26**

TOTALRESULTAT ALLE TILKNYTTEDE SELSKAPER	Vesentlige selskaper	Øvrige selskaper	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	57	23	80
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	26	9	35

I 2021 ble det avviklet to uvesentlige tilknyttede selskaper. Presentert totalresultat inneholder MNOK 0,2 fra de avviklede virksomhetene. Resterende totalresultat er fra videreførte virksomheter. Det ble i 2021 mottatt MNOK 82 i utbytte fra de tilknyttede selskapene.

NOTE 28 FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

INVESTERINGER I FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
Balanseført verdi av investering 1. januar	366	184	172
Tilgang	7	99	18
Avgang	-	-	-1
Andel av årets resultat	-2	66	52
Egenkapitaltransaksjoner inkl. utbytte	-57	18	-58
Valutaomregningsdifferanser	-4	-1	-
Sum investering i felleskontrollerte virksomheter 31. desember	**310**	**366**	**184**

AF Gruppen gjennomfører bolig- og næringsbyggprosjekter i samarbeid med profesjonelle medinvestorer. Dette gjøres for å tilføre komplementær kompetanse i prosjektene samt for å spre risiko. AF Gruppen eier vanligvis ikke mer enn 50 % i utbyggingselskapene. I tillegg har konsernet andeler i et fåtall felleskontrollerte virksomheter med annen aktivitet, men disse er ikke definert som vesentlige for konsernet.

Eierne har gjennom selskapsavtaler blant annet regulert samarbeid, forkjøpsrett, utkjøpsrett samt krav til flertall ved enkelte beslutninger. Det foreligger i alle de vesentlige pågående prosjektene lånefinansiering, hvor det i avtaler er tatt inn bestemmelser om at utbyggingselskapet ikke kan utbetale utbytte eller tilbakebetale lån fra eierne før eventuelle banklån er innfridd.

Alle de felleskontrollerte virksomhetene hvor AF har eierandel er vurdert mht. faktisk kontroll. Det ble konkludert med at AF ikke har kontroll over disse investeringene og selskapene tas inn i konsernregnskapet etter egenkapitalmetoden.

Det foreligger ingen kunngjorte prisnoteringer for noen av de felleskontrollerte virksomhetene.

I noten er de felleskontrollerte virksomhetene gruppert etter vesentlighet for konsernet. Vurderingen av selskapenes vesentlighet er basert på en helhetsvurdering av aktivitet, økonomisk resultat og balanseført verdi. Da resultatet fra boligprosjekter i konsernregnskapet først innregnes når leilighetene overleveres er aktivitet vektlagt mest i vurderingen da balanseført verdi og resultat er sterkt påvirket av overlevering.

NOTE 28 FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER FORTS.

2022

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Balanseførte beløp	32	278	310
Resultatførte beløp	15	-17	-2

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige felleskontrollerte virksomheter. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Beløp i MNOK	Vangsvegen 33	Sum
Prosjektnavn	2317 Sentrums-kvartalet	
Prosjektsted	Hamar	
Forretningskontor	Oslo	
Eierandel	50%	
Omløpsmidler	234	234
Anleggsmidler	-	-
Sum eiendeler	**234**	**234**
Kortsiktige forpliktelser	115	115
Langsiktige forpliktelser	55	55
Sum gjeld	**170**	**170**
Egenkapital	64	64
Sum egenkapital og gjeld	**234**	**234**
Driftsinntekter	248	248
Resultat etter skatt/totalresultat	31	31

AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI

Konsernets andel av egenkapitalen	32	32
Balanseført verdi av investeringen	**32**	**32**

AVSTEMMING ANDEL TOTALTRESULTAT VESENTLIGE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Konsernets andel av totalresultatet	15	15
Resultatført andel totalresultat	**15**	**15**

TOTALRESULTAT ALLE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	31	-34	-4
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	15	-17	-2

Det er ikke avviklet felleskontrollerte virksomheter i 2022. Presentert totalresultat er fra videreførte virksomheter. Det er i 2022 mottatt MNOK 69 i utbytte fra felleskontrollerte virksomheter.

NOTE 28 FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER FORTS.

2021

SPESIFIKASJON AV BELØPENE I REGNSKAPET:

Beløp i MNOK	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Balanseførte beløp	76	289	366
Resultatførte beløp	92	-25	66

Nedenfor gis et sammendrag av finansiell informasjon for konsernets vesentlige felleskontrollerte virksomheter. Tallene i sammendraget av finansiell informasjon presenteres på 100-prosent basis. For selskap hvor årsregnskapet ikke er vedtatt på tidspunktet for konsernets regnskapsavleggelse er urevidert regnskapsutkast benyttet som grunnlag.

SAMMENDRAG FINANSIELL INFORMASJON – VESENTLIGE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Beløp i MNOK	Skiparviken AS	Celsiusgatan Fastigheter AB	Sum
Prosjektnavn	Skiparviken Panorama	Celsiusgatan	
Prosjektsted	Bergen	Donnergymnasiet i Göteborg	
Forretningskontor	Asker	Göteborg	
Eierandel	50%	50%	
Omløpsmidler	53	193	246
Anleggsmidler	-	-	-
Sum eiendeler	**53**	**193**	**246**
Kortsiktige forpliktelser	21	72	93
Langsiktige forpliktelser	-	-	-
Sum gjeld	**21**	**72**	**93**
Egenkapital	32	121	153
Sum egenkapital og gjeld	**53**	**193**	**246**
Driftsinntekter	430	142	572
Resultat etter skatt/totalresultat	56	126	182

AVSTEMMING BALANSEFØRT VERDI

Konsernets andel av egenkapitalen	16	61	77
Andre poster	-4	4	-1
Balanseført verdi av investeringen	**12**	**64**	**76**

AVSTEMMING ANDEL TOTALTRESULTAT VESENTLIGE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER

Konsernets andel av totalresultatet	28	63	91
Andre poster	4	-4	1
Resultatført andel totalresultat	**32**	**60**	**92**

TOTALRESULTAT ALLE FELLESKONTROLLERTE VIRKSOMHETER	Vesentlige virksomheter	Øvrige virksomheter	Sum
Resultat etter skatt/totalresultat	182	-51	131
Konsernets resultatførte andel av totalresultat	92	-25	66

I 2021 er det felleskontrollerte selskapet Fairfield Decom Ltd. avviklet. Presentert totalresultat inneholder MNOK -58 fra den avviklede virksomheten, konsernets resultatførte andel av totalresultatet for den avviklede virksomheten er MNOK -29. Resterende totalresultat er fra videreførte virksomheter. Det ble i 2021 mottatt MNOK 10 i utbytte fra felleskontrollerte virksomheter.

NOTE 29 DATTERSELSKAPER

Oppstillingen nedenfor inkluderer datterselskaper som er direkte og indirekte eid. I kolonnen for eierandel opplyses det om den eierandelen som morselskapet har i det aktuelle datterselskapet. Økonomisk andel tilsvarer den indirekte eierandelen i de tilfeller der det er ikke-kontrollerende eierinteresser i flere led. Det er et datterselskaps verdiskaping multiplisert med økonomisk andel som tilfaller AF Gruppens aksjonærer. Rene holdingselskaper og selskaper uten aktivitet er utelatt fra oversikten. Stemmerettighetene i alle datterselskapene følger aksjen.

Selskapets navn	Ansk. dato	Kontoradresse Sted	Land	Økonomisk andel		Eierandel	Virksomhets-område
				31.12.21	31.12.22	31.12.22	
AF Gruppen Norge AS	05.09.85	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	1)
JR Anlegg AS	01.10.19	Jessheim	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Anlegg
Målselv Maskin og Transport AS	04.03.15	Karlstad	Norge	70,00%	70,00%	70,00%	Anlegg
Eiqon AS	01.02.16	Asker	Norge	47,76%	47,76%	100,00%	Anlegg
Consolvo Services AS	22.06.18	Tranby	Norge	92,41%	92,40%	100,00%	Anlegg
Consolvo AS	03.11.11	Tranby	Norge	92,41%	92,40%	100,00%	Anlegg
Corroteam AS	03.11.11	Mjøndalen	Norge	92,41%	92,40%	100,00%	Anlegg
Consolvo Eiendom AS	03.11.11	Tranby	Norge	92,41%	92,40%	100,00%	Anlegg
Vannmeisling AS	06.12.16	Tranby	Norge	72,08%	72,07%	78,00%	Anlegg
Protector AS	03.11.11	Tranby	Norge	92,41%	92,40%	100,00%	Anlegg
Protector CPE AB	03.11.11	Göteborg	Sverige	78,55%	78,54%	85,00%	Anlegg
Protector KKS GmbH	03.11.11	Remseck	Tyskland	77,62%	77,61%	84,00%	Anlegg
Consolvo GmbH	03.11.11	Remseck	Tyskland	77,62%	77,61%	100,00%	Anlegg
Fjerby AS	16.09.14	Fjerdingby	Norge	79,57%	81,40%	100,00%	Anlegg
Rakon AS	26.09.18	Stavanger	Norge	64,69%	64,68%	70,00%	Anlegg
AF Anläggning AB	26.03.20	Stockholm	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Anlegg
Stenseth & RS Entreprenør AS	25.03.22	Åros	Norge	-	80,50%	100,00%	Anlegg
Stenseth & RS Anlegg AS	25.03.22	Åros	Norge	-	80,50%	100,00%	Anlegg
Stenseth & RS Ressurs AS	25.03.22	Åros	Norge	-	80,50%	100,00%	Anlegg
Helgesen Tekniske Bygg AS (HTB)	30.10.18	Osterøy	Norge	50,68%	49,24%	70,00%	Bygg
LAB Entreprenør AS	11.03.15	Bergen	Norge	72,40%	70,34%	100,00%	Bygg
Fundamentering AS	11.03.15	Tiller	Norge	50,68%	49,24%	70,00%	Bygg
Åsane Byggmesterforretning AS	11.03.15	Bergen	Norge	50,68%	59,79%	85,00%	Bygg
Toppemyr AS	11.03.15	Bergen	Norge	72,40%	70,34%	100,00%	Bygg
Nordstraumen Utbyggingsselskap AS	11.03.15	Bergen	Norge	43,44%	42,21%	60,00%	Bygg
Hardangerfjord Eiendom AS	09.03.17	Bergen	Norge	72,40%	70,34%	100,00%	Bygg
Strøm Gundersen AS	03.11.11	Mjøndalen	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Bygg
Strøm Gundersen Vestfold AS	01.10.16	Mjøndalen	Norge	70,30%	87,10%	87,10%	Bygg
Construction City Bygg AS	01.02.21	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Bygg
Oslo Brannsikring AS	27.09.17	Oslo	Norge	55,24%	59,13%	76,00%	Bygg
Haga & Berg Entreprenør AS	03.11.11	Oslo	Norge	77,80%	77,80%	100,00%	Bygg
Haga & Berg Service AS	19.02.14	Oslo	Norge	63,02%	61,85%	79,50%	Bygg
Oslo Stillasutleie AS	03.11.11	Oslo	Norge	60,06%	60,06%	91,00%	Bygg
Oslo Prosjektbygg AS	01.03.13	Oslo	Norge	58,41%	61,38%	93,00%	Bygg
Oslo Technical Service AS	19.06.18	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
Lasse Holst AS	09.03.16	Gressvik	Norge	39,60%	40,41%	61,22%	Bygg
Keyfree AS	01.03.21	Oslo	Norge	66,00%	56,79%	86,05%	Bygg
Storo Blikkenslagerverksted AS	03.11.11	Oslo	Norge	46,20%	46,20%	100,00%	Bygg
Oslo Papp og Membranservice AS	09.05.12	Oslo	Norge	46,20%	46,20%	100,00%	Bygg
VD Vindu og Dør Montasje AS	06.03.15	Skotterud	Norge	46,20%	46,20%	70,00%	Bygg
Thorendahl AS	03.11.11	Oslo	Norge	50,16%	53,14%	100,00%	Bygg
Fagbetong AS	03.11.11	Oslo	Norge	50,16%	53,14%	100,00%	Bygg
Kirkestuen AS	12.01.16	Oslo	Norge	53,79%	53,79%	100,00%	Bygg
TKD AS	05.01.16	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
TKC Prosjekt AS	25.04.18	Oslo	Norge	63,36%	63,36%	96,00%	Bygg
Mivent AS	03.07.19	Oslo	Norge	66,00%	66,00%	100,00%	Bygg
Oslo Overflateteknikk AS	03.11.21	Oslo	Norge	62,24%	62,24%	80,00%	Bygg
Betonmast AS	31.10.19	Oslo	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast

1) *AF Gruppen Norge AS omfatter virksomhetsområdene Anlegg, Bygg og Eiendom*

NOTE 29 DATTERSELSKAPER FORTS.

Selskapets navn	Ansk. dato	Kontoradresse Sted	Land	Økonomisk andel		Eierandel	Virksomhets-område
				31.12.21	31.12.22	31.12.22	
Fishfarming Innovation AS	31.10.19	Averøy	Norge	35,72%	35,94%	55,00%	Betonmast
Betonmast Boligbygg AS	31.10.19	Oslo	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Østfold AS	31.10.19	Grålum	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Trøndelag	31.10.19	Trondheim	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Buskerud-Vestfold AS	31.10.19	Oslo	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Røsand AS	31.10.19	Averøy	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Innlandet AS	31.10.19	Gjøvik	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Asker og Bærum AS	31.10.19	Hønefoss	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Oslo AS	31.10.19	Oslo	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Romerike AS	31.10.19	Lillestrøm	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Betonmast Eiendom AS	31.10.19	Oslo	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Fjellstrand Omsorgsboliger AS	31.10.19	Oslo	Norge	39,94%	40,19%	61,50%	Betonmast
Røsand Eiendom AS	31.10.19	Averøy	Norge	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Kosterbaden Fritid AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	64,94%	65,35%	100,00%	Betonmast
Nye Nittedal Sentrum AS	30.08.22	Oslo	Norge	-	65,35%	100,00%	Betonmast
Kilen Brygge AS	15.03.05	Sandefjord	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Eiendom
Skiparviken Panorama AS	11.03.15	Bergen	Norge	72,40%	70,34%	100,00%	Eiendom
AF Decom AS	01.01.09	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Jølsen Miljøpark AS	01.11.13	Skedsmokorset	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Rimol Miljøpark AS	11.12.14	Tiller	Norge	50,00%	50,00%	50,00%	Energi og Miljø
Nes Miljøpark AS	09.06.17	Nes	Norge	51,00%	51,00%	51,00%	Energi og Miljø
Enaktiva AS	08.01.18	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
Ulven Energi AS	15.09.20	Oslo	Norge	100,00%	0,00%	0,00%	Energi og Miljø
AF Energi AS	31.05.06	Asker	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Energi og Miljø
AF Energija Baltic UAB	04.07.17	Vilnius	Litauen	95,00%	95,00%	95,00%	Energi og Miljø
Betonmast Sverige AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	64,94%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Bygg Göteborg AB	01.07.01	Göteborg	Sverige	64,94%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Bygg Väst AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	64,94%	84,86%	100,00%	Sverige
AF Bygg Öst AB	31.10.19	Södertälje	Sverige	58,51%	93,30%	93,30%	Sverige
AF Bygg Stockholm AB	31.10.19	Stockholm	Sverige	55,85%	86,00%	86,00%	Sverige
AF Öresund AB	31.10.19	Malmö	Sverige	57,73%	88,93%	88,93%	Sverige
AF Anläggning Väst AB	31.10.19	Göteborg	Sverige	51,95%	84,00%	84,00%	Sverige
AF Prefab i Mälardalen AB	14.01.00	Södertälje	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Härnösand Byggreturer AB	01.07.13	Stockholm	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
AF Bygg Syd AB	30.06.07	Halmstad	Sverige	76,77%	76,77%	76,77%	Sverige
AF Projektutveckling AB	19.10.04	Göteborg	Sverige	100,00%	100,00%	100,00%	Sverige
Kanonaden Entreprenad AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,26%	78,98%	78,98%	Sverige
Bergbolaget i Götaland AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,26%	78,98%	100,00%	Sverige
Kanonaden Mälardalen AB	30.06.17	Stockholm	Sverige	38,71%	43,52%	55,10%	Sverige
Kanonaden Täkt och Förvaltning AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,26%	78,98%	100,00%	Sverige
Skaftviken AB	09.02.17	Nässjö	Sverige	70,26%	78,98%	100,00%	Sverige
HMB Construction AB	02.01.19	Falun	Sverige	68,03%	68,50%	96,40%	Sverige
HMB Construction Örebro AB	12.11.20	Falun	Sverige	34,69%	34,94%	51,00%	Sverige
SWE Maskinrenting AB	02.01.19	Falun	Sverige	68,03%	68,50%	100,00%	Sverige
Nybron Fastigheter AB	17.01.22	Härnösand	Sverige	-	100,00%	100,00%	Sverige
AF Miljøbase Vats AS	09.09.14	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
AF Offshore Decom AS	01.01.09	Oslo	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
AF Offshore Decom UK Ltd.	24.05.10	London	England	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
Aeron AS	01.07.08	Flekkefjord	Norge	100,00%	100,00%	100,00%	Offshore
Aermade AS	29.01.21	Egersund	Norge	51,00%	51,00%	51,00%	Offshore
Clara AS	02.05.22	Oslo	Norge	-	100,00%	100,00%	Øvrige

NOTE 30 VESENTLIGE IKKE-KONTROLLERENDE EIERINTERESSER

Tabellen nedenfor viser AF Gruppens totalresultat og egenkapital tilordnet ikke-kontrollerende eierinteresser allokert til underkonsern med vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser.

Beløp i MNOK	Betonmast Holding	LAB	Øvrige	Sum
Ikke-kontrollerende eierinteresser 1. januar 2020	365	128	317	809
Andel av årets totalresultat	81	40	80	202
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2020	-22	-50	-90	-162
Kapitalforhøyelse	52	-	2	55
Aksjeverdibasert avlønning	2	1	1	5
Ikke-kontrollerende eierinteressers put-opsjon	-	-	-7	-7
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierint.	-2	-	1	-1
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2020	**476**	**119**	**306**	**901**
Andel av årets totalresultat	39	40	122	202
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2021	-33	-51	-101	-186
Kapitalforhøyelse	-	-	2	2
Aksjeverdibasert avlønning	4	1	2	7
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierint.	-10	-	2	-8
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2021	**476**	**109**	**333**	**918**
Andel av årets totalresultat	45	33	109	187
Andel av vedtatt og utbetalt utbytte i 2022	-81	-38	-121	-240
Aksjeverdibasert avlønning	2	1	1	4
Tilgang ikke-kontr. eierinteresser ved kjøp av virksomhet	-	-	14	14
Ikke-kontrollerende eierinteressers put-opsjon	-	-	-5	-5
Transaksjoner med ikke-kontrollerende eierint.	42	-13	10	39
Ikke-kontrollerende eierinteresser 31. desember 2022	**485**	**92**	**341**	**918**

Tabellen nedenfor viser et sammendrag av finansiell informasjon for underkonsern med vesentlige ikke-kontrollerende eierinteresser.

	Betonmast Holding			LAB		
Beløp i MNOK	2022	2021	2020	2022	2021	2020
Årets resultat	317	111	201	89	103	100
Årets totalresultat	309	108	203	89	103	100
Anleggsmidler	1 631	2 023	2 049	465	465	436
Omløpsmidler	2 307	2 597	2 598	1 085	1 026	885
Sum eiendeler	**3 939**	**4 620**	**4 647**	**1 549**	**1 491**	**1 321**
Egenkapital tilordnet aksjonær	1 343	1 274	1 280	91	133	135
Ikke-kontrollerende eierinteresser	20	30	21	65	73	54
Langsiktig gjeld	627	1 198	1 392	159	158	79
Kortsiktig gjeld	1 949	2 118	1 954	1 235	1 127	1 052
Sum egenkapital og gjeld	**3 939**	**4 620**	**4 647**	**1 549**	**1 491**	**1 321**
Ikke-kontrollerende eierinteressers andel i morselskapet	35,1 %	35,1 %	35,3 %	29,7 %	27,6 %	27,6 %

Det foreligger ingen betingede forpliktelser eller avgitte tilsagn om kapitaloverførsler knyttet til noen av datterselskapene.

NOTE 31 FELLESKONTROLLERTE DRIFTSORDNINGER

AF Gruppen har i 2022, gjennom et arbeidsfellesskap med italienske Ghella, inngått kontrakt med Oslo kommune for bygging av rentvannstunneler i Oslo. Arbeidsfelleskapet er organisert gjennom JV AF Ghella ANS, et ansvarlig selskap stiftet i 2022, hvor AF Gruppen eier en andel på 60 %. Deltagerne har ubegrenset ansvar og enstemmighet kreves dersom forslag til beslutninger skal anses vedtatt.

JV AF Ghella ANS er klassifisert som felleskontrollert driftsordning, og AF Gruppen har rettigheter til eiendelene og ansvar for forpliktelsene knyttet til ordningen. Klassifiseringen av investeringen er gjort med bakgrunn i struktur og juridisk form på arbeidsfellesskapet, vilkårene som er avtalt mellom partene, sammensetning av beslutningsmyndighet og andre relevante forhold. AF Gruppen innregner sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader i konsernregnskapet. Opplysninger om regnskapsprinsipper for felleskontrollerte driftsordninger er gitt i note 40 Vesentlige regnskapsprinsipper.

Nedenfor vises AF Gruppens andel i den felleskontrollerte driftsordningen innregnet i finansiell stilling i konsernregnskapet.

2022

Beløp i MNOK	JV AF GHELLA ANS
Prosjektnavn	E6 Rentvannstunnel i Oslo
Prosjektsted	Oslo
Forretningskontor	Oslo
Virksomhetsområde	Anlegg
Eierandel	60%
Omløpsmidler	40
Anleggsmidler	542
Sum eiendeler	**581**
Kortsiktig gjeld	543
Langsiktig gjeld	33
Sum gjeld	**576**
Egenkapital	5
Sum egenkapital og gjeld	**581**

Konsernet hadde ingen felleskontrollerte driftsordninger i 2021.

NOTE 32 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

AKSJEKAPITALEN BESTÅR AV

	Antall	Pålydende	Balanseført
A-aksjer	107 702 000	0,05	5 385 100

AKSJONÆR	Antall aksjer	Andel	Endring 2021-2022
ØMF Holding AS	17 842 233	16,57 %	658 524
OBOS BBL	17 459 483	16,21 %	332 141
Constructio AS	15 288 012	14,19 %	592 665
Folketrygdfondet	8 387 757	7,79 %	-859 122
LJM AS	2 515 217	2,34 %	-
Artel Kapital AS	2 508 267	2,33 %	-
Vito Kongsvinger AS	1 911 676	1,77 %	-
Arne Skogheim AS	1 753 870	1,63 %	-
Janiko AS	1 350 186	1,25 %	-276 814
Moger Invest AS	1 242 609	1,15 %	-57 577
Ti største aksjonærer	**70 259 310**	**65,23 %**	**389 817**
Sum øvrige aksjonærer	37 442 690	34,77 %	507 683
Totalt antall aksjer	**107 702 000**	**100,00 %**	**897 500**

Aksjene har ingen stemmerettsbegrensninger og er fritt omsettelige. Hver aksje har én stemme.

Alle utstedte aksjer er fullt innbetalt per 31. desember 2022.

ÅRETS BEVEGELSE I ANTALL AKSJER

Totalt antall aksjer 1. januar 2022	106 804 500
Emisjon ifm. selskapskjøp	203 126
Emisjon mot ansatte ifm. aksjekjøpsprogram	694 374
Totalt antall aksjer 31. desember 2022	**107 702 000**

ANTALL AKSJER OG OPSJONER EIET AV STYRET OG LEDENDE PERSONER PER 31.12.2022

Styret		Opsjoner	Egne aksjer	Aksjer eid av nærstående
Pål Egil Rønn	aksjonærvalgt, styrets leder	-	207 225	-
Arne Baumann [1]	aksjonærvalgt	-	-	17 459 483
Kristian Holth [2]	aksjonærvalgt	-	-	16 399 521
Hege Bømark	aksjonærvalgt	-	-	-
Saloume Djoudat	aksjonærvalgt	-	-	-
Hilde Kristin Herud [3]	aksjonærvalgt	-	-	3 075
Erik Tømmeraas Veiby [4]	aksjonærvalgt	-	-	2 224 240
Arne Sveen	ansattvalgt	-	-	-
Hilde W. Flaen	ansattvalgt	3 915	29 016	-
Espen Jahr	ansattvalgt	5 933	5 057	-
Sum		**9 848**	**241 298**	**35 996 319**

[1] *Nærstående til OBOS BBL som eier 17 459 483 aksjer.*

[2] *Nærstående til Constructio AS og Flygind AS som eier henholdsvis 15 288 012 og 1 021 509 aksjer.*

[3] *Nærstående til Hilma Invest AS som eier 3 075 aksjer.*

[4] *Nærstående til Vito Kongsvinger AS og KB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 1 911 676 og 312 564 aksjer.*

NOTE 32 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON FORTS.

Konsernledelsen		Opsjoner	Aksjer
Amund Tøftum	Konsernsjef/CEO	20 833	126 044
Anny Øen	Konserndirektør/CFO	10 445	26 299
Bård Frydenlund	Konserndirektør	20 833	179 385
Eirik Wraal	Konserndirektør	20 660	38 679
Geir Flåta	Konserndirektør	20 488	1 591
Tormod Solberg	Konserndirektør	14 513	49 853
Lars Myhre Hjelmeset	Konserndirektør	13 962	35 600
Sum		**121 734**	**457 451**

Styret har fullmakt til å erverve inntil 10 % av aksjekapitalen. Fullmakten er gyldig til ordinær generalforsamling planlagt til 12. mai 2023. Generalforsamlingen vedtok 15. mai 2020 en opsjonsordning for alle ansatte i AF Gruppen ASA med datterselskaper med rett til tegning av i alt 4 000 000 opsjoner i årene 2020, 2021 og 2022 og innløsning i 2023. Per 31.12.2022 er det utestående 3 505 712 opsjoner i denne ordningen. Aksjekursen for AF-aksjen på innløsningstidspunktet 1. mars 2023 var lavere enn utøvelseskursene. 1 361 opsjoner ble innløst. Resterende opsjoner bortfalt.

EGNE AKSJER

Egne aksjer er ervervet med tanke på salg til ansatte. Det har ikke blitt ervervet aksjer fra nærstående parter i 2021 eller 2022.

Aksjetransaksjoner	2022	2021
Antall kjøpte aksjer	355 872	146 876
Gjennomsnittlig anskaffelseskost per aksje (NOK)	184,7	184,8
Sum anskaffelseskost (MNOK)	66	27
Antall aksjer solgt til ansatte	355 872	281 876
Gjennomsnittlig salgspris per aksje før rabatt (NOK)	159,0	181,8
Sum salgsvederlag (MNOK)	57	51
Antall egne aksjer per 31. desember	-	-
Pålydende beløp egne aksjer á 0,05 (NOK)	-	-

NOTE 33 YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET

LØNN OG YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE

Lønn til ledende ansatte er fordelt på fast lønn og bonus basert på EVA-modellen (Economic Value Added). AF Gruppen benytter EVA som et ledelses- og styringsverktøy. Insentivsystemer basert på EVA-modellen er innført for ledere i store deler av konsernet. EVA er en indikator for verdiskapning, og verktøyet skal sikre at det arbeides for å øke verdiskapningen i alle deler av AF. Ledende ansatte kan investere 25 % av brutto bonus etter skatt i aksjer i AF Gruppen ASA. Aksjene selges med 20 % rabatt fra gjennomsnittlig aksjekurs i en angitt uke etter resultatfremlegging. Bindingstiden for aksjene er ett år.

Lønn til konsernsjefen fastsettes i styremøte hvert år. Styret fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i samarbeid med konsernsjefen. Det foreligger ingen avtaler for konsernets ledelse eller styrets leder om sluttvederlag eller etterlønnsordninger ved opphør eller endring av ansettelsesforhold. Konsernledelsen deltar i den generelle pensjonsordningen for AF Gruppens ansatte som er beskrevet i note 18 – Pensjoner.

Det er ikke ytet lån eller sikkerhetsstillelse til styret eller konsernledelsen.

2022

Konsernledelsen (TNOK)	Lønn	Bonus	Pensjon	Aksjebasert avlønning	Andre ytelser	Sum
Amund Tøftum, konsernsjef	4 049	7 659	84	141	88	12 021
Sverre Hærem, konserndirektør/CFO [1]	1 461	4 415	85	227	42	6 229
Anny Øen, konserndirektør/CFO [2]	539	-	30	24	19	612
Bård Frydenlund, konserndirektør	1 881	3 902	86	203	58	6 130
Eirik Wraal, konserndirektør	1 874	3 880	85	24	29	5 892
Ida Aall Gram, konserndirektør [3]	1 353	3 637	54	128	64	5 236
Geir Flåta, konserndirektør	1 875	4 079	87	4	73	6 119
Tormod Solberg, konserndirektør	1 662	3 486	85	131	32	5 396
Lars Myhre Hjelmeset, konserndirektør [4]	600	-	30	24	28	682
Sum godtgjørelse til konsernledelsen	**15 293**	**31 058**	**626**	**908**	**433**	**48 318**

[1] *Sverre Hærem var konserndirektør/CFO frem til 31. august 2022.*
[2] *Anny Øen har vært konserndirektør/CFO siden 1. september 2022.*
[3] *Ida Aall Gram var konserndirektør frem til 30. september 2022.*
[4] *Lars Myhre Hjelmeset har vært konserndirektør siden 1. september 2022.*

For 2022 er det kostnadsført bonus til konsernledelsen på MNOK 28. Bonus for regnskapsåret 2022 utbetales i 2023 og 2024 (feriepenger av bonus).

2021

Konsernledelsen (TNOK)	Lønn	Bonus	Pensjon	Aksjebasert avlønning	Andre ytelser	Sum
Amund Tøftum, konsernsjef [1]	3 757	5 071	75	157	38	9 097
Sverre Hærem, konserndirektør/CFO	2 123	4 218	80	105	50	6 576
Bård Frydenlund, konserndirektør	1 804	3 869	82	130	53	5 939
Eirik Wraal, konserndirektør	1 803	3 400	80	27	39	5 349
Ida Aall Gram, konserndirektør	1 743	3 571	73	83	33	5 503
Geir Flåta, konserndirektør	1 805	3 659	81	-	71	5 615
Tormod Solberg, konserndirektør [2]	1 575	858	80	52	31	2 596
Sum godtgjørelse til konsernledelsen	**14 610**	**24 646**	**550**	**554**	**315**	**40 676**

[1] *Amund Tøftum var konserndirektør frem til 21. august 2020. Han har vært konsernsjef siden 24. august 2020. Bonus utbetalt i 2021 gjelder både perioden som konserndirektør og konsernsjef i 2020.*
[2] *Tormod Solberg har vært konserndirektør siden 21. september 2020. Bonus utbetalt i 2021 gjelder perioden som konserndirektør i 2020.*

NOTE 33 YTELSER TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET FORTS.

BONUS TIL KJØP AV AKSJER FOR LEDENDE ANSATTE

Antall aksjer/kurs	2022	2021
Antall bonusaksjer solgt fra egen beholdning	25 442	30 235
Antall bonusaksjer tilført gjennom emisjon	-	-
Markedskurs på avtaletidspunktet (NOK)	199,84	177,24
Salgskurs (NOK)	159,87	141,79
Regnskapsmessig effekt av bonusaksjer (TNOK):		
Kostnadsført rabatt (ekskl. arb.g.avg.)	-1 017	-1 072

Aksjer eid av ledende ansatte og tegnede opsjoner er beskrevet i note 32 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon.

HONORAR TIL STYRET

Styremedlem, rolle (TNOK)	2022	2021
Pål Egil Rønn, styrets leder [1]	622	600
Kristian Holth, styremedlem	404	375
Borghild Lunde, styremedlem	-	375
Hege Bømark, styremedlem	389	390
Arne Baumann, styremedlem	389	375
Kjetel Digre, styremedlem	389	375
Kristina Alvendal, styremedlem	389	375
Saloume Djoudat, styremedlem	389	-
Hilde Wikesland Flaen, ansattevalgt styremedlem	275	265
Arne Sveen, ansattevalgt styremedlem	275	265
Kenneth Svendsen, ansattevalgt styremedlem	275	265
Sum honorar til styret	**3 792**	**3 660**

Honorar til styret vedtas og utbetales delvis året etter opptjeningsåret, dvs. styrehonorarene som er utbetalt i 2022 er knyttet til 2021/2022.

1) I tillegg til styrelederhonoraret på TNOK 622 (600) utbetalt i 2022 har AF Gruppen en avtale med NTNU, Institutt for bygg- og miljøteknikk, om at AF Gruppen skal dekke kostnader knyttet til Pål Egil Rønns ansettelse som professor II ved NTNU. Avtalen løper til 1. august 2023 og gjelder en 15 % stilling som dekkes med TNOK 250 per år samt konsulenttimer utover den faste stillingen med inntil TNOK 150 per år. Det påløp TNOK 250 i kostnader knyttet til denne avtalen i 2022 og TNOK 250 i 2021.

RETNINGSLINJER FOR 2022

Styret vil legge frem for generalforsamlingen en redegjørelse iht. allmennaksjelovens § 6-16a. Det er utarbeidet rapport om godtgjørelse til ledende ansatte i iht. allmennaksjelovens § 6-16b. I tråd med regnskapslovens § 7-31b, 10. ledd redegjøres det nedenfor for innholdet i retningslinjene:

Det er etablert retningslinjer for lønn og andre godtgjørelser for ledende ansatte. Styret fastsetter retningslinjer for godtgjørelse til ledende ansatte i samarbeid med konsernsjefen. Lønn til konsernsjefen fastsettes av styret. Basislønn (grunnlønn) skal fastsettes i tråd med markedslønn. Basislønn reguleres årlig per 1. juli etter en individuell vurdering. Ledende ansatte får naturalytelser og deltar i konsernets pensjonsordninger på lik linje med øvrige ansatte i henhold til konsernets Personalguide. Det foreligger ingen avtaler for ledende ansatte om sluttvederlag eller etterlønnsordninger ved opphør eller endring av ansettelsesforhold.

Bonus til ledende ansatte gis etter EVA-modellen (Economic Value Added). EVA er en metode for å beregne og analysere verdiskapningen i konsernet og i økonomiske enheter under konsernnivå. Bonus etter EVA-modellen er knyttet til konsernets verdiskaping gjennom regnskapsåret. Krav til resultat må innfris for at bonusutbetaling skal skje. 25 % av brutto opptjent bonus kan brukes til kjøp av aksjer med 20 % rabatt og resterende utbetales. Aksjer kan selges til ledende ansatte, etter styrets godkjenning, med 20 % rabatt ut fra gjeldende aksjekurs. Tilbudet om kjøp av aksjer er lik tilbudet som gis til øvrige ansatte.

Generalforsamlingen vedtok den 15. mai 2020 et opsjonsprogram for alle ansatte i AF Gruppen. Det maksimale antall opsjoner som kan tildeles er 4 000 000, og ordningen innebærer en årlig tildeling i årene 2020-22, med utøvelse i mars 2023. De ansatte betaler en opsjonspremie på NOK 1,00 per opsjon. Utøvelseskursen i 2023 for opsjonene tegnet i 2020, 2021 og 2022 vil være hhv. NOK 154,77, NOK 183,80 og NOK 165,82 per aksje, justert for utbytter som overstiger 50 prosent av resultat per aksje i perioden juni 2021 frem til utøvelse i 2023. AF Gruppen utstedte 3 850 000 opsjoner i 2020, 150 000 opsjoner i 2021 og 151 669 opsjoner i 2022. Totalt utestående opsjoner per 31. desember 2022 var 3 505 712, justert for ansatte som har sluttet. Aksjekursen for AF-aksjen på innløsningstidspunktet 1. mars 2023 var lavere enn utøvelseskursene. 1 361 opsjoner ble innløst. Resterende opsjoner bortfalt.

Opsjonsprogrammet er utarbeidet av styret og skal være en incentivordning for alle ansatte i konsernet. Hensikten med programmet er å motivere de ansatte til langsiktig satsing og økt deltakelse i konsernets virksomhet. Konsernets fremtidige målsetninger anses best oppnådd hvor de ansattes interesser og selskapets interesser er sammenfallende.

Avlønningen av ledende ansatte i 2022 har vært i overensstemmelse med redegjørelsen som ble fremlagt for generalforsamlingen i 2022.

NOTE 34 NÆRSTÅENDE PARTER

Konsernets nærstående parter består av AF Gruppen ASAs aksjonærer, medlemmer av styret og konsernledelsen, samt tilknyttede selskap og felleskontrollert virksomhet, jamfør note 27 - Tilknyttede selskap og note 28 – Investeringer i felleskontrollerte virksomheter.

TRANSAKSJONER MED NÆRSTÅENDE PARTER

Beløp i MNOK	2022	2021	2020
KONTRAKTSSUM			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	2 904	1 725	2 903
Sum	**2 904**	**1 725**	**2 903**
OMSETNING			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	985	685	1 108
Sum	**985**	**685**	**1 108**
KJØP AV VARER OG TJENESTER			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	-1	-	-
Sum	**-1**	**-**	**-**
IKKE-RENTEBÆRENDE FORDRINGER PER 31.12			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	116	38	30
Sum	**116**	**38**	**30**
RENTEBÆRENDE FORDRINGER PER 31.12			
Tilknyttede selskaper og felleskontrollerte virksomheter	288	340	506
Sum	**288**	**340**	**506**

Medlemmer av styret og ledelsen i konsernet samt nærstående til disse kontrollerer 34,1 % (31,7 %) av aksjene i AF Gruppen ASA ved utgangen av året. For informasjon om godtgjørelse til styret og ledelsen se note 33 – Ytelser til ledende ansatte og styret. Utover dette er det ingen avtaler eller transaksjoner med styret og ledelsen.

Det er opplyst om garantier utstedt overfor tilknyttede selskap og felleskontrollerte virksomheter i note 35 – Pantstillelser og garantier.

NOTE 35 PANTSTILLELSER OG GARANTIER

PANTSTILLELSER

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
Pantelån	20	1	2
Finansielle leieforpliktelser	15	585	487
Sum balanseført verdi av gjeld som er sikret ved pant o.l.		**586**	**489**
BALANSEFØRT VERDI AV PANTSATTE EIENDELER			
Bygninger og produksjonsanlegg		19	21
Maskiner og inventar		85	58
Kunder og ikke rentebærende fordringer		186	166
Andre pantsatte eiendeler		6	4
Leide maskiner og driftsløsøre	15	581	453
Sum balanseført verdi av pantsatte eiendeler		**876**	**703**

Det er avgitt negativ pantsettelseserklæring vedrørende kundefordringer og beholdninger knyttet til konsernets finansieringsramme.

Gjennom deltakelse i ansvarlige selskap vil konsernet kunne bli stilt til ansvar for andre deltakeres manglende evne til å innfri sine forpliktelser. Solidaransvaret kan imidlertid først gjøres gjeldende når det aktuelle selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser.

GARANTIER

Beløp i MNOK	2022	2021
Garantier utstedt overfor byggherre [1]	4 784	5 215
Garantier utstedt overfor tilknyttede og felleskontrollerte virksomheter [2]	397	357
Sum	**5 181**	**5 572**

**1) I forbindelse med inngåtte entreprenørkontrakter er datterselskapene i AF Gruppen underlagt sedvanlige entreprenørforpliktelser med tilhørende garantistillelser. AF Gruppen ASA har i denne forbindelse garantert for datterselskaper i form av selvskyldnerkausjoner mot finansinstitusjoner. I tillegg har AF Gruppen ASA og AF Gruppen Norge AS utstedt morselskapsgarantier som i hovedsak også gjelder denne typen garantistillelser. Garantiene er utstedt overfor byggherre og relaterer seg til kontraktsforpliktelser og stilles i hovedsak som anbudsgaranti, leveringsgaranti og betalingsgaranti.*

2) AF Gruppen har i en del tilfeller gitt garantier som sikkerhet for lån eller annet til fordel for utbyggingsselskaper. Typisk kan dette være i forbindelse med at utbyggingsselskapet har fått finansiering i bank og eierne etter en konkret vurdering har valgt å stille garanti for deler av slik finansiering. Dette dreier seg om partielle garantier, hvor AF Gruppen kun garanterer for en andel av beløpet tilsvarende sin eierandel i det aktuelle prosjektet. Garantistillelsen kan først gjøres gjeldende dersom utbyggingsselskapet ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser.

I tillegg har AF Gruppen som deleier i kommandittselskaper forpliktet seg til å innbetale selskapskapital. Per 31. desember 2022 utgjorde den kommiterte ikke innbetalte selskapskapitalen MNOK 38 (38).

NOTE 36 BETINGEDE UTFALL

Utførelse av bygg- og anleggsoppdrag medfører av og til at det oppstår uenighet mellom entreprenør og byggherre relatert til hvordan den underliggende kontrakten skal forstås. AF Gruppen legger vekt på å løse slike tvister gjennom forhandlinger utenfor rettsapparatet. En del saker avgjøres til tross for dette gjennom voldgift eller i rettsapparatet. Det gjøres løpende vurderinger knyttet til omtvistede krav mot kunder og krav fra underentreprenører mot AF for å sikre mest mulig korrekt regnskapsmessig rapportering. I slike tvister er som oftest utfallet ikke binært da begge parter har krav eller motkrav. Det gjøres løpende vurderinger av inntektsføring og avsetninger knyttet til omtvistede krav i prosjektene.

Ved utgangen av 2022 var AF Gruppen involvert i følgende rettslige tvister av betydning:

AF Bygg Østfold og Joh. Johannson Kaffe AS ved datterselskapet Vestby Næringspark Joh. AS om sluttoppgjøret for kaffeforedlingsanlegget på Vestby. Hovedforhandlinger i tingretten ble gjennomført i januar og februar 2023. Det foreligger ingen dom i saken på tidspunkt for avleggelse av årsregnskapet for 2022.

Myklabergtoppen borettslag har tatt ut stevning mot Real Prosjektutvikling AS (byggherre). AF Bygg Prosjektpartner som totalentreprenør er inkludert i regressøksmål. Saken gjelder krav om utbedring, prisavslag og erstatning som følge av påståtte mangler ved et boligbygg som ble overlevert i 2012. Saken er berammet i tingretten i september 2023.

Betonmast Oslo AS har stevnet Canica AS ved datterselskapet Kongeveien Eiendom AS knyttet til sluttoppgjøret på prosjektet The Well Resort på Sofiemyr i Nordre Follo. Saken er ikke berammet.

FØLGENDE SAKER OMTALT I 2021 ER AVSLUTTET I 2022

Ved utgangen av 2021 var AF Gruppen involvert i to rettstvister som er avsluttet etter avtale om forlik i 2022:

AF Bygg Syd hadde stevnet Älmhults kommun knyttet til sluttoppgjør for prosjektet Älmhults Vattenverk.

Eigon hadde stevnet Holtefjell Eiendom AS ved datterselskapet Skansen Næringspark AS. Saken gjaldt sluttoppgjør for oppføring av næringseiendom.

NOTE 37 KLIMARISIKO

AF Gruppen har fastsatt konkrete strategiske mål for klima og miljø i konsernstrategien fra 2020:

- AF skal redusere klimagassutslipp med minst 50 % innen 2030.
- AF skal redusere avfallsmengder som går til forbrenning og deponi med minst 50 % innen 2030.
- AF skal være klimanøytrale innen 2050.

For å nå våre langsiktige klima- og miljøambisjoner har vi tre prioriterte fokusområder innen klima og miljø:

- Klima- og miljøvennlige produkter og tjenester
- Klimagassutslipp og energibruk
- Ressurseffektivitet og sirkularitet

I 2022 har AF Gruppen oppdatert sin klimarisikoanalyse i henhold til TCFD-rammeverket og identifisert 23 klimarisikoer som er presentert på side 22 i årsrapporten. Risikoene representerer både muligheter og trusler forretningsmessig og økonomisk. Risikoene er kategorisert i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko.

Fysisk risiko kan oppstå som følge av klima- og værrelaterte hendelser, som for eksempel hetebølge, tørke, flom, storm mv. Slike hendelser kan blant annet føre til finansielle tap gjennom forstyrrelser av forsyningskjeder, forsinkelser i drift, eller endrede krav til nybygg, anlegg og rehabilitering av eksisterende bygningsmasser. AF søker å redusere effekten av denne typen risiko ved i så stor grad som mulig inngå forutsigbare avtaler med leverandører på pris og leveransetidspunkt, samt at endrede funksjons- eller energikrav reflekteres i pris til kunde. Med AF Gruppens brede tjenestespekter kan dette også føre til markedsmuligheter innenfor for eksempel rehabilitering av eksisterende bygg, elektrifisering og energibesparing.

Overgangsrisikoer kan oppstå som følger av overgangen til et lavkarbonsamfunn. Endringer i politikk og teknologi, økt karbonprising eller krav til redusert energiforbruk kan føre til endringer i verdien av eiendeler, men også skape forretningsmuligheter. AF Gruppens evne til å tilpasse seg markedets etterspørsel etter nye tjenester avgjør hvorvidt vi kan utnytte de mulighetene som overgangsrisikoene representerer. Nedskrivningstester av goodwill og immaterielle eiendeler har hensyntatt de potensielle finansielle effektene gjennom budsjettene som ligger til grunn. Disse er basert på informasjon om kostnadskomponenter, makroforhold og estimater på prisutvikling. Konsernet har både eide og leasede driftsmidler som kontinuerlig tilpasses de gjeldende funksjonskrav og kunders kriterier for blant annet utslipp. Utskiftningstakten av disse vurderes på tidspunkt for inngåelse av kjøps- eller leiekontrakter og endrede behov følges opp løpende. Det er ikke identifisert noen vesentlige effekter knyttet til nedskrivning av denne typen eiendeler. Langsiktige finansielle effekter av overgangsrisiko er beheftet med stor usikkerhet, men er vurdert til å ikke ha vesentlig effekt på konsernets eiendeler.

Ansvarsrisiko kan innebære at økt ansvar knyttet til klimarelaterte hendelser overføres til entreprenøren, eller at komplekse eller uprøvde løsninger og byggemetoder skaper økt risiko for garantiansvar eller tvister. Det kan også gi endrede forsikringsvilkår gjennom dyrere forsikringspremier eller ikke-forsikringsbare hendelser og force majeure-tilfeller. AF Gruppen ønsker å sikre seg mot eller unngå risiko som vi ikke kan påvirke. Konsernet jobber derfor målrettet med å redusere effekten av denne typer risiko gjennom tett dialog med kunde, god kontraktsforståelse og kontinuerlig oppdatering av inngåtte forsikringsavtaler for å dekke tidsaktuelle behov.

I forbindelse med konsernets finansielle periodeavslutninger vurderes relevante klimarisikoer opp mot potensielle regnskapsmessige effekter, herunder:

- prosjektporteføljene gjennomgås på forretningsenhetsnivå hvert kvartal, med kvantitativ vurdering av utfallsrom i hvert prosjekt knyttet til identifiserte risikoer
- gjennomgang av tvistesaker og erstatningskrav
- vurdering av levetid av varige driftsmidler
- effekter av klimarelaterte hendelser eller endringer i prestasjoner mot budsjett som ligger til grunn for nedskrivningstester

AF Gruppens konsernfinansavdeling jobber tett sammen med konsernledelsen og andre ressurser internt som har klima og miljø som sitt ansvarsområde for å kvalitetssikre at relevante faktorer blir hensyntatt i konsernets regnskap. Det er ikke avdekket at klimarisiko har vesentlig effekt på konsernregnskapet for 2022..

NOTE 38 HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Verdensøkonomien har opplevd vesentlige endringer de siste årene. Pandemi og krig har ført med seg blant annet inflasjon, energikrise og leveringsutfordringer. Som en konsekvens av dette har de fleste land opplevd unormale prisøkninger og et rentenivå de ikke har vært vitne til på mange år. Økte markedspriser påvirker alle våre prosjekter, og byggeprosjektene har blitt påvirket i spesielt stor grad. Starten av 2023 har vist tendenser til en stabilisering av prisnivået på en rekke råvarer, men det er fortsatt knyttet usikkerhet til hvordan dette kan påvirke enkeltprosjekters fremdrift og kostnadsnivå. Lønns- og prisstigningsklausul i prosjekter vil bare delvis kompensere for denne økningen. I våre enheter innen eiendom har vi også sett effekten av økte rentenivåer ved nedgang i salg av nye boliger i andre halvår av 2022. Utviklingen av salg av nye boliger er blant annet knyttet opp til rentenivået og forventningene til potensielle renteheving er. Det er derfor knyttet usikkerhet til utviklingen av salg av nye boliger i 2023.

Det har ikke inntruffet hendelser etter årets slutt som ville hatt vesentlig effekt på det avlagte konsernregnskapet.

NOTE 39 VESENTLIGE REGNSKAPSMESSIGE VURDERINGER, ESTIMATER OG FORUTSETNINGER

Ledelsen har i utarbeidelsen av årsregnskapet brukt estimater og forutsetninger som har påvirket den regnskapsmessige verdsettelsen av eiendeler og gjeld, fastsettelsen av inntekter og kostnader samt opplysning om potensielle forpliktelser. Estimatene og de underliggende forutsetningene vurderes løpende basert på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som vurderes rimelige under nåværende omstendigheter. Estimatene som legges til grunn i regnskapet er basert på ensartede prinsipper.

Endringer i regnskapsmessige estimater innregnes i den perioden endringene oppstår. Hvis endringene gjelder fremtidige perioder fordeles effekten over inneværende og fremtidige perioder.

TILVIRKNINGSKONTRAKTER INNREGNET OVER TID

AF Gruppens virksomhet består i stor grad av utførelse av prosjekter med inntektsføring som innregnes over tid. Inntektsføring over tid baseres på estimater og vurderinger som er foretatt etter ledelsens beste skjønn. For utfyllende opplysninger om inntektsføringsprinsipper, se note 40 Vesentlige regnskapsprinsipper under avsnittet Prinsipper om inntektsføring.

Estimatene med størst påvirkning på inntektsføring knytter seg til vurdering av sluttprognose, fremdrift, variabelt vederlag, eventuelle tvister eller uenigheter med byggherre, m.m. Vurderingenes omfang og kompleksitet medfører at faktisk dekningsbidrag ved prosjektenes avslutning kan avvike fra de vurderinger som er gjort ved årsslutt. Inntekt er innregnet i den grad ledelsen vurderer at det er svært lite sannsynlig at en reversering av akkumulerte inntekter vil finne sted.

Dekningsgrad i prosjektene vurderes ved hver regnskapsperiode etter et beste estimat basert på ledelsens skjønn og erfaring. Konsernets prinsipp er å ta en lavere andel av forventet inntekt i begynnelsen av prosjektet når usikkerheten er størst, og en tilsvarende høyere andel av forventet inntekt mot slutten av prosjektet. Formålet er å unngå reversering av tidligere resultatføringer. Vurderingen av dekningsgraden vil påvirke inntektsføringen i perioden.

Fremdrift vurderes etter input- eller output-metoden, avhengig av kontraktene. Fremdrift er et estimat, og vil påvirke periodisering på prosjekter som inntektsføres over tid.

Variabelt vederlag er et estimat som inngår i forventet transaksjonspris, og er vanlig i tilvirkningskontrakter. AF Gruppens prinsipp er å innregne variabelt vederlag i transaksjonsprisen etter et forsiktig beste estimat når det er rimelig sikkert at det ikke vil reverseres. Vurderingen av variabelt vederlag påvirker fremdriftsvurderingen i de tilfellene man har en output-basert fremdriftsmåling og estimert dekningsgrad i prosjektene.

Tvister og uenigheter med kontraktsmotpart innregnes etter et forsiktig beste estimat i konsernregnskapet.

Estimatene og forutsetningene knyttet til inntektsføring vil påvirke identifisert kontraktsfordring i prosjektene, det vil si beløpet som konsernet mener å ha ubetinget rett på som følge av leverte varer og tjenester. Kontraktsfordringen er beregnet som fakturerte kundefordringer fratrukket avsetning til tap og fakturerte inntekter som vurderes å ikke være opptjent enda. Fremdriftsvurdering og vurdering av utfallet av tvister og uenigheter vil ha størst betydning for kontraktsfordringen.

Som en konsekvens av estimater rundt inntektsføring vil prosjektene, i tillegg til en eventuell kontraktsfordring, ha en utestående kontraktseiendel eller -forpliktelse mot en kunde, avhengig av hvorvidt tjenesteleveransen eller betalingen har funnet sted først. Estimatene som vil ha størst konsekvens for størrelsen på kontraktseiendelen eller -forpliktelsen vil være fremdriftsvurderingen og dekningsgraden i prosjektene.

Regnskapslinjer med vesentlige estimat-poster knyttet til prosjekter	Note-henvisning	Innregnet verdi prosjektrelaterte poster (MNOK)	2022	2021
Inntekter fra tilvirkningskontrakter og leveranse av tjenester	6		30 731	27 519
Kortsiktige fordringer og kortsiktig gjeld	10, 17	Kontraktseiendeler:	2 021	1 547
		Kontraksfordringer:	3 340	2 923
		Kontrakts-forpliktelser:	1 546	959
Avsetninger	16	Garantiarbeider	384	317
		Øvrige avsetninger	210	190

GOODWILL

Goodwill avskrives ikke, men testes årlig for mulig verdifall. I nedskrivningstesten blir innregnet verdi av goodwill og netto arbeidskapital i finansiell stilling målt mot gjenvinnbart beløp fra kontantgenererende enheter. Gjenvinnbart beløp fra kontantgenerende enheter fastsettes ved beregninger av bruksverdi. Det er knyttet usikkerhet til beregningen av bruksverdi som følge av at ledelsen utøver skjønn i estimeringen av fremtidige kontantstrømmer og ved fastsettelsen av relevant diskonteringsrente. For beskrivelse av utførte tester og nøkkelforutsetninger for disse, herunder også sensitivitetsanalyser, henvises det til note 13 - Immaterielle eiendeler.

Regnskapslinjer med vesentlige estimat-poster knyttet til goodwill	Note-henvisning	Innregnet verdi goodwill (MNOK)	2022	2021
Immaterielle eiendeler	5, 13		4 455	4 328

NOTE 40 REGNSKAPSPRINSIPPER

KONSOLIDERINGSPRINSIPPER

Datterselskaper

Konsernregnskapet omfatter selskapsregnskapet til AF Gruppen ASA (morselskap) og tilhørende datterselskaper. Datterselskaper er alle enheter som konsernet har kontroll over. Kontroll over en enhet oppstår når konsernet er utsatt for variabilitet i avkastningen fra enheten og har evnen til å påvirke denne avkastningen gjennom sin makt over enheten. Normalt oppnås kontroll når konsernet eier mer enn 50 prosent av aksjene i selskapet. Datterselskaper konsolideres fra dagen kontroll oppstår og frem til kontroll eventuelt opphører.

Rapporterte tall fra datterselskapene omarbeides om nødvendig for å oppnå samsvar med konsernets regnskapsprinsipper.

Konserninterne transaksjoner og konsernmellomværende

Konserninterne transaksjoner og konsernmellomværende, inkludert internfortjeneste og urealisert gevinst og tap, er eliminert.

Virksomhetssammenslutninger

Virksomhetssammenslutninger innregnes etter oppkjøpsmetoden. Vederlaget som er ytt måles til virkelig verdi av overførte eiendeler, pådratte forpliktelser og utstedte egenkapitalinstrumenter. Eventuelle betingede vederlagselementer inkluderes i vederlaget til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Betingede vederlag som ikke gjøres opp i egenkapitalinstrumenter er gjeld som måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Utgifter knyttet til oppkjøp innregnes som kostnad i resultatet etter hvert som de påløper.

Ved kjøp av selskaper foretas en vurdering av om kjøpet reelt sett er kjøp av virksomhet eller kjøp av eiendeler. Dersom formålet med transaksjonen reelt sett er kjøp av eiendeler allokeres hele kjøpesummen, inklusive overtatt gjeld, til kjøpte eiendeler proratarisk i forhold til virkelig verdi. Det innebærer at det ikke avsettes for utsatt skatt ved kjøp av eiendeler.

Ved kjøp av virksomhet innregnes identifiserbare eiendeler og forpliktelser, inkludert identifiserte merverdier, til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet. Dersom summen av vederlaget på overtakelsestidspunktet overstiger virkelig verdi av netto identifiserbare eiendeler og forpliktelser i den oppkjøpte virksomheten, innregnes det som gjenstår som goodwill. Goodwill allokeres til kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter. Goodwill amortiseres ikke, men testes årlig for verdifall. Virkelig verdi av goodwill vurderes oftere enn en gang i året dersom det er hendelser eller endrede forhold som indikerer mulig verdifall.

Dersom virkelig verdi av netto eiendeler i en virksomhetssammenslutning overstiger vederlaget (negativ goodwill) innregnes det som gjenstår i resultatet på overtakelsestidspunktet.

Det avsettes for utsatt skatt på forskjellen mellom virkelig verdi og balanseført verdi av identifiserte eiendeler og forpliktelser i en virksomhetssammenslutning med unntak av goodwill.

Virksomhetssammenslutninger ved trinnvise oppkjøp

Ved trinnvise oppkjøp måles tidligere eierandeler i det oppkjøpte selskapet på nytt til virkelig verdi på overtakelsestidspunktet når AF Gruppen oppnår kontroll over selskapet. Eventuelle gevinster eller tap innregnes i resultatet. Gevinst eller tap beregnes som forskjellen mellom virkelig verdi av tidligere eierandel på overtakelsestidspunktet og balanseført verdi justert for det beløpet som akkumulert er innregnet i konsernets egenkapital via andre inntekter og kostnader (OCI) som skal reklassifiseres til resultatet ved avhendelse.

Endring i eierinteresser med tap av kontroll

Når konsernet ikke lenger har kontroll måles eventuell gjenværende eierinteresse til virkelig verdi med gevinst-/tapsføring over resultatet. I den videre regnskapsføringen utgjør virkelig verdi på tidspunktet for tap av kontroll anskaffelseskost, enten som investering i tilknyttet selskap, felleskontrollerte ordninger eller finansiell eiendel. Beløp som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI) relatert til dette selskapet behandles som om konsernet hadde avhendet underliggende eiendeler eller gjeld. Dette kan medføre at beløp som tidligere er innregnet i andre inntekter og kostnader (OCI) reklassifiseres til resultatet.

Ikke-kontrollerende eierinteresser og endring i eierinteresser uten endring av kontroll

Ikke-kontrollerende eierinteresser inkluderer ikke-kontrollerende eieres andel av innregnet verdi av datterselskaper inkludert andel av identifiserte merverdier på overtakelsestidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteressers andel av goodwill beregnes i de tilfellene goodwill er innregnet også for ikke-kontrollerende eieres andel på oppkjøpstidspunktet. Ikke-kontrollerende eierinteresser kan være negative dersom andel av eiendeler og gjeld er negativ.

Transaksjoner med ikke-kontrollerende eiere i datterselskaper behandles som egenkapitaltransaksjoner. Ved kjøp av aksjer fra ikke-kontrollerende eiere innregnes forskjellen mellom vederlaget og aksjenes forholdsmessige andel av balanseførte verdi av nettoeiendeler i datterselskapet mot egenkapitalen til morselskapets eiere. Gevinst eller tap ved salg til Ikke-kontrollerende eiere innregnes tilsvarende mot egenkapitalen.

Felleskontrollerte ordninger og tilknyttede selskaper

Felleskontrollerte ordninger er ordninger hvor to eller flere deltakere har felles kontroll over ordningen gjennom en kontraktsfestet avtale. Felleskontrollerte ordninger klassifiseres som felleskontrollert driftsordning eller felleskontrollert virksomhet. I en felleskontrollert driftsordning har deltakerne med felles kontroll rettigheter til eiendelene og hefter for forpliktelsene i ordningen. I en felleskontrollert virksomhet har deltakerne med felles kontroll rettigheter til nettoeiendelene i fellesordningen.

Sentralt i vurderingen av om en felleskontrollert ordning er felleskontrollert drift eller felleskontrollert virksomhet er om denne er organisert som en separat enhet. Dersom det ikke er en separat enhet klassifiseres ordningen som felleskontrollert drift. I motsatt fall vurderes juridisk form, betingelsene i den kontraktsmessige avtalen og andre forhold og omstendigheter for å fastslå om dette dreier seg om felleskontrollert virksomhet eller felleskontrollert drift. AF Gruppen har en enhet som er klassifisert som felleskontrollert driftsordning. De resterende felleskontrollerte ordningene er vurdert å være felleskontrollert virksomhet.

Felleskontrollert driftsordning gjennomføres gjennom et ansvarlig selskap hvor to eller flere virksomheter inngår en entreprenørkontrakt i felleskap. Arbeidsfellesskapet defineres gjennom at virksomhetene har felles solidarisk ansvar og AF Gruppen innregner sin andel av eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader i konsernregnskapet.

Tilknyttede selskaper er enheter der konsernet har betydelig innflytelse, men ikke kontroll over den finansielle og operasjonelle styringen. Normalt inntreffer dette ved eierandel mellom 20 og 50 prosent.

Felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper innregnes til anskaffelseskost på kjøpstidspunktet. Videre innregnes enhetene etter egenkapitalmetoden. Balanseført beløp inkluderer eventuelle merverdier og goodwill identifisert på oppkjøpstidspunktet, redusert med senere avskrivninger, amortiseringer og nedskrivninger.

Konsernets andel av over- eller underskudd i felleskontrollert virksomhet og tilknyttede selskaper innregnes i resultatet og tillegges innregnet verdi av investeringene i finansiell stilling. Dette gjelder fra det tidspunktet betydelig innflytelse oppnås og inntil slik innflytelse opphører. Når konsernets tapsandel overstiger investeringen i en felleskontrollert virksomhet eller et tilknyttet selskap, reduseres konsernets innregnede verdi til null. Ytterligere tap innregnes ikke med mindre konsernet har fordringer mot selskapet eller en forpliktelse til å dekke dette tapet.

Urealisert inntekt og fortjeneste knyttet til transaksjoner med tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet er eliminert i henhold til konsernets andel av selskapet/virksomheten.

Omregning av fremmed valuta

Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Konsernregnskapet presenteres i norske kroner som både er den funksjonelle valutaen til morselskapet og presentasjonsvalutaen til AF.

Konsernselskaper

Resultatregnskap og finansiell stilling for konsernselskaper med funksjonell valuta forskjellig fra presentasjonsvalutaen til konsernet er omregnet på følgende måte:

- Poster i finansiell stilling er omregnet med kurs på balansedagen.
- Resultatposter er omregnet til transaksjonskurs. Som en tilnærming til transaksjonskurs er månedlige gjennomsnittskurser benyttet.
- Omregningsdifferanser innregnes i andre inntekter og kostnader (OCI).

Ved tap av kontroll, betydelig innflytelse eller felles kontroll blir den del av akkumulerte omregningsdifferanser knyttet til investeringen som er allokert til kontrollerende eierinteresser innregnet i resultatet. Ved delvis avhendelse av datterselskaper (ikke tap av kontroll) re-allokeres den forholdsmessige andelen av akkumulerte omregningsdifferanser til ikke-kontrollerende eierinteresser.

Goodwill og merverdier ved oppkjøp av en utenlandsk enhet behandles som eiendeler og forpliktelser i den oppkjøpte enheten og omregnes til balansedagens kurs.

PRINSIPPER FOR INNREGNING AV INNTEKTER

Inntekt innregnes resultatet i takt med leveransen av varer eller tjenester til kunder. Inntekter innregnes ekskl. merverdiavgift og eventuelle rabatter.

Anbudsutgifter og andre utgifter knyttet til å skaffe prosjekter, innregnes løpende som kostnad i resultatet.

Tilvirkningskontrakter

En vesentlig del av AF Gruppens virksomhet består av bygg- og anleggsprosjekter. Prosjektene utføres på vegne av offentlige og private byggherrer etter inngåtte kontrakter. Kjennetegnet for slike kontrakter er at de er byggherrefinansierte. Tilvirkningskontrakter består stort sett av kontrakter med én leveringsforpliktelse. Det kan forekomme kombinasjoner av kontrakter der det er vurdert at disse utgjør én felles leveringsforpliktelse.

Leveringsforpliktelsen i en tilvirkningskontrakter overføres vanligvis til kunden over tid, og inntekter innregnes i resultatet løpende i takt med fullføringsgraden og estimert transaksjonspris for leveringsforpliktelsene.

Progresjon i leveringsforpliktelsen, fullføringsgraden, beregnes som utført produksjon i forhold til avtalt produksjon. Det benyttes både input- og outputbaserte vurderinger av fullføringsgrad avhengig av hva som er hensiktsmessig i de enkelte kontraktene. Metoden for beregning av fullføringsgrad er konsistent benyttet for samme type kontrakter. Input-basert beregning av ferdigstillelsesgrad tar utgangspunkt i påløpte kostnader på balansedagen i forhold til estimerte totalkostnader i leveringsforpliktelsen. Output-basert beregning tar utgangspunkt i utført produksjon, det vil si gjennomført leveranse på balansedagen AF Gruppen har rett til betaling for, i forhold til avtalt produksjon i leveringsforpliktelsen. Uavhengig av metode for beregning av ferdigstillelsesgrad tas det en overordnet rimelighetsvurdering av ferdigstillelsesgraden mot kjente faktorer for å sikre at denne ikke ville blitt vesentlig annerledes ved bruk av en annen metode. Metodene som benyttes er vurdert å gi det beste estimatet på fullføring i prosjektene basert på de observerbare faktorene som er tilgjengelig i prosjektet på rapporteringstidspunktet.

Transaksjonspris i leveringsforpliktelsene beregnes etter beste estimat basert på avtalevilkår og skjønn. Transaksjonsprisen inkluderer både faste og variable elementer. Variabelt vederlag inkluderes i forventet transaksjonspris etter beste estimat når det er svært sannsynlig at dette ikke vil medføre en betydelig reversering av innregnede kumulative driftsinntekter. Det vurderes å være svært sannsynlig at kumulative driftsinntekter ikke vil reverseres når inntekten vurderes å være juridisk håndhevbar. Variabelt vederlag inkluderer også ikke-kontant vederlag. Dersom finansieringselementer identifiseres i kontraktene, vil disse hensyntas i forventet transaksjonspris.

I startfasen av et prosjekt innregnes en mindre andel enn forholdsmessig del av forventet fortjeneste i resultatet ettersom resterende risiko i prosjektet er vurdert å være høy. I sluttfasen av prosjektet innregnes en større andel av forventet fortjeneste i resultatet da prosjektresultatet på dette tidspunktet kan estimeres med høyere sikkerhet og utfallsrommet i prosjektet er redusert. En slik risikojustering av forventet dekningsgrad er særlig aktuelt på anleggsprosjekter og øvrige store prosjekter som går over flere år. Risikojustering kan oppstå som følge av en nedjustering av fullføringsgraden (påløpte kostnader delt på totale kostnader blir lavere som følge av at totale kostnader inkluderer fremtidige mulige kostnader som kan oppstå som følge av risiko), eller som en nedjustering i estimert transaksjonspris som følge av begrensning av estimater av variable vederlag. Hvilken metode som benyttes avhenger av hvorvidt fremtidig risiko ligger på inntekts- eller kostnadssiden.

Når prosjektets resultat ikke kan estimeres pålitelig vil kun inntekter tilsvarende påløpte prosjektkostnader innregnes i resultatet. Dersom et tapsprosjekt blir identifisert vil kontrakten vurderes i henhold til IAS 37, og en avsetning for tap føretas i inneværende periode tilsvarende beste estimat av de unngåelige utgifter som kreves for å gjøre opp kontraktsforpliktelsen. Unngåelige utgifter inkluderer kostnader som er direkte relatert til prosjektet, samt indirekte kostnader som er allokert til prosjektet.

Inntektsføring av omtvistede krav, krav for tilleggsarbeider, endringsordre, insentivbonuser o.l. starter når det er vurdert at AF Gruppens rettigheter til vederlaget er juridisk håndhevbare. I de fleste tilfeller er tilleggsarbeider og endringsordre ikke egne leveringsforpliktelser. De innregnes dermed i stor grad med kumulativ catch-up-effekt. Endringer som vurderes som en egen leveringsforpliktelse innregnes etter prospektiv metode.

Det gjøres avsetninger for konstaterte og påregnelige garantiarbeider. Garantiarbeider i AF Gruppens tilvirkningskontrakter er ikke en egen leveringsforpliktelse.

Tilbudsutgifter inkluderes i leveringsforpliktelsenes ferdigstillelsesgrad dersom det er vurdert at arbeidet som er utført vil bidra til å oppfylle leveringsforpliktelsen. Ineffektivitetsutgifter, det vil si utgifter som ikke var hensyntatt ved prisingen av en leveringsforpliktelse, innregnes som kostnad i resultatet når de inntreffer og inngår ikke i leveringsforpliktelsens fullføringsgrad. Ikke-installert materiale inkluderes ikke i prosjektets fullføringsgrad før det er installert og regnes som overlevert til kunden.

Egenregiprosjekter

Egenregiprosjekter består hovedsakelig av utvikling og oppføring av leilighetsbygg for salg. Et leilighetsbygg består av mange enheter, og det meste av salget skjer før oppstart av et prosjekt. Hver leilighet vurderes å være en egen leveringsforpliktelse.

Leiligheter selges til enkeltkunder og innregnes i resultatet ved overlevering av leiligheten. Kostnader ved egenregiprosjekter aktiveres løpende i

NOTE 40 REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

finansiell stilling som egenregiprosjekter under omløpsmidler frem til inntektsføring. Tilhørende forskuddsbetalinger fra kunden innregnes i kortsiktig gjeld.

Det gjøres avsetninger for konstaterte og påregnelige garantiarbeider. Garantiarbeider i AF Gruppens egenregiprosjekter er ikke en egen leveringsforpliktelse.

Rivingsarbeid

Rivingsarbeid omfatter riving av bygg, oljeplattformer og andre installasjoner. Rivingsarbeid er som oftest definert som én leveringsforpliktelse per kontrakt. Forventet vederlag inntektsføres over tid da kunden mottar og forbruker fordelene ved foretakets ytelser etter hvert som leveringsforpliktelsen oppfylles. Fremdrift i denne typen kontrakter måles etter en input-basert metode. Dette vurderes som et godt estimat på overføring av tjenesten til kunden da innsatsfaktorene i prosjektene er målbare, og påløper jevnt i forhold til overlevering av leverings-forpliktelsen.

Transaksjonsprisen vurderes tilsvarende som for tilvirkningskontrakter. Rivekontrakter inkluderer ofte et ikke-kontant vederlag i form av at AF overtar eierskap og ansvar for behandling av de revne konstruksjonene. Verdien av det ikke-kontante vederlaget vurderes etter beste estimat, og inkluderes i forventet transaksjonspris.

Salg av driftsmidler og andre varer

Gevinst/tap ved avgang av driftsmidler innregnes i resultatet når levering har funnet sted. Inntekter for salg av varer innregnes tilsvarende når overlevering av varen har funnet sted til kunden.

Finansinntekter

Renteinntekter innregnes i resultatet etter effektiv rente-metoden.

Utbytte inntektsføres når aksjonærenes rett til å motta utbytte er fastsatt av generalforsamlingen.

Ordrereserve

Resterende transaksjonspris på ikke ferdigstilte leveringsforpliktelser defineres som ordrereserve. Opplysninger om ordrereserve er oppført i segmentnote fordelt på neste års ordrereserve og senere års ordrereserve.

ØVRIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

Klassifisering av fordringer og gjeld

Kontraktseiendeler, kontraktsfordringer og kontraktsforpliktelse knyttet til bygg-, anleggs- og rivingsvirksomhet klassifiseres under omløpsmidler og kortsiktig gjeld i finansiell stilling.

En kontraktsfordring representerer AF Gruppens ubetingede rett til vederlag fra en kunde. Et vederlag er ubetinget dersom betalingen kun er avhengig av tid før den finner sted. En kontraktsfordring vil være summen av kundefordringer (fakturerte beløp) og «fakturert, ikke opptjent» beløp som reduserer kundefordringene. Dette beløpet representerer AFs vurdering av vår ubetingede rett på vederlag for varer og tjenester som er utført på vegne av kunden.

En kontraktseiendel representerer AF Gruppens betingede rett til vederlag fra en kunde. Kontraktseiendeler vil bestå av «opptjent, ikke fakturert» og «innestående». «Opptjent, ikke fakturert» representerer estimert utført produksjon på vegne av en kunde utover det som er fakturert eller betalt, og vil bli en ubetinget rett til betaling (en kontraktsfordring) ved oppfyllelse av milepæler i henhold til en avtalt betalingsplan. «Innestående» i henhold til Norsk Standard-kontrakter representerer en sikkerhet for byggherre under byggeperioden, og er et prosentvis beløp av løpende fakturaer som holdes tilbake til prosjektet er overlevert og sluttfaktura utstedes.

En kontraktsforpliktelse er en forpliktelse til å overføre varer eller tjenester til en kunde der vederlaget allerede er mottatt. «Forskudd fra kunder» representerer et slikt mottatt vederlag. Dette er en kontraktsforpliktelse og presenteres som en kortsiktig gjeld i finansiell stilling.

En kontraktseiendel eller kontraktsforpliktelse til samme kunde knyttet til samme kontrakt presenteres netto dersom det ikke foreligger forhold som gjør at motregning ikke er tillatt.

En eventuell forskjell mellom påløpte kostnader i prosjektet og mottatte fakturaer innregnes mot annen kortsiktig gjeld med mindre det gjelder kjøp av varer som innregnes som varelager.

Egenregiprosjekter (inkludert utbyggingstomter) er oppført som omløpsmidler.

Øvrige fordringer og gjeld med forfall utover ett år er klassifisert som anleggsmidler og langsiktig gjeld. Første års avdrag på langsiktig gjeld klassifiseres som kortsiktig gjeld.

Avsetning for garantier på prosjekter klassifiseres som kortsiktig selv om en stor del av avsetningen forventes å forfalle senere enn ett år frem i tid.

Omregning av transaksjoner og balanseposter i fremmed valuta

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til den funksjonelle valutaen basert på dagskurs på transaksjonstidspunktet.

Valutagevinster og -tap knyttet til kundefordringer, leverandørgjeld og andre balanseposter som er knyttet til driften presenteres under netto gevinster og tap i resultatregnskapet med øvrig spesifikasjon i note.

Valutagevinster og -tap knyttet til lån, kontanter og kontantekvivalenter innregnes netto under finans i resultatet med øvrig spesifikasjon i note.

Skatt

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring utsatt skatt. Skatt blir resultatført med mindre den relaterer seg til poster som er ført i oppstillingen over andre inntekter og kostnader (OCI) eller direkte mot egenkapitalen. I disse tilfellene blir skatten også ført i andre inntekter og kostnader (OCI) eller direkte mot egenkapitalen.

Det er lovverket som er vedtatt, eller i all hovedsak vedtatt, av skattemyndighetene i de landene der konsernets datterselskaper eller tilknyttede selskaper opererer som er gjeldende for beregningen av betalbar og utsatt skatt.

Det er innregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld.

Utsatt skattefordel innregnes i finansiell stilling i den grad det er sannsynlig at fremtidig skattepliktig inntekt vil utligne de skattereduserende midlertidige forskjellene.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt motregnes dersom det gjelder inntektsskatt ilagt av samme skattemyndighet og det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne disse. Det er en forutsetning for motregning mellom ulike skattepliktige foretak at konsernet har mulighet for, og til hensikt å gjøre opp, forpliktelsene og eiendelene netto.

Usikre skatteforpliktelser, eller omtvistede skatteposisjoner, innregnes etter beste estimat. Beste estimat vurderes å være siste domsavsigelse eller ligningsvedtak.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler måles til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte av- og nedskrivninger. Når eiendeler selges eller utrangeres blir verdien som er innregnet i finansiell stilling fraregnet og eventuelt tap eller gevinst innregnes i resultatet. Anskaffelseskost inkluderer alle utgifter som kan henføres direkte til kjøp eller tilvirkning av eiendelen. For egentilvirkede driftsmidler inngår også andel av andre utgifter som kan henføres til driftsmiddelet og lånekostnader i anskaffelseskost.

Varige driftsmidler innregnes i finansiell stilling dersom det er sannsynlig at framtidige økonomiske fordeler knyttet til eiendelen vil tilflyte foretaket og eiendelens anskaffelseskost kan måles pålitelig. Etterfølgende utgifter ved ombygging og utskiftning av deler balanseføres dersom tilsvarende kriterier er oppfylt. Gjenstående innregnet verdi knyttet til utskiftede deler resultatføres. Kostnader til service, reparasjon og vedlikehold innregnes i resultatet løpende.

Hver vesentlig komponent av varige driftsmidler avskrives over estimert utnyttbar levetid. Produksjonsrelaterte maskiner avskrives hovedsakelig degressivt, mens øvrige driftsmidler avskrives ved bruk av lineær metode.

Leide driftsmidler som ikke forventes overtatt ved utløp av leieperioden avskrives over det korteste av leieperioden og utnyttbar levetid. Leide driftsmidler som forventes overtatt ved utløp av leieperioden avskrives over forventet levetid.

Avskrivningsperiode og -metode vurderes årlig, og utrangeringsverdi estimeres ved hver årsavslutning. Endringer innregnes som en estimatendring.

Immaterielle eiendeler

Goodwill

Goodwill innregnes til anskaffelseskost med fradrag for eventuelle nedskrivninger. Goodwill amortiseres ikke, men testes årlig for verdifall. Eventuelle nedskrivninger av goodwill reverseres ikke selv om grunnlaget for verdifallet ikke lenger er til stede.

Goodwill allokeres til de kontantgenererende enheter eller grupper av kontantgenererende enheter som er oppkjøpt eller som forventes å få synergier fra oppkjøpet.

Patenter og lisenser

Utgifter for patenter og lisenser er balanseført og amortiseres lineært over forventet brukstid, vanligvis fra 5 til 10 år.

Programvare

Utgifter knyttet til kjøp av ny programvare er balanseført som en immateriell eiendel dersom disse utgiftene ikke er en del av anskaffelseskostnaden til hardware. Normalt amortiseres programvare lineært over 3 år. Utgifter pådratt for å vedlikeholde eller opprettholde fremtidig nytte av programvare kostnadsføres med mindre endringene i programvaren øker den fremtidige økonomiske nytten av programvaren.

Kontraktsfestede kundeforhold / kunderelasjoner

Kontraktsfestede kundeforhold / kunderelasjoner som anskaffes separat innregnes til virkelig verdi (kost) på anskaffelsestidspunktet. Kontraktsfestede kundeforhold anskaffet i virksomhetssammenslutninger innregnes til virkelig verdi på oppkjøpstidspunktet. Kontraktsfestede kundeforhold har begrenset utnyttbar levetid og føres til anskaffelseskost med fradrag for akkumulert amortisering. Amortisering foretas lineært over kundeforholdets forventede levetid.

Verdifall på ikke-finansielle eiendeler

Immaterielle eiendeler med ubestemt utnyttbar levetid og goodwill amortiseres ikke, men testes årlig for verdifall. Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som amortiseres vurderes for verdifall når det foreligger indikatorer på at fremtidig inntjening ikke kan forsvare eiendelens balanseførte beløp.

Forskjellen mellom balanseført verdi og gjenvinnbart beløp resultatføres som nedskrivning. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av virkelig verdi fratrukket salgsutgifter og bruksverdi. Ved vurdering av verdifall grupperes de immaterielle eiendelene på det laveste nivået der det er mulig å skille ut uavhengige inngående kontantstrømmer (kontantgenererende enheter).

Ved hver rapporteringsdato vurderes mulighetene for reversering av tidligere nedskrivninger på varige driftsmidler og immaterielle eiendeler som amortiseres.

Leieavtaler

For å avgjøre om en avtale er en leieavtale eller inneholder et leieelement, vurderes substansen av avtalen. Dersom oppfyllelse av avtalen betinger bruk av en spesifikk eiendel eller gruppe av underliggende eiendelen og overdrar retten til å kontrollere bruken av den underliggende eiendelen i en periode i bytte mot et vederlag, behandles avtalen som en leieavtale etter IFRS16. AF Gruppen har betydelig leie av anleggsmaskiner og en del kontorlokale, men også leie knyttet til produksjonsanlegg og billeie.

Hver enkelt leiekomponent i kontrakten innregnes som en leiekontrakt separat fra ikke-leiekomponenter i kontrakten. På iverksettelsestidspunktet for en leieavtale innregnes en leieforpliktelse og en tilsvarende bruksretteiendel for alle leieavtaler. AF Gruppen har valgt å ikke balanseføre leieavtaler med kort varighet (leieperiode på 12 måneder eller kortere). For disse leieavtalene innregnes leiebetalingene som andre driftskostnader i resultatregnskapet når de påløper. Dette gjelder blant annet oppsigelige kortsiktige leieavtaler, som for eksempel brakkeleie. Tjenesteleveranser i kontrakter som er definert som «ikke-leiekomponenter» er skilt ut og innregnet i resultatet som driftskostnad separat fra leiekomponenten. I note er leieavtaler klassifisert som bruksrettighetseiendel og leieforpliktelser, og er en del av finansielle leiekontrakter for konsernet. Effektene av leieavtaler i konsernregnskapet er presentert i egen note.

Leieforpliktelser

Leieforpliktelsen klassifiseres som rentebærende gjeld i konsernregnskapet. Leieforpliktelser på iverksettelsestidspunktet beregnes som nåverdien av fremtidige faste leiebetalinger, og evt. restverdier ved avslutning av en leiekontrakt. Leieperioden representerer den uoppsigelige perioden av leieavtalen, i tillegg til perioder som omfattes av en opsjon enten om å forlenge eller si opp leieavtalen dersom konsernet med rimelig sikkerhet vil utøve denne opsjonen. Ved en evt. kjøpsopsjon vil leieforpliktelsen inkludere utøvelseskurs for en kjøpsopsjon. For de fleste leiekontraktene i AF Gruppen er det ikke en opsjon om utkjøp etter endt leieavtale. Det er ikke knyttet vesentlig estimatusikkerhet til vurderinger rundt opsjonsperioder og verdier på balanseførte leiekontrakter.

Leieforpliktelsen måles etterfølgende ved å øke den balanseførte verdien for å gjenspeile renten på leieforpliktelsen, redusere den balanseførte verdien for å gjenspeile utførte leiebetalinger og måle den balanseførte verdien på nytt for å gjenspeile eventuelle revurderinger eller endringer av leieavtalen, eller for å reflektere justeringer i leiebetalinger som følger av justeringer i indekser eller rater.

Forpliktelsen beregnes med en diskonteringsrente tilsvarende den marginale lånerenten for det aktuelle selskapet, for hver klasse av underliggende eiendel, og justert for avtalens gjenværende leieperiode.

NOTE 40 REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Bruksretteiendeler

Bruksretteiendeler måles til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger lineært over leieperiodens løpetid, og tap ved verdifall, justert for eventuelle nye målinger av leieforpliktelsen.

Konsernet anvender IAS 36 Verdifall på eiendeler for å fastslå om bruksretteiendelen er verdiforringet og for å innregne eventuelle påviste tap ved verdifall.

Finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler

Finansielle eiendeler klassifiseres i følgende målekategorier: virkelig verdi med verdiendring over resultatet, virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI) og amortisert kost. Målekategori bestemmes ved førstegangsinnregning av eiendelen. For finansielle eiendeler skilles det mellom gjeldsinstrumenter og egenkapital-instrumenter. Klassifisering av finansielle eiendeler bestemmes ut fra kontraktsmessige vilkår for de finansielle eiendelene og hvilken virksomhetsmodell som brukes for styring av porteføljen som eiendelene inngår i.

Finansielle eiendeler som er gjeldsinstrumenter

Gjeldsinstrumenter med kontraktfestede kontantstrømmer som bare er betaling av rente og hovedstol på gitte datoer og som holdes i en virksomhetsmodell med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer skal i utgangspunktet måles til amortisert kost. Tilsvarende instrumenter der formålet er både å motta kontraktsmessige kontantstrømmer og kontantstrømmer fra salg, skal i utgangspunktet måles til virkelig verdi med verdiendring over andre inntekter og kostnader (OCI), men med renteinntekter, valutaomregningseffekter og eventuelle nedskrivninger innregnet i det ordinære resultatet. Verdiendringer innregnet over andre inntekter og kostnader (OCI) skal reklassifiseres til resultatet ved salg eller annen avhendelse av eiendelene. Øvrige gjeldsinstrumenter skal måles til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Derivater

Derivater presenteres som eiendeler når virkelig verdi er positiv og som gjeld når virkelig verdi er negativ. Alle derivater måles til virkelig verdi, og normalt med verdiendring i resultatet. Virkelig verdiendring av valutaterminkontrakter og råvarederivater innregnes i driftsresultatet, mens virkelig verdiendring på rentebytteavtaler innregnes i resultatet under finansposter. Verdiendring på derivater som er utpekt til sikringsinstrumenter og tilfredsstiller dokumentasjonskravene i IFRS 9 innregnes i tråd med prinsippene for sikringsbokføring. For kontantstrømsikring innregnes endringer i den virkelige verdien av derivatet i andre inntekter og kostnader (OCI). Posteringene reverseres og innregnes som en inntekt eller kostnad i den perioden den sikrede transaksjonen innregnes i resultatet. Rentederivater samt valuta- og råvareterminkontrakter med forfall innen 12 måneder presenteres som kortsiktige derivater, og kontrakter med forfall utover 12 måneder klassifiseres som langsiktige derivater i finansiell stilling.

Investeringer i egenkapitalinstrumenter

Investering i egenkapitalinstrumenter innregnes i finansiell stilling til virkelig verdi. Verdiendringer innregnes som hovedregel i det ordinære resultatet, men et egenkapitalinstrument som ikke er holdt for handelsformål og som ikke er et betinget vederlag etter en virksomhetsoverdragelse, kan øremerkes som målt til virkelig verdi med verdiendringer over andre inntekter og kostnader (OCI). Ordinært utbytte resultatføres. Akkumulerte verdiendringer reklassifiseres ikke til resultatet ved avhendelse.

Finansielle forpliktelser

Finansielle forpliktelser som blant annet rentebærende gjeld måles til amortisert kost, med unntak av finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi over resultatet på grunn av at de er holdt for handelsformål, og finansielle forpliktelser som er øremerket til måling til virkelig verdi over resultatet.

Fordringer

Kortsiktige og langsiktige fordringer er vurdert til amortisert kost ved hjelp av effektiv rente-metoden. På grunn av kort løpetid på kundefordringer og andre fordringer vil fordringene i praksis oppføres til pålydende med fradrag for forventet tap.

Beholdninger

Beholdninger balanseføres til det laveste av anskaffelseskost og netto salgspris. Beholdningene består i hovedsak av reservedeler, utstyr og materialer til bruk i produksjonen. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO-metoden, og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og utgifter for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Egenkapital

Egne aksjer

Ved tilbakekjøp av egne aksjer føres kjøpspris inklusive utgifter som kan henføres direkte som fradrag i egenkapital. Egne aksjer presenteres som reduksjon av egenkapital.

Omregningsdifferanser

Omregningsdifferanser oppstår i forbindelse med valutaforskjeller i konsolideringen av utenlandske enheter. Enheter med en annen funksjonell valuta enn NOK konsolideres steg for steg. Dette innebærer at omregningsdifferanser identifiseres på ulike nivåer i tråd med konsernstrukturen og reklassifiseres til resultatet ved avgang av datterselskap der direkte morselskap har en annen funksjonell valuta.

Avsetning for utbytte

Utbytte innregnes som gjeld når det er vedtatt av generalforsamlingen. Dette innebærer at foreslått, ikke vedtatt utbytte inngår i egenkapitalen.

Ytelser til ansatte

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Konsernet har ytelsesbaserte pensjonsordninger i de norske selskapene for ansatte født i 1951 og tidligere og som var ansatt i konsernet før 1. januar 2003. Pensjonsordningene er finansiert gjennom fondsopplegg i forsikringsselskap. Netto forpliktelse er beregnet med utgangspunkt i nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som den ansatte har opptjent på balansedagen fratrukket virkelig verdi av pensjonsmidler. Planens opptjeningsformel benyttes som allokeringsmetode. Aktuarmessige gevinster og tap innregnes over andre inntekter og kostnader (OCI) i den perioden de oppstår.

AF har er en ytelsesbasert flerforetaksordning for AFP som finansieres gjennom premier fastsatt til 1 % av lønnen. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling eller allokering av forpliktelser og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen derfor behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalinger kostnadsføres løpende og ingen avsetninger foretas i regnskapet. Premien er fastsatt til 2,4 % av samlede utbetalinger til arbeidstakere mellom 1 G og 7,1 G. Det er ingen fondsoppbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke de kommende årene.

Ansatte i de svenske datterselskapene er medlemmer i en innskuddsbasert pensjonsordning. Det samme gjelder de ansatte i Norge som ikke er medlem av ytelsesbaserte pensjonsordninger. Periodens netto pensjonskostnad inngår i lønnskostnader.

NOTE 40 REGNSKAPSPRINSIPPER FORTS.

Innskuddsbaserte pensjonsordninger

AF har en innskuddsbasert pensjonsordning for alle ansatte i Norge som ikke omfattes av den ytelsesbaserte ordningen. Pensjonspremien kostnadsføres når den påløper. AF har ingen forpliktelser utover dette.

Aksjebasert avlønning

AF Gruppen tilbyr ansatte rabatterte aksjer med bindingstid på ett år, enten ved salg av egne aksjer eller ved rettet emisjon. Aksjesalget innregnes i henhold til reglene for aksjebasert avlønning.

Ved salg av egne aksjer til ansatte kostnadsføres rabatten til virkelig verdi på tildelingstidspunktet. For børsnoterte aksjer, dvs. aksjer i AF Gruppen ASA, tas det ikke hensyn til eventuell bindingstid ved verdsettelse av rabatten som kostnadsføres.

AF Gruppen tilbyr også aksjeopsjoner til ansatte gjennom et treårig opsjonsprogram. Hver opsjon gir rett til å kjøpe en aksje på et avtalt fremtidig tidspunkt til en fastsatt kurs. Opsjonene måles til virkelig verdi på tildelingstidspunktet. Beregnet verdi for den estimerte andelen av opsjonene som forventes innløst innregnes i resultatet som lønnskostnad, med motpost annen innskutt egenkapital. Kostnaden fordeles over perioden frem til den ansatte får en ubetinget rett til å innløse opsjonene. På hver balansedag revurderes estimatet for antall opsjoner som forventet innløst. Eventuelle endringer reduserer kostnaden kumulativt med tilsvarende justering av egenkapitalen.

Arbeidsgiveravgift for lønnsfordel knyttet til utestående opsjoner innregnes i resultatet etter beste estimat på forpliktelsen.

Avsetninger

En avsetning innregnes når konsernet har en forpliktelse (rettslig eller selvpålagt) som følge av en tidligere hendelse, og det er sannsynlig (mer sannsynlig enn ikke) at det vil skje et økonomisk oppgjør som følge av denne forpliktelsen som kan måles pålitelig. Hvis effekten er betydelig beregnes avsetningen ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risikoer spesifikt knyttet til forpliktelsen.

Restruktureringsavsetninger innregnes når konsernet har godkjent en detaljert og formell restruktureringsplan, og restruktureringen enten har startet eller har blitt offentliggjort.

En avsetning for garanti innregnes i samme leveringsforpliktelse som de underliggende prosjekter og tjenester. Avsetningen er basert på historisk informasjon om garantier og sannsynligheten for garantikostnaden inntreffer.

Avsetning for tapsbringende kontrakter innregnes når konsernets forventede inntekter fra en kontrakt er lavere enn unngåelige kostnader som påløper for å innfri forpliktelsene etter kontrakten.
I forbindelse med gjennomførte virksomhetssammenslutninger kan det være avtalt salgsopsjoner på hele eller deler av selgernes gjenværende andeler i det overdratte selskapet. Salgspris på aksjene på tidspunkt for innløsning av opsjonene er i slike tilfeller avhengig av det overdratte virksomhetens fremtidige prestasjoner. Estimert virkelig verdi av utstedte salgsopsjonene neddiskonteres og innregnes som en forpliktelse på tidspunktet for virksomhetssammenslutningen med motpost i majoritetens egenkapital. Etterfølgende endringer i virkelig verdi av forpliktelsen innregnes i resultatet. Endringer i forpliktelsen som følger av at opsjonene ikke innløses innregnes direkte mot egenkapitalen.

Låneutgifter

Låneutgifter balanseføres i den grad de er kan henføres direkte til tilvirkning av en eiendel det tar betydelig tid å ferdigstille for bruk eller salg. AF Gruppen innregner låneutgifter som påløper under tilvirkning av egenregiprosjekter (boliger) i finansiell stilling. Tilsvarende gjøres for driftsmidler som tilvirkes for bruk i egen virksomhet. Aktiveringen av låneutgifter opphører når eiendelene er ferdigstilte.

Kontanter og kontantekvivalenter

Kontanter og kontantekvivalenter er konsernets bankbeholdning, og inkluderer likvide og bundne midler. I finansiell stilling er kassekreditt inkludert i lån under kortsiktig gjeld.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen forklarer periodens endring i kontanter og kontantekvivalenter. Definisjonen av kontanter og kontantekvivalenter i kontantstrømoppstillingen tilsvarer definisjonen i finansiell stilling. Kontantstrømoppstillingen er satt opp i henhold til den indirekte metoden og viser kontantstrøm fra henholdsvis operasjonelle-, investerings- og finansieringsaktiviteter. Betalte renter er klassifisert som finansieringsaktiviteter og mottatte renter er klassifisert som investeringsaktiviteter.

Betingede forpliktelser og eiendeler

Betingede forpliktelser er ikke innregnet i årsregnskapet. Det er opplyst om vesentlige betingede forpliktelser med unntak av betingede forpliktelser hvor sannsynligheten for forpliktelsen er lav. Betingede eiendeler er ikke innregnet i årsregnskapet, men opplyst om dersom det er sannsynlig at en fordel vil tilflyte konsernet.

Hendelser etter balansedagen

Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er hensyntatt i årsregnskapet. Hendelser etter balansedagen som ikke påvirker selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påvirke selskapets finansielle stilling i fremtiden, er opplyst om dersom dette er vesentlig.

SELSKAPSREGNSKAP

204 SELSKAPSREGNSKAP AF GRUPPEN ASA

205 Resultatregnskap
206 Finansiell stilling
207 Kontantstrømoppstilling

208 NOTER

208 **Note 1** Vesentlige regnskapsprinsipper
208 **Note 2** Ytelser til konsernsjefen og styret
209 **Note 3** Andre driftskostnader
209 **Note 4** Netto finansposter
210 **Note 5** Skattekostnader og utsatt skatt/ skattefordel
210 **Note 6** Investering i datterselskaper
211 **Note 7** Mellomværende med selskap i samme konsern
212 **Note 8** Aksjekapital og aksjonærinformasjon
214 **Note 9** Egenkapital
214 **Note 10** Garantier

215 Erklæring fra styrets medlemmer og konsernsjef
216 Revisors beretning

RESULTATREGNSKAP

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
Mottatt utbytte, konsernbidrag og gevinst på aksjer	6	1 516	1 016
Sum driftsinntekter og andre inntekter		1 516	1 016
Andre driftskostnader	2,3	-27	-28
Driftsresultat (EBIT)		1 488	988
Netto finansposter	4	24	49
Resultat før skatt (EBT)		1 512	1 038
Skattekostnad	5	-	-6
Årets resultat		1 512	1 032

TOTALRESULTAT

Beløp i MNOK	2022	2021
Årets resultat	1 512	1 032
Årets utvidede resultat	-	-
Årets totalresultat	1 512	1 032

FINANSIELL STILLING PER 31.12

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
EIENDELER			
ANLEGGSMIDLER			
Investering i datterselskap	6	3 052	2 252
Sum anleggsmidler		**3 052**	**2 252**
OMLØPSMIDLER			
Andre ikke-rentebærende fordringer på konsernselskap	7	1 418	988
Andre ikke-rentebærende fordringer		27	6
Sum omløpsmidler		**1 445**	**994**
Sum eiendeler		**4 497**	**3 245**
EGENKAPITAL OG GJELD			
EGENKAPITAL			
Aksjekapital	8, 9	5	5
Egne aksjer	9	-	-
Overkurs	9	361	237
Annen innskutt egenkapital	9	54	54
Sum innskutt egenkapital		**420**	**296**
Annen egenkapital	9	900	529
Sum opptjent egenkapital		**900**	**529**
Sum egenkapital		**1 320**	**824**
KORTSIKTIG GJELD			
Rentebærende gjeld til konsernselskaper	7	2 421	1 677
Skyldige offentlige avgifter	7	-	-
Betalbar skatt	5	-	6
Annen gjeld til konsernselskaper	7	52	41
Avsatt utbytte	9	709	694
Annen kortsiktig gjeld og avsetninger		3	3
Sum kortsiktig gjeld		**3 176**	**2 421**
Sum egenkapital og gjeld		**4 497**	**3 245**

Oslo, 30. mars 2023

Pål Egil Rønn *Styrets leder* **Hege Bømark** **Saloume Djoudat** **Kristian Holth** **Arne Baumann** **Hilde Kristin Herud**

Amund Tøftum *Konsernsjef* **Espen Jahr** **Hilde Wikesland Flaen** **Arne Sveen** **Erik Tømmeraas Veiby**

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i MNOK	Note	2022	2021
KONTANTSTRØM FRA DRIFTSAKTIVITETER			
Resultat før skatt		1 512	1 038
Periodens betalte skatt	5	-6	-2
Inntektsført utbytte og konsernbidrag		-1 516	-1 016
Endring i mellomværende konsernselskap		748	347
Endring i tidsavgrensede poster		-21	-25
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter		**717**	**342**
KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER			
Mottatt utbytte og konsernbidrag		1 092	631
Utbetaling ved kapitalforhøyelse i datterselskap		-800	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		**292**	**631**
KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER			
Innbetaling ved kapitalforhøyelse	9	125	119
Innbetaling ved salg av egne aksjer	9	57	51
Utbetaling ved kjøp av egne aksjer	9	-66	-27
Utbetaling av utbytte	9	-1 125	-1 116
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		**-1 010**	**-973**
Netto endring i likvider gjennom året		-	-
Likvide midler per 1. januar		-	-
Likvide midler per 31. desember		**-**	**-**

NOTE 1 VESENTLIGE REGNSKAPSPRINSIPPER

GENERELT

AF Gruppen ASA er et allmennaksjeselskap registrert i Norge. Selskapets hovedkontor er lokalisert i Innspurten 15, 0603 Oslo, Norge.

AF Gruppen ASA er et holdingselskap uten annen virksomhet enn investering i andre selskaper.

Selskapsregnskapet er utarbeidet i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS) som fastsatt av EU og etter bestemmelsen om forenklet IFRS i selskapsregnskapet gitt i egen forskrift til norsk regnskapslov § 3-9 5. ledd. (Forskrift om forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder, fastsatt av Finansdepartementet 7. februar 2022).

Det er utarbeidet konsernregnskap i samsvar med internasjonale regnskapsstandarder (IFRS). Konsernregnskapet kan fås utdelt ved forretningskontoret til AF Gruppen ASA, Helsfyr Atrium, Oslo eller på selskapets hjemmeside https://afgruppen.no.

For informasjon vedrørende nærstående parter, salg/kjøp av virksomhetsområder, resultat per aksje og hendelser etter balansedagen henvises det til relevante noter i konsernregnskapet.
Årsregnskapet til AF Gruppen ASA ble godkjent for publisering av styret 30. mars 2023.

De regnskapsprinsipper som er beskrevet for konsernet i notene til konsernregnskapet er konsistent benyttet for morselskapets selskapsregnskap. Det vises til note 40 i konsernregnskapet for en utførlig beskrivelse av anvendte regnskapsprinsipper.

Regnskapsprinsipper som kun er aktuelle for morselskapet eller avvikende fra konsernregnskapet er som følger:

AKSJER I DATTERSELSKAP

Datterselskaper vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Aksjer i datterselskaper testes for verdifall når det er forhold som indikerer dette. Dersom gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført beløp foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Nedskrivninger reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

UTBYTTE OG KONSERNBIDRAG

Regnskapspliktige som utarbeider selskapsregnskap etter forskrift til Regnskapslovens § 3-9 kan velge å regnskapsføre utbytte og konsernbidrag i samsvar med norsk regnskapslovs bestemmelser. AF Gruppen ASA har valgt å benytte seg av dette unntaket. Dette innebærer at utbytte og konsernbidrag mottatt og avgitt av morselskapet regnskapsføres året før de vedtas avgitt eller mottatt. Det samme gjelder eventuell skatteeffekt av slike transaksjoner.

NOTE 2 YTELSER TIL KONSERNSJEFEN OG STYRET

Beløp i TNOK	2022	2021
LØNN OG YTELSER TIL KONSERNSJEF		
Amund Tøftum		
Lønn	4 049	3 757
Bonus	7 659	5 071
Pensjon	84	75
Andre ytelser	229	195
Totalt	12 021	9 097
Honorar til styret:	3 792	3 660

Det er ingen ansatte i AF Gruppen ASA og selskapet er derfor heller ikke forpliktet til å ha pensjonsordning. Konsernsjefen er formelt ansatt i datterselskapet AF Gruppen Norge AS.

Det er gitt fullstendige opplysninger om lønnsordninger og godtgjørelser for konsernsjef, styret og ledende ansatte i konsernregnskapet.
For nærmere informasjon se note 7 - Lønnskostnader og note 33 - Ytelser til ledende ansatte og styret i konsernregnskapet.

NOTE 3 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

Beløp i MNOK	2022	2021
Godtgjørelse til revisor	-1	-1
Elerkostnader	-18	-17
Øvrige driftskostnader	-9	-10
Sum andre driftskostnader	-27	-28

Beløp i TNOK	2022	2021
GODTGJØRELSE TIL REVISOR		
Godtgjørelse for lovpålagt revisjon	-856	-569
Andre attestasjonstjenester	-115	-
Skatterådgivning	-	-
Andre tjenester utenfor revisjon	-	-20
Sum godtgjørelse til revisor	-971	-588

Godtgjørelse til revisor er presentert eksklusive merverdiavgift.

Honorarer til revisor for emisjon er ført mot overkurs og var totalt TNOK 45 (TNOK 25).

NOTE 4 NETTO FINANSPOSTER

Beløp i MNOK	2022	2021
FINANSINNTEKTER		
Renteinntekter fra selskap i samme konsern	24	49
Andre renteinntekter	-	-
Sum finansinntekter	24	49
FINANSKOSTNADER		
Andre rentekostnader	-	-
Sum finanskostnader	-	-
Netto finansposter	24	49

NOTE 5 SKATTEKOSTNADER OG UTSATT SKATT/SKATTEFORDEL

Beløp i MNOK	2022	2021
SKATTEKOSTNAD I RESULTATET		
Årets betalbare skatt	-	-6
Sum betalbar skatt	**-**	**-6**
Endring i utsatt skatt/skattefordel	-	-
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-	-
Sum endring utsatt skatt	**-**	**-**
Sum skattekostnad	**-**	**-6**
AVSTEMMING AV ÅRETS SKATTEKOSTNAD		
Resultat før skatt	1 512	1 038
Forventet inntektsskatt med nominell skattesats	**-333**	**-228**
Skatteeffekter av:		
- Permanente forskjeller	-1	-1
- Inntektsført utbytte og konsernbidrag uten skatt	333	223
Sum skattekostnad i resultatet	**-**	**-6**
BETALBAR SKATT I BALANSEN FREMKOMMER SOM FØLGER:		
Årets betalbare skatt	-	-6
Betalbar skatt i balansen	**-**	**-6**
MIDLERTIDIGE FORSKJELLER SOM INNGÅR I GRUNNLAGET FOR UTSATT SKATTEFORDEL/UTSATT SKATT		
Underskudd til fremføring	-	-
Grunnlag for utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen	**-**	**-**
Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i regnskapet	-	-

NOTE 6 INVESTERING I DATTERSELSKAP

Selskapets navn	Dato anskaffet	Kontoradresse	Eierandel	Stemmeandel
AF Gruppen Norge AS	05.09.85	Oslo	100,0 %	100,0 %
AF Gruppen Holding AS	25.09.17	Oslo	100,0 %	100,0 %
AF Offshore AS	02.04.09	Oslo	100,0 %	100,0 %
AF Energi og Miljø AS	15.01.09	Oslo	100,0 %	100,0 %
Betonmast Holding AS	28.10.19	Oslo	64,2 %	64,2 %

NOTE 7 MELLOMVÆRENDE MED SELSKAP I SAMME KONSERN

Beløp i MNOK	2022	2021
FORDRINGER KONSERNSELSKAP		
Mottatt konsernbidrag og utbytte	1 393	970
Fellesregistrering mva	25	18
Sum fordringer konsernselskap	**1 418**	**988**

Beløp i MNOK	2022	2021
GJELD KONSERNSELSKAP		
Eierkostnader	-	17
Gjeld konsernkontoordning	2 421	1 677
Fellesregistrering mva	52	24
Sum gjeld konsernselskap	**2 473**	**1 718**

Selskapet inngår i et konsernkontosystem tilrettelagt av DNB for AF Gruppen ASA og dets datterselskaper, der AF Gruppen Norge AS er toppkontoinnehaver. Deltakende selskap er solidarisk ansvarlig for innvilget kassekreditt. Per 31.12.2022 har selskapet et trekk på TNOK 2 420 913 i konsernkontosystemet. Konsernet hadde netto trekk på konsernkontoordningen ved utgangen av året.

NOTE 8 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

AKSJEKAPITALEN BESTÅR AV

	Antall	Pålydende	Balanseført
A-aksjer	107 702 000	0,05	5 385 100

AKSJONÆR	Antall aksjer	Andel	Endring 2021-2022
ØMF Holding AS	17 842 233	16,57 %	658 524
OBOS BBL	17 459 483	16,21 %	332 141
Constructio AS	15 288 012	14,19 %	592 665
Folketrygdfondet	8 387 757	7,79 %	-859 122
LJM AS	2 515 217	2,34 %	-
Artel Kapital AS	2 508 267	2,33 %	-
Vito Kongsvinger AS	1 911 676	1,77 %	-
Arne Skogheim AS	1 753 870	1,63 %	-
Janiko AS	1 350 186	1,25 %	-276 814
Moger Invest AS	1 242 609	1,15 %	-57 577
Ti største aksjonærer	**70 259 310**	**65,23 %**	**389 817**
Sum øvrige aksjonærer	37 442 690	34,77 %	507 683
Totalt antall aksjer	**107 702 000**	**100,00 %**	**897 500**

Aksjene har ingen stemmerettsbegrensninger og er fritt omsettelige. Hver aksje har én stemme.

Alle utstedte aksjer er fullt innbetalt per 31. desember 2022.

NOTE 8 AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON FORTS.

ANTALL AKSJER OG OPSJONER EIET AV STYRET OG LEDENDE PERSONER PER 31.12.2022

Styret		Opsjoner	Egne aksjer	Aksjer eid av nærstående
Pål Egil Rønn	aksjonærvalgt, styrets leder	-	207 225	-
Arne Baumann [1]	aksjonærvalgt	-	-	17 459 483
Kristian Holth [2]	aksjonærvalgt	-	-	16 309 521
Hege Bømark	aksjonærvalgt	-	-	-
Saloume Djoudat	aksjonærvalgt	-	-	-
Hilde Kristin Herud [3]	aksjonærvalgt	-	-	3 075
Erik Tømmeraas Veiby [4]	aksjonærvalgt	-	-	2 224 240
Arne Sveen	ansattvalgt	-	-	-
Hilde W. Flaen	ansattvalgt	3 915	29 016	-
Espen Jahr	ansattvalgt	5 933	5 057	-
Sum		**9 848**	**241 298**	**35 996 319**

[1] *Representerer OBOS BBL som eier 17 459 483 aksjer.*

[2] *Representerer Constructio AS og Flygind AS som eier henholdsvis 15 288 012 og 1 021 509 aksjer.*

[3] *Representerer Hilma Invest AS som eier 3 075 aksjer.*

[4] *Representerer Nærstående til Vito Kongsvinger AS og KB Gruppen Kongsvinger AS som eier henholdsvis 1 911 676 og 312 564 aksjer.*

Konsernledelsen		Opsjoner	Aksjer
Amund Tøftum	Konsernsjef/CEO	20 833	126 044
Anny Øen	Konserndirektør/CFO	10 445	26 299
Bård Frydenlund	Konserndirektør	20 833	179 385
Eirik Wraal	Konserndirektør	20 660	38 679
Geir Flåta	Konserndirektør	20 488	1 591
Tormod Solberg	Konserndirektør	14 513	49 853
Lars Myhre Hjelmeset	Konserndirektør	13 962	35 600
Sum		**121 734**	**457 451**

Styret har fullmakt til å erverve inntil 10 % av aksjekapitalen. Fullmakten er gyldig til ordinær generalforsamling planlagt til 12. mai 2023. Generalforsamlingen vedtok 15. mai 2020 en ny opsjonsordning for alle ansatte i AF Gruppen ASA med datterselskaper med rett til tegning av i alt 4 000 000 opsjoner i årene 2020, 2021 og 2022 og innløsning i 2023. Per 31.12.2022 er det utestående 3 505 712 opsjoner i denne ordningen, justert for ansatte som har sluttet. Aksjekursen for AF-aksjen på innløsningstidspunktet 1. mars 2023 var lavere enn utøvelseskursene. 1 361 opsjoner ble innløst. Resterende opsjoner bortfalt.

NOTE 9 EGENKAPITAL

Beløp i MNOK	Aksjekapital	Egne aksjer	Overkurs	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31. desember 2020	5	-	546	53	167	771
Kapitalforhøyelse	-	-	119	-	-	119
Kjøp av egne aksjer	-	-	-	-	-27	-27
Salg egne aksjer	-	-	-	-	51	51
Årets totalresultat	-	-	-	-	1 032	1 032
Tilleggsutbytte	-	-	-427	-	-	-427
Foreslått utbytte for 2021	-	-	-	-	-694	-694
Egenkapital 31. desember 2021	**5**	**-**	**237**	**54**	**529**	**824**
Kapitalforhøyelse	-	-	125	-	-	125
Kjøp av egne aksjer	-	-	-	-	-66	-66
Salg egne aksjer	-	-	-	-	57	57
Årets totalresultat	-	-	-	-	1 512	1 512
Tilleggsutbytte	-	-	-	-	-431	-431
Foreslått utbytte for 2022	-	-	-	-	-700	-700
Egenkapital 31. desember 2022	**5**	**-**	**361**	**54**	**900**	**1 320**

Selskapet har per 31. desember 2022 ingen (ingen) egne aksjer á kr 0,05. Egne aksjer erverves med tanke på salg til ansatte og som del av vederlag ved virksomhetsoppkjøp.

NOTE 10 GARANTIER

I forbindelse med inngåtte entreprenørkontrakter er datterselskapene underlagt sedvanlige entreprenørforpliktelser med tilhørende garantistillelser. AF Gruppen ASA har i den forbindelse garantert for datterselskaper i form av selvskyldnerkausjoner mot finansinstitusjoner. AF Gruppen ASA har videre garantert for kredittrammer i bank og skattetrekk for datterselskapene i form av selvskyldnerkausjoner. Det har historisk ikke vært tap knyttet til slike garantier i AF Gruppen ASA.

	2022		2021	
Beløp i MNOK	Ramme	Trukket	Ramme	Trukket
Garantier utstedt overfor byggherre	8 203	4 784	8 472	5 215
Garantier for skattetrekk og diverse	249	249	249	249
Leasingrammer	1 272	809	1 290	946
Kreditt og lånefasiliteter i bank	3 000	-	3 000	-
Sum	**12 724**	**5 842**	**13 011**	**6 410**

ERKLÆRING FRA STYRETS MEDLEMMER OG KONSERNSJEF

Om årsregnskapet for 2022 for AF Gruppen ASA bekrefter vi, etter vår beste overbevisning, at:

- Konsernregnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS som fastsatt av EU, med krav til tilleggsopplysninger som følger av regnskapsloven.
- Årsregnskapet for morselskapet AF Gruppen ASA er avlagt etter IFRS og etter bestemmelsen om forenklet IFRS i selskapsregnskapet gitt i forskrift til norsk regnskapslov § 3.9 5. ledd.
- Opplysningene i regnskapet gir et rettvisende bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet.
- Opplysningene i årsberetningen gir en rettvisende oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer AF Gruppen står overfor.

Oslo, 30. mars 2023

Pål Egil Rønn *Styrets leder* **Hege Bømark** **Saloume Djoudat** **Kristian Holth** **Arne Baumann** **Hilde Kristin Herud**

Amund Tøftum *Konsernsjef* **Espen Jahr** **Hilde Wikesland Flaen** **Arne Sveen** **Erik Tømmeraas Veiby**

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.

REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i AF Gruppen ASA

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for AF Gruppen ASA, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av finansiell stilling per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av finansiell stilling per 31. desember 2022, resultatregnskap, endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2022 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for AF Gruppen ASA sammenhengende i 6 år fra valget på generalforsamlingen den 12. mai 2017 for regnskapsåret 2017.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2022. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

Vi har kommet til at *inntektsføring av tilvirkningskontrakter* er et sentralt forhold ved årets revisjon. Dette er tilsvarende som ved revisjonen i fjor, som følger av at konsernets aktivitet og risikoprofil ikke har endret seg vesentlig.

Sentrale forhold ved revisjonen	Hvordan vi i vår revisjon håndterte sentrale forhold ved revisjonen
Inntektsføring av tilvirkningskontrakter	
Inntekter fra tilvirkningskontrakter utgjør MNOK 29 708 i 2022 (note 6). For beregning av inntekter fra tilvirkningskontrakter benyttes løpende inntektsføring basert på forventet omsetning og kontraktens fullføringsgrad. Tilvirkningskontraktene kan være langvarige, komplekse og preget av stor usikkerhet. Estimering av totale inntekter og kostnader krever utøvelse av skjønn, herunder vurdering av sluttprognose, fremdrift, kontraktendringer, variable vederlag og eventuelle virkninger av tvistesaker. Inntektsføring av tilvirkningskontrakter er et sentralt forhold ved vår revisjon fordi konsernet har et stort omfang av tilvirkningskontrakter, og ledelsens utøvelse av skjønn kan påvirke flere poster i regnskapet i vesentlig grad, herunder inntekter, kostnader, kundefordringer, avsetninger og utsatt skatt. Mer informasjon om konsernets regnskapsføring av tilvirkningskontrakter, hvordan ferdigstillelsesgrad beregnes og ledelsens anvendelse av skjønn i denne sammenhengen finnes i note 39 og 40.	Vi leste gjennom et utvalg av kontrakter og vurderte regnskapsføringen mot konsernets regnskapsprinsipper. Vi vurderte konsernets prinsipper for inntektsføring mot IFRS 15. Vi fant at regnskapsføringen av kontrakter stemte med betingelsene i kontraktene og at anvendte regnskapsprinsipper var i tråd med krav i IFRS 15 og konsistent anvendt. Konsernet har etablert et risikorammeverk som skal sikre en kvalitativ og konsistent behandling av risiko og estimater i prosjektene. Det er etablert kontroller for å påse etterlevelse av rammeverket. Kontrollene retter seg primært mot at det gjøres forsvarlige vurderinger av totale forventede kostnader og fremdrift, og totale forventede inntekter, herunder variable inntekter og inntekter beheftet med usikkerhet fra uenigheter og tvister. Kontrollene er etablert på flere nivåer i organisasjonen, og består blant annet av periodiske gjennomganger av prosjektporteføljen i møter. Vi gjennomgikk relevant dokumentasjon som underbygget kvalitet i diskusjonene og fant at kontrollene hadde fungert effektivt. Videre testet vi kontroller som skal sikre at timer og kostnader henføres til rett prosjekt, og følgelig at grunnlaget forvurdering av fremdrift og margin er riktig. Vi fant at kontrollene hadde fungert effektivt. Fastsettelse av sluttprognose og fullføringsgrad som ligger til grunn for inntektsføringen innebærer bruk av skjønn. For å utfordre bruken av skjønn i disse estimatene intervjuet og utfordret vi blant annet ledelsen og andre relevante personer i de respektive forretningsenhetene om forutsetningene for estimatene. Videre kontrollerte vi at det forelå dokumentasjon som underbygget ledelsens vurderinger av utvalgte forutsetninger som var

sentrale for sluttprognosene, herunder betingelser i signerte kundekontrakter, endringsordre og annen relevant dokumentasjon. For prosjekter hvor det var vesentlige tvister, innhentet vi bekreftelser direkte fra konsernets eksterne advokatforbindelser. Vi gjennomførte også analyser rettet mot konsistens i ledelsens utøvelse av skjønn. Vi fant at ledelsens estimater og bruk av skjønn var rimelig og konsistent med underliggende dokumentasjon.

Vi kontrollerte om opplysningene i de sentrale notene stemte med informasjonen om prosjektene, og om opplysningskravene i IFRS var oppfylt.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde, i samsvar med forenklet anvendelse av internasjonale regnskapsstandarder etter regnskapsloven § 3-9 for selskapsregnskapet, og i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU for konsernregnskapet. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for selskapsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for konsernregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle konsernet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.

- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.

- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.

- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.

- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon
Som en del av revisjonen av årsregnskapet for AF Gruppen ASA har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn «AFG-2022-12-31.zip» i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som innefholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og IXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar
Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter
For beskrivelse av revisors oppgaver og plikter ved attestasjonen av ESEF-rapporteringen, vises det til: https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger

Oslo, 30. mars 2023
PricewaterhouseCoopers AS

Thomas Whyte Gaardsø
Statsautorisert revisor